

I

(Akty ustawodawcze)

DECYZJE

DECYZJA RADY 2013/755/UE

z dnia 25 listopada 2013 r.

w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską

(„decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
w szczególności jego art. 203,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom
narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Niniejsza decyzja zastępuje decyzję Rady 2001/822/WE⁽¹⁾, którą stosuje się do dnia 31 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 62 decyzji 2001/822/WE Rada ma ustanowić przepisy, które należy przyjąć w celu późniejszego stosowania zasad określonych w art. 198–202 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

(2) W swoich konkluzjach z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie stosunków UE z krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ) Rada zwróciła się do Komisji o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany decyzji o stowarzyszeniu zamorskim przed lipcem

2012 r. Rada poparła propozycję Komisji, by oprócz przyszłego partnerstwa UE z KTZ na trzech filarach: 1) zwiększeniu konkurencyjności, 2) wzmocnieniu odporności i zmniejszeniu podatności na zagrożenia oraz 3) wspieraniu współpracy i integracji KTZ z innymi partnerami i regionami sąsiadującymi.

(3) W okresie od czerwca do października 2008 r. Komisja prowadziła konsultacje społeczne i zaproponowała szereg wskazówek dotyczących nowej decyzji o stowarzyszeniu. Wyniki tych konsultacji zostały streszczone w komunikacie z dnia 6 listopada 2009 r. zatytułowanym „Elementy nowego partnerstwa UE z krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ)”.

(4) TFUE i oparte na nim ustawodawstwa wtórnego nie stosuje się automatycznie do KTZ, z wyjątkiem niektórych postanowień jednoznacznie stwierdzających inaczej. Pomimo że KTZ nie są państwami trzecimi, nie należą one do jednolitego rynku i muszą przestrzegać zobowiązań nałożonych na państwa trzecie w odniesieniu do handlu, w szczególności reguł pochodzenia, norm sanitarnych i fitosanitarnych oraz środków ochronnych.

(5) Szczególne stosunki między UE a KTZ powinny odejść od klasycznego podejścia, opartego na współpracy na rzecz rozwoju, i pójść w kierunku wzajemnego partnerstwa, co posłuży wsparciu zrównoważonego rozwoju KTZ. Ponadto solidarność UE z KTZ powinna opierać się na ich szczególnych stosunkach i przynależności do tej samej „rodziny europejskiej”.

(6) Rola społeczeństwa obywatelskiego w przyczynianiu się do rozwoju KTZ może zostać zwiększona przez umacnianie organizacji społeczeństwa obywatelskiego we wszystkich sferach współpracy.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 314 z 30.11.2001, s. 1).

- (7) Biorąc pod uwagę położenie geograficzne KTZ, współpraca między partnerami i ich sąsiadami, pomimo różnego statusu względem prawa Unii poszczególnych podmiotów w danym obszarze geograficznym, powinna być prowadzona w interesie wszystkich stron, ze szczególnym naciskiem na obszary wspólnego zainteresowania oraz promowanie wartości i norm Unii. Ponadto KTZ mogłyby działać jako węzły regionalne lub centra doskonałości w swoich regionach.
- (8) Unia powinna wspierać polityki i strategie KTZ w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w oparciu o szczególne potrzeby, możliwości i wybory danego KTZ.
- (9) Stowarzyszenie powinno zmierzać do zapewnienia zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz ich przywrócenia i zrównoważonego wykorzystania jako jednego z kluczowych elementów osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.
- (10) KTZ charakteryzują się dużą różnorodnością biologiczną środowiska morskiego i lądowego. Zmiana klimatu może mieć wpływ na środowisko naturalne KTZ i stanowić zagrożenie dla ich zrównoważonego rozwoju. Działania w dziedzinie: zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zmniejszania ryzyka wystąpienia katastrof naturalnych, zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi oraz promowania energii odnawialnej przyczyniłyby się do przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia w KTZ.
- (11) W stosunkach między UE a KTZ należy uznać znaczącą rolę, jaką KTZ mogą odegrać w przyczynianiu się do realizacji zobowiązań Unii w ramach wielostronnych umów środowiskowych.
- (12) Należy wspierać KTZ w ich dążeniach do ograniczenia zależności od paliw kopalnych w celu zmniejszenia ich wrażliwości na dostępność paliwa i jego zmienność cenową, dzięki czemu ich gospodarka stanie się bardziej odporna i mniej podatna na wstrząsy zewnętrzne.
- (13) Unia mogłaby pomagać KTZ w zmniejszaniu podatności na klęski żywiołowe i wspierać działania i środki podejmowane przez nie w tym celu.
- (14) Oddalenie KTZ stanowi barierę dla konkurencyjności, a zatem ważna jest poprawa dostępu do KTZ.
- (15) Unia i KTZ uznają znaczenie kształcenia i szkolenia zawodowego jako dźwigni zrównoważonego rozwoju KTZ.
- (16) Dalszy rozwój gospodarczy i społeczny KTZ powinien wzajemnie się uzupełniać i dążyć do wzmocnienia konkurencyjności gospodarki KTZ, jak również zapewnienia ochrony socjalnej i włączenia społecznego, w szczególności w odniesieniu do słabszych grup społecznych i osób niepełnosprawnych. W tym celu współpraca między Unią a KTZ powinna obejmować wymianę informacji i najlepszych praktyk w odnośnych dziedzinach, w tym w dziedzinie rozwoju umiejętności i ochrony socjalnej oraz promowania praw osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem zasad Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Ponadto stowarzyszenie między Unią a KTZ powinno przyczyniać się do promowania godnej pracy, w tym najlepszych praktyk w zakresie dialogu społecznego, jak również przestrzegania w KTZ i regionach, w których są położone, podstawowych norm pracy i zasad równości szans, niedyskryminacji i dostępności.
- (17) Jednym z obszarów współpracy Unii z KTZ mogłaby być turystyka. Celem tej współpracy powinno być wspieranie dążenia władz KTZ do uzyskania jak największych korzyści z sektora turystyki lokalnej, regionalnej i międzynarodowej oraz stymulowanie przepływu z Unii i innych źródeł do KTZ prywatnego kapitału, który zasili rozwój turystyki. Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzebę zintegrowania turystyki z życiem społecznym, kulturalnym i gospodarczym, jak również na konieczność poszanowania środowiska.
- (18) Występowanie w KTZ chorób zakaźnych, takich jak denga w regionie Karaibów i Pacyfiku lub gorączka *chikungunya* w regionie Oceanu Indyjskiego, może mieć wysoce negatywne skutki zdrowotne i ekonomiczne. Poza zmniejszeniem wydajności ludności dotkniętej omawianym problemem, epidemie w KTZ mogą poważnie wpływać na turystykę, która stanowi cenny wkład w gospodarkę wielu krajów i terytoriów zamorskich. Liczba turystów i pracowników migrujących przemieszczających się do KTZ jest wysoka, co sprawia, że KTZ są podatne na przywóz chorób zakaźnych. Odwrotnie rzecz ujmując, duży przepływ osób powracających z KTZ mogłoby przyczynić się do wprowadzenia chorób zakaźnych w Europie. Zapewnienie „bezpiecznej turystyki” jest zatem jednym z kluczowych czynników zrównoważonego rozwoju gospodarek KTZ w znacznym stopniu zależnych od turystyki.
- (19) Stowarzyszenie między Unią a KTZ powinno brać pod uwagę różnorodność i tożsamość kulturową KTZ i przyczynić się do ich zachowania.
- (20) Unia uznaje znaczenie rozwijania bardziej aktywnego partnerstwa z KTZ w odniesieniu do zasad dobrych rządów i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, terroryzmem i korupcją.

- (21) Współpraca w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem między Unią a KTZ powinna przyczyniać się do osiągnięcia celu polegającego na zrównoważonym rozwoju gospodarczym, rozwoju społecznym i ochronie środowiska.
- (22) Globalne zmiany, odzwierciedlone w trwającym procesie liberalizacji handlu, mają szerokie implikacje dla Unii, głównego partnera handlowego KTZ, jak też dla ich sąsiadów z AKP i innych partnerów gospodarczych.
- (23) KTZ są wrażliwymi środowiskami wyspiarskimi wymagającymi właściwej ochrony, włączając w to gospodarowanie odpadami. Kwestia odpadów radioaktywnych uregulowana jest w art. 198 traktatu Euratom i związanym z nim prawodawstwem wtórnym; przepisy te nie obejmują jedynie Grenlandii, do której traktat Euratom nie ma zastosowania. W przypadku pozostałych odpadów należy określić, które z unijnych zasad mają być stosowane w odniesieniu do KTZ.
- (24) Niniejsza decyzja powinna przewidywać większą elastyczność reguł pochodzenia, w tym nowych możliwości kumulacji pochodzenia. Kumulacja powinna być możliwa nie tylko z państwami KTZ i państwami uczestniczącymi w umowie o partnerstwie gospodarczym, ale pod pewnymi warunkami obejmować również produkty pochodzące z krajów, z którymi Unia stosuje umowę o wolnym handlu, i, również zależnie od spełnienia określonych warunków, produkty wprowadzane do Unii bezkontyngentowo i bezcłowo w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych Unii⁽¹⁾. Warunki te są niezbędne, by zapobiec obchodzeniu przepisów handlowych i zapewnieniu właściwego funkcjonowania przepisów dotyczących kumulacji.
- (25) Procedury certyfikacji pochodzenia z KTZ powinny zostać uaktualnione w interesie odnośnych podmiotów gospodarczych i administracji w KTZ. Przepisy dotyczące współpracy administracyjnej między Unią a KTZ powinny również zostać odpowiednio uaktualnione.
- (26) Należy określić metody współpracy administracyjnej oraz przewidzieć możliwość tymczasowego zawieszenia preferencyjnego traktowania w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z KTZ w przypadku nadużyć, nieprawidłowości lub systematycznego braku zgodności z zasadami dotyczącymi pochodzenia produktów lub braku współpracy administracyjnej. Ponadto należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące środków ochronnych i nadzoru. Dzięki temu właściwe organy KTZ i Unii, jak również podmioty gospodarcze, mogłyby korzystać z precyzyjnych i przejrzystych reguł i procedur. We wspólnym interesie należy zapewnienie właściwego stosowania procedur
- i uzgodnień, które umożliwiają KTZ bezcłowo i bezkontyngentowo wywóz towarów do Unii.
- (27) Biorąc pod uwagę cele integracji i rozwoju globalnego handlu w dziedzinie usług i przedsiębiorczości, należy wspierać rozwój rynków usługowych i możliwości inwestycyjne poprzez poprawę dostępu usług i inwestycji z KTZ do rynku unijnego. W tym zakresie Unia powinna zaproponować KTZ możliwie jak najbardziej uprzywilejowane traktowanie, jakie oferuje wszystkim innym partnerom handlowym poprzez kompleksowe klauzule najwyższego uprzywilejowania, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej elastycznych możliwości stosunków handlowych dla KTZ poprzez ograniczenie traktowania Unii przez KTZ do tego, co oferują one innym największym gospodarkom handlowym.
- (28) Prawa własności intelektualnej to jeden z istotnych elementów pobudzania innowacji i narzędzie wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego. Państwa wykorzystują je do ochrony twórczości intelektualnej i dóbr intelektualnych. Ich ochrona i egzekwowanie przyczyniają się do ułatwiania handlu, wzrostu gospodarczego i inwestycji zagranicznych, a także do zwalczania zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa powodowanych przez produkty podrabiane. KTZ mogą korzystać z polityki w zakresie praw własności intelektualnej, w szczególności w kontekście zachowania różnorodności biologicznej i rozwoju technologii.
- (29) Środki sanitarne i fitosanitarne oraz bariery techniczne w handlu mogą mieć wpływ na wymianę handlową i wymagają współpracy. W ramach współpracy dotyczącej handlu i spraw związanych z handlem należy również uwzględnić politykę konkurencji oraz prawa własności intelektualnej, które mają wpływ na sprawiedliwy podział korzyści z handlu.
- (30) Aby zapewnić KTZ możliwość uczestnictwa w unijnym rynku wewnętrznym, a także w rynkach regionalnych, lokalnych i międzynarodowych na jak najlepszych warunkach, ważne jest rozwijanie zdolności KTZ w odnośnych dziedzinach. Obejmuje to rozwój zasobów ludzkich i umiejętności, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, dywersyfikację sektorów gospodarki oraz wdrożenie odpowiednich ram prawnych w celu zapewnienia klimatu biznesowego sprzyjającego inwestycjom.
- (31) Współpraca między Unią a KTZ w obszarze usług finansowych powinna przyczyniać się do stworzenia bezpieczniejszego, solidniejszego i przejrzystszy systemu finansowego, który jest niezbędny do zwiększenia globalnej stabilności finansowej i stworzenia podstaw dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Wysiłki w tym obszarze powinny skupiać się na dążeniu do osiągnięcia konwergencji z normami międzynarodowymi i zbliżenia ustawodawstwa KTZ do dorobku Unii w dziedzinie usług finansowych. Należy zwrócić odpowiednią uwagę na wzmacnianie zdolności administracyjnych władz KTZ, w tym w dziedzinie nadzoru.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

- (32) Pomoc finansowa dla KTZ powinna być przyznawana na podstawie jednolitych, przejrzystych i skutecznych kryteriów, uwzględniających potrzeby i osiągnięcia KTZ. Takie kryteria powinny uwzględniać liczbę ludności, poziom produktu krajowego brutto (PKB), wykorzystanie poprzednich środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i ograniczenia wynikające z odizolowania geograficznego KTZ.
- (33) W interesie efektywności, uproszczenia i uznania zdolności władz KTZ do zarządzania, zasoby finansowe przyznane KTZ powinny być rozdysponowywane na podstawie wzajemnego partnerstwa. Ponadto władze KTZ powinny przyjąć odpowiedzialność za opracowanie i wdrażanie polityk uznanych przez strony za strategie w zakresie współpracy.
- (34) Procedury dotyczące pomocy finansowej powinny przenosić na KTZ główną odpowiedzialność za programowanie i realizację współpracy w ramach 11. EFR. Współpraca powinna być prowadzona przede wszystkim zgodnie z rozporządzeniami terytorialnymi KTZ i powinna stanowić wsparcie dla monitorowania, oceny i audytu zaprogramowanych działań. Podczas programowania i realizacji współpracy należy wziąć pod uwagę fakt, że zasoby administracyjne i ludzkie KTZ są ograniczone. Ponadto konieczne jest doprecyzowanie, że KTZ kwalifikują się do różnych źródeł finansowania.
- (35) KTZ mogą należeć do europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT), zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾. Współpraca regionalna KTZ może zatem polegać na ich udziale w tym EUWT na podstawie ustaleń mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którymi KTZ jest powiązane. KTZ będące członkami EUWT mogą kwalifikować się do uzyskania finansowania regionalnego.
- (36) W celu uwzględnienia rozwoju technologicznego i zmian w przepisach prawa celnego, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zmieniających dodatki do załącznika VI, zgodnie z art. 290 TFUE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Radzie.
- (37) Na mocy niniejszej decyzji, Rada powinna być w stanie w innowacyjny sposób reagować na wszystkie czynniki wymienione powyżej, i będzie to reakcja spójna, jak i dopasowana do wielu różnych sytuacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

CZĘŚĆ PIERWSZA

PRZEPISY OGÓLNE DOTYCZĄCE STOWARZYSZENIA KRAJÓW I TERYTORIÓW ZAMORSKICH Z UNIĄ

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Cel

1. Niniejsza decyzja ustanawia stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich (KTZ) z Unią („stowarzyszenie”), które stanowi partnerstwo oparte na art. 198 TFUE, mające na celu wsparcie zrównoważonego rozwoju KTZ oraz szerzenie wartości i standardów Unii na świecie.

2. Partnerami w stowarzyszeniu są Unia, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane.

Artykuł 2

Terytorialny zakres stosowania

Stowarzyszenie ma zastosowanie do KTZ wymienionych w załączniku II do TFUE.

Artykuł 3

Cele, zasady i wartości

1. Stowarzyszenie Unii z KTZ opiera się na celach, zasadach i wartościach podzielanych przez KTZ, państwa członkowskie, z którymi są one powiązane, oraz Unię.

2. Stowarzyszenie realizuje ogólne cele ustanowione w art. 199 TFUE poprzez wzmocnienie konkurencyjności i odporności KTZ, zmniejszenie ich podatności na zagrożenia w dziedzinie gospodarki i środowiska oraz wspieranie współpracy między nimi a innymi partnerami.

3. Realizując te cele, stowarzyszenie szanuje podstawowe zasady wolności, demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności, praworządności, dobrych rządów i zrównoważonego rozwoju, podzielane przez KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19).

4. W dziedzinach współpracy określonych w niniejszej decyzji nie ma dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

5. Partnerzy uznają wzajemne prawa do określenia polityk i priorytetów zrównoważonego rozwoju, ustanowienia własnych krajowych poziomów w zakresie ochrony środowiska i ochrony pracy oraz do przyjęcia lub zmiany w związku z tym odpowiednich przepisów ustawowych i polityk, zgodnie z zobowiązaniem na rzecz przestrzegania norm i porozumień uznanych na poziomie międzynarodowym. W ten sposób dążą do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska i ochrony pracy.

6. Wprowadzając w życie niniejszą decyzję, partnerzy kierują się zasadami przejrzystości, pomocniczości i potrzebą efektywności i uwzględniają trzy filary zrównoważonego rozwoju KTZ: rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochronę środowiska.

Artykuł 4

Zarządzanie stowarzyszeniem

Zarządzanie stowarzyszeniem należy do Komisji i władz KTZ oraz, w razie potrzeby, państw członkowskich, z którymi KTZ są powiązane, zgodnie z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi.

Artykuł 5

Wzajemne interesy, komplementarność i priorytety

1. Stowarzyszenie stanowi ramy umożliwiające dialog polityczny i współpracę w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
2. Pierwszeństwa udziela się współpracy w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:
 - a) dywersyfikacja gospodarcza KTZ, w tym ich dalsza integracja z gospodarkami światowymi i regionalnymi;
 - b) promowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego;
 - c) zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, w tym zachowanie i zrównoważone wykorzystywanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych;
 - d) przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie jej skutków;
 - e) wspieranie działań zmniejszających ryzyko związane z klęskami żywiołowymi;

f) promowanie działań w zakresie badań naukowych, innowacji i współpracy naukowej;

g) promowanie wymian społecznych, kulturalnych i gospodarczych między KTZ oraz między KTZ a krajami sąsiadującymi i innymi partnerami.

3. Współpraca w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania ma na celu wspieranie samowystarczalności KTZ i rozwoju zdolności KTZ do opracowywania, wdrażania i monitorowania strategii i polityk, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 6

Promowanie stowarzyszenia

1. W celu zacieśnienia wzajemnych stosunków Unia i KTZ dokładają starań, aby rozpropagować stowarzyszenie wśród swoich obywateli, w szczególności poprzez promowanie rozwoju kontaktów i współpracy między władzami, środowiskiem naukowym, społeczeństwem obywatelskim i przedsiębiorstwami z KTZ, z jednej strony, a ich odpowiednikami w Unii, z drugiej strony.

2. KZT dokładają starań, by wzmocnić i promować swoje stosunki z Unią jako całością. Państwa członkowskie popierają te starania.

Artykuł 7

Współpraca regionalna, integracja regionalna i współpraca z innymi partnerami

1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 3 niniejszej decyzji, stowarzyszenie ma na celu wspieranie KTZ w ich wysiłkach zmierzających do wzięcia udziału w odpowiednich międzynarodowych, regionalnych lub lokalnych inicjatywach w zakresie współpracy, jak również regionalnych lub lokalnych procesach integracyjnych, zgodnie z ich własnymi aspiracjami i zgodnie z celami i priorytetami określonymi przez odpowiednie władze KTZ.

2. W tym celu Unia i KTZ mogą prowadzić wymianę informacji i najlepszych praktyk lub ustanowić inne formy bliskiej współpracy i koordynacji z innymi partnerami w kontekście udziału KTZ w organizacjach regionalnych i międzynarodowych, w stosownych przypadkach w drodze umów międzynarodowych.

3. Stowarzyszenie ma służyć wspieraniu współpracy między KTZ a innymi partnerami w dziedzinach współpracy określonych w częściach drugiej i trzeciej niniejszej decyzji. W tym zakresie, celem stowarzyszenia jest promowanie współpracy między KTZ a regionami najbardziej oddalonymi, o których mowa w art. 349 TFUE, sąsiadującymi z nimi państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) i państwami nienależącymi do grupy państw AKP. Aby zrealizować ten cel, Unia usprawnia koordynację i synergię programów współpracy wspieranych przez różne instrumenty finansowe UE. W stosownych przypadkach Unia stara się także włączać KTZ w prace swoich organów dialogu prowadzonego z sąsiadującymi państwami członkowskimi, zarówno państwami należącymi do grupy państw AKP, jak i państwami spoza tej grupy, oraz z regionami najbardziej oddalonymi.

4. Wspieranie udziału KTZ w odpowiednich organizacjach integracji regionalnej koncentruje się w szczególności na:

- a) budowaniu potencjału odpowiednich regionalnych organizacji i instytucji, których członkami są KTZ;
- b) inicjatywach regionalnych lub lokalnych, takich jak realizacja reform polityki sektorowej odnoszących się do obszarów współpracy określonych w części drugiej i trzeciej niniejszej decyzji;
- c) świadomości i wiedzy na temat KTZ w kontekście skutków procesów integracji regionalnej w różnych dziedzinach;
- d) udziale KTZ w rozwoju rynków regionalnych w ramach organizacji integracji regionalnej;
- e) inwestycjach transgranicznych pomiędzy KTZ a ich sąsiadami.

Artykuł 8

Uczestnictwo w europejskich ugrupowaniach współpracy terytorialnej

Przy stosowaniu art. 7 ust. 1–3 niniejszej decyzji, inicjatywy w zakresie współpracy lub inne formy współpracy oznaczają również, że organy rządowe, organizacje regionalne i lokalne, organy lokalne i w stosownych przypadkach inne publiczne lub prywatne organy i instytucje (w tym dostawcy usług publicznych) z KZT mogą uczestniczyć w europejskim ugrupowaniu współpracy terytorialnej, z zastrzeżeniem zasad i celów działań w ramach współpracy przewidzianych w niniejszej decyzji i w rozporządzeniu (WE) nr 1082/2006 i zgodnie z ustaleniami mającymi zastosowanie do państw członkowskich, z którymi KZT są powiązane.

Artykuł 9

Szczególne traktowanie

1. Stowarzyszenie bierze pod uwagę różnorodność KTZ pod względem rozwoju gospodarczego i zdolności do pełnego czerpania korzyści ze współpracy i integracji regionalnej, o których mowa w art. 7.
2. W odniesieniu do odizolowanych KTZ należy ustanowić szczególne traktowanie.
3. W celu umożliwienia odizolowanym KTZ przezwyciężenia strukturalnych i innych przeszkód w rozwoju, to szczególne traktowanie uwzględni, między innymi przy ustalaniu wielkości pomocy finansowej i jej warunków, napotykaną przez te KTZ szczególne trudności.
4. KTZ, które uznaje się za odizolowane, wymieniono w załączniku I.

Rozdział 2

Podmioty współpracy

Artykuł 10

Ogólne podejście

1. Stowarzyszenie opiera się na szerokim dialogu i konsultacji w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania między KTZ, państwami członkowskimi, z którymi są powiązane, oraz Komisją i, w stosownych przypadkach, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI).
2. KTZ organizują, w stosownych przypadkach, dialog i konsultacje z władzami i podmiotami, takimi jak:
 - a) właściwe władze lokalne i inne organy publiczne;
 - b) partnerzy gospodarczy i społeczni;
 - c) inne odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, partnerzy zajmujący się zagadnieniami z zakresu środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za wspieranie równości mężczyzn i kobiet.

Artykuł 11

Podmioty współpracy

1. Podmioty współpracy KTZ obejmują:
 - a) organy rządowe KTZ;
 - b) władze lokalne w KTZ;
 - c) dostawców usług publicznych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, takie jak stowarzyszenia społeczne, gospodarce, stowarzyszenia pracodawców i związki zawodowe, oraz lokalne, krajowe lub międzynarodowe organizacje pozarządowe;
 - d) organizacje regionalne i działające na szczeblu lokalnym.
2. Państwa członkowskie, z którymi KTZ są powiązane, w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej decyzji przekazują Komisji informacje o organach rządowych i władzach lokalnych, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b).

Artykuł 12

Obowiązki podmiotów pozarządowych

1. Podmioty pozarządowe mogą odgrywać rolę w wymianie informacji i konsultacjach dotyczących współpracy, w szczególności tych, które dotyczą przygotowania i wdrażania pomocy, projektów lub programów, odnoszących się do współpracy. Mogą im być przekazywane kompetencje do zarządzania finansami w ramach realizacji takich projektów lub programów na potrzeby wspierania inicjatyw lokalnych w zakresie rozwoju.

2. Podmioty pozarządowe uprawnione do zarządzania zdecentralizowanego projektami lub programami identyfikuje się w drodze porozumienia między władzami danego KTZ, Komisją i państwem członkowskim, z którym ten KTZ jest powiązany, biorąc pod uwagę dany podmiot, jego doświadczenie i dziedzinę działalności. Identyfikację przeprowadza się w każdym KTZ jako element szerszego dialogu i konsultacji, o których mowa w art. 10.

3. Stowarzyszenie ma na celu przyczynienie się do działań KTZ na rzecz wzmocnienia organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności w zakresie ich tworzenia i rozwoju, oraz dorozwoju środowiska niezbędnego do otwarcia ich zaangażowania w planowanie, realizację oraz ocenę strategii i programów na rzecz rozwoju.

Rozdział 3

Ramy instytucjonalne stowarzyszenia

Artykuł 13

Zasady przewodnie dialogu

1. Unia, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane, regularnie prowadzą dialog ogólny i polityczny.

2. Dialog prowadzony jest w całkowitej zgodności z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi Unii, KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane. Dialog jest prowadzony w sposób elastyczny: może mieć charakter formalny lub nieformalny, na odpowiednim szczeblu lub w odpowiedniej formie, i jest prowadzony w ramach, o których mowa w art. 14.

3. Dialog umożliwia KTZ wzięcie pełnego udziału w realizacji stowarzyszenia.

4. Dialog koncentruje się między innymi na szczególnych zagadnieniach politycznych stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania lub mających ogólne znaczenie dla osiągnięcia celów stowarzyszenia.

Artykuł 14

Organy stowarzyszenia

1. Stowarzyszenie ustanawia następujące organy dialogu:

a) forum dialogu KTZ–UE („Forum KTZ–UE”), które zbiera się corocznie w składzie władz KTZ, przedstawicieli państw członkowskich i Komisji. Posłowie do Parlamentu Europejskiego, przedstawiciele EBI oraz przedstawiciele regionów najbardziej oddalonych są w stosownych wypadkach włączani w prace Forum KTZ–UE;

b) Komisja, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane, prowadzą regularne konsultacje trójstronne. Konsultacje te są organizowane co najmniej cztery razy do roku, z inicjatywy Komisji lub na wniosek KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane;

c) w porozumieniu między KTZ, państwami członkowskimi, z którymi są one powiązane, oraz Komisją, zostają powołane działające w charakterze doradczym grupy robocze w celu śledzenia postępów w realizacji stowarzyszenia, w formie stosownej do kwestii, którymi należy się zająć. Posiedzenia tych grup roboczych mogą być zwoływane na wniosek Komisji, państwa członkowskiego lub KTZ. Grupy prowadzą dyskusje techniczne na tematy, które są przedmiotem szczególnego zainteresowania KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane, w uzupełnieniu prac podejmowanych przez Forum KTZ–UE lub w ramach konsultacji trójstronnych.

2. Forum KTZ–UE, trójstronnym konsultacjom i grupom roboczym przewodniczy Komisja. Komisja zapewnia również działanie ich sekretariatu.

CZĘŚĆ DRUGA

OBSZARY WSPÓŁPRACY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU W RAMACH STOWARZYSZENIA

Rozdział 1

Kwestie środowiska, zmiana klimatu i zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

Artykuł 15

Cele i zasady ogólne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie środowiska, zmiany klimatu i zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi może dotyczyć:

a) wspierania KTZ w działaniach na rzecz określenia i wdrażania polityk, strategii, planów działania i środków;

b) wspierania KTZ w działaniach na rzecz włączenia w sieci i inicjatywy regionalne;

c) promowania zrównoważonego wykorzystania zasobów i poprawy wydajności zasobów, a także zachęcania do przewidywania powiązania wzrostu gospodarczego z degradacją środowiska; oraz

d) wspierania KTZ w działaniach w roli węzłów regionalnych lub centrów doskonałości.

Artykuł 16

Zrównoważone zarządzanie i zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonego zarządzania i zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych może dotyczyć:

- a) wspierania ustanawiania morskich i lądowych obszarów chronionych i skutecznego zarządzania nimi oraz ulepszonoego zarządzania istniejącymi obszarami chronionymi;
- b) wspierania zrównoważonego gospodarowania zasobami morskimi i lądowymi, co przyczyni się do ochrony gatunków, siedlisk i funkcji ekosystemu poza obszarami chronionymi, w szczególności gatunków zagrożonych, podatnych na zagrożenia i rzadkich;
- c) wzmocnienia zachowania i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej i ekosystemów środowiska morskiego i lądowego poprzez:
 - (i) rozwiązywanie szerszych problemów dotyczących ekosystemu w kontekście zmiany klimatu poprzez utrzymanie zdrowych i odpornych ekosystemów, wspieranie zielonej infrastruktury oraz podejścia do przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków opartego na ekosystemie, które często przynosi wiele korzyści;
 - (ii) wzmocnienie zdolności w skali lokalnej, regionalnej lub międzynarodowej poprzez promowanie wymiany informacji, wiedzy i najlepszych praktyk między wszystkimi zainteresowanymi stronami, włączając w to władze publiczne, właścicieli gruntów, sektor prywatny, naukowców i społeczeństwo obywatelskie;
 - (iii) wzmocnienie istniejących programów ochrony przyrody i związanych z nimi działań zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz obszarów chronionych;
 - (iv) rozbudowę bazy wiedzy i uzupełnienie luk w wiedzy, w tym oszacowanie wartości funkcji i usług ekosystemu;
- d) zachęcania i ułatwiania współpracy regionalnej w celu rozwiązania kwestii takich jak inwazyjne gatunki obce lub skutki zmiany klimatu;
- e) opracowania mechanizmów lepszego mobilizowania zasobów, w tym płatności za usługi ekosystemowe.

Artykuł 17

Zrównoważona gospodarka leśna

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonej gospodarki leśnej może dotyczyć promowania ochrony

lasów i zrównoważonego gospodarowania nimi, w tym ich roli w ochronie środowiska przed erozją, kontroli pustoszczenia, zalesiania oraz kontroli wywozu drewna.

Artykuł 18

Zintegrowane zarządzanie strefą przybrzeżną

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną może dotyczyć:

- a) wspierania działań KTZ na rzecz skutecznego zrównoważonego zarządzania strefą morską i przybrzeżną polegającego na opracowywaniu strategicznego i zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania w odniesieniu do strefy morskiej i przybrzeżnej;
- b) połączenia działalności gospodarczej i społecznej w dziedzinach takich jak rybołówstwo i akwakultura, turystyka, transport morski i rolnictwo z potencjałem stref morskich i przybrzeżnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz surowców, z uwzględnieniem skutków zmiany klimatu oraz działalności człowieka.

Artykuł 19

Gospodarka morska

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie gospodarki morskiej może dotyczyć:

- a) wzmocnienia dialogu w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w tej dziedzinie;
- b) promowania wiedzy o morzu i biotechnologii morskiej, energii oceanów i nadzoru morskiego, zarządzania strefą przybrzeżną i zarządzania opartego na ekosystemie;
- c) promowania zintegrowanego podejścia na poziomie międzynarodowym.

Artykuł 20

Zrównoważone zarządzanie stadami

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonego zarządzania stadami opiera się na następujących zasadach:

- a) zobowiązanie do odpowiedzialnego zarządzania rybołówstwem i odpowiedzialnych praktyk połowowych;
- b) powstrzymanie się od środków lub działań, które są niezgodne z zasadami zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa;

c) bez uszczerbku dla istniejących lub przyszłych dwustronnych umów o partnerstwie w sprawie połowów między Unią a KTZ, Unia i KTZ dążą do regularnych wzajemnych konsultacji w zakresie ochrony żywych zasobów morza i zarządzania nimi oraz do wymiany informacji na temat bieżącego stanu zasobów na forum właściwych organów stowarzyszenia, przewidzianych w art. 14.

2. Współpraca w dziedzinie, o której mowa w ust. 1, może dotyczyć:

- a) aktywnego promowania dobrych rządów, najlepszych praktyk i odpowiedzialnego zarządzania rybołówstwem w ramach ochrony stad i zrównoważonego zarządzania nimi, w tym stadami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz stadami zarządzanymi przez regionalne organizacje do spraw zarządzania rybołówstwem;
- b) dialogu i współpracy dotyczących ochrony stad, w tym środków służących zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieregulowanych połowów i skutecznego współdziałania w ramach regionalnych organizacji do spraw zarządzania rybołówstwem. Dialog i współpraca obejmują programy kontroli i nadzoru, zachęty i zobowiązania w celu bardziej skutecznego zarządzania rybołówstwem i środowiskiem przybrzeżnym w perspektywie długoterminowej.

Artykuł 21

Zrównoważona gospodarka wodna

1. W ramach stowarzyszenia Unia i KTZ mogą współpracować w dziedzinie zrównoważonej gospodarki wodnej opartej na polityce wodnej i rozwoju instytucjonalnym, ochrony zasobów wodnych, zaopatrzenia w wodę na obszarach wiejskich i miejskich do użytku domowego, przemysłowego lub rolnego, składowania i dystrybucji zasobów wodnych i ścieków oraz zarządzania nimi.

2. W zakresie zaopatrzenia w wodę i warunków sanitarnych szczególną uwagę zwraca się na dostęp do wody pitnej i usług sanitarnych w obszarach zaniedbanych pod tym względem i w obszarach szczególnie narażonych na klęski żywiołowe, przyczyniający się bezpośrednio do rozwoju zasobów ludzkich poprzez poprawę stanu zdrowia i zwiększenie wydajności.

3. Współpraca w tych dziedzinach opiera się na zasadzie, że ciągła potrzeba rozszerzenia świadczenia podstawowych usług zaopatrzenia w wodę i usług sanitarnych na ludność zarówno miejską, jak i wiejską, musi być zaspokajana w sposób zrównoważony pod względem środowiskowym.

Artykuł 22

Gospodarowanie odpadami

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie gospodarki odpadami może dotyczyć promowania stosowania najlepszych

praktyk w dziedzinie ochrony środowiska we wszystkich działaniach związanych z gospodarowaniem odpadami, w tym promowania zmniejszania ilości odpadów, recyklingu lub innych procesów odzysku, na przykład odzysku energii i unieszkodliwiania odpadów.

Artykuł 23

Energia

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonej energii może dotyczyć:

- a) produkcji i dystrybucji energii oraz dostępu do niej, w szczególności rozwoju, promocji, wykorzystania i składowania zrównoważonej energii ze źródeł odnawialnych;
- b) polityki i przepisów energetycznych, w szczególności opracowania polityki i przyjęcia przepisów zapewniających przystępne cenowo i zrównoważone ceny energii;
- c) efektywności energetycznej, w szczególności opracowania i wprowadzenia standardów w zakresie efektywności energetycznej oraz wdrażania działań na rzecz podnoszenia efektywności energetycznej w różnych sektorach (przemysłowym, handlowym, publicznym i gospodarstwach domowych), jak również towarzyszących działań edukacyjnych i uświadamiających;
- d) transportu, w szczególności rozwoju, promocji i wykorzystywania bardziej przyjaznych dla środowiska środków transportu publicznego i prywatnego, takich jak pojazdy hybrydowe, elektryczne lub napędzane wodorem, inicjatyw w zakresie wspólnych przejazdów samochodem (*carpooling*) i jazdy na rowerze;
- e) planowania i zabudowy przestrzeni miejskiej, w szczególności promocji i wprowadzania wysokich środowiskowych norm jakości i dobrej charakterystyki energetycznej w zakresie planowania i zabudowy przestrzeni miejskiej; oraz
- f) turystyki, w szczególności promowania samowystarczalnej pod względem energetycznym (opartej na energii odnawialnej) lub zielonej infrastruktury turystycznej.

Artykuł 24

Zmiana klimatu

W ramach stowarzyszenia współpraca w zakresie zmiany klimatu ma na celu wspieranie inicjatyw KTZ na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do jej niekorzystnych skutków i może obejmować:

- a) przygotowanie dowodów; określenie najważniejszych zagrożeń i terytorialnych, regionalnych lub międzynarodowych działań, planów lub środków na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu lub łagodzenia jej niekorzystnych skutków;

- b) włączenie kwestii przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków do polityk i strategii publicznych;
 - c) opracowanie i identyfikację danych i wskaźników statystycznych jako podstawowych narzędzi do tworzenia polityki i jej wdrażania; oraz
 - d) wspieranie udziału KTZ w regionalnym i międzynarodowym dialogu w celu ułatwiania współpracy, w tym wymiany wiedzy i doświadczeń.
- a) zapewnienie szerszego dostępu KTZ do globalnych sieci transportowych; oraz
 - b) zapewnienie szerszego dostępu KTZ do technologii i usług informacyjno-komunikacyjnych.
2. Współpraca w dziedzinach wspomnianych w ust. 1 może obejmować:

- a) rozwój polityki i rozwój instytucjonalny;
- b) transport drogowy, kolejowy, lotniczy, morski lub śródlądowy; oraz
- c) pojemność magazynową w portach morskich i lotniczych.

Artykuł 25

Zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi może dotyczyć:

- a) rozwoju lub doskonalenia systemów, w tym infrastruktury, służących zapobieganiu klęskom żywiołowym i gotowości na ich wystąpienie, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, w celu ograniczenia następstw klęsk żywiołowych;
- b) rozwoju szczegółowej wiedzy na temat narażenia na klęski i obecnych zdolności reagowania w KTZ oraz w regionach, w których są one położone;
- c) wzmocnienia istniejących środków zapobiegania klęskom żywiołowym i przygotowania na nie na poziomie lokalnym, krajowym i regionalnym;
- d) poprawy zdolności zainteresowanych podmiotów do reagowania, aby ich działania były bardziej skoordynowane, skuteczne i efektywne;
- e) udoskonalenia podnoszenia świadomości i informowania społeczeństwa w zakresie narażenia na zagrożenia, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz gotowości i reagowania na nie, z należytym uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- f) wzmocnienia współpracy między kluczowymi podmiotami zaangażowanymi w ochronę ludności; oraz
- g) wspierania udziału KTZ w regionalnych, europejskich i międzynarodowych organach w celu umożliwienia bardziej regularnej wymiany informacji i ściślejszej współpracy pomiędzy różnymi partnerami w przypadku klęski żywiołowej.

R o z d z i a ł 2

Dostępność

Artykuł 26

Cele ogólne

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie dostępności ma na celu:

Artykuł 27

Transport morski

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie transportu morskiego ma na celu rozwijanie i wspieranie racjonalnych pod względem kosztów i wydajnych usług transportu morskiego w KTZ i może dotyczyć:

- a) wspierania efektywnych przewozów ładunków po realnych z ekonomicznego i handlowego punktu widzenia stawkach przewozowych;
- b) ułatwiania większego udziału KTZ w międzynarodowych usługach żeglugi morskiej;
- c) wspierania programów regionalnych;
- d) wsparcia dla zaangażowania lokalnego sektora prywatnego w żeglugę morską; oraz
- e) rozwoju infrastruktury.

2. Unia i KTZ wspierają bezpieczeństwo morskie i załóg oraz zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska.

Artykuł 28

Transport lotniczy

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie transportu lotniczego może dotyczyć:

- a) reformy i modernizacji transportu lotniczego w KTZ;
- b) wspierania prężności i konkurencyjności transportu lotniczego KTZ;

c) ułatwiania inwestycji dokonywanych przez sektor prywatny i uczestnictwa tego sektora; oraz

d) wspierania wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk biznesowych.

Artykuł 29

Bezpieczeństwo transportu lotniczego

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa transportu lotniczego ma na celu wspieranie KTZ w ich wysiłkach służących zapewnieniu zgodności z odpowiednimi normami międzynarodowymi i może obejmować między innymi:

- a) wdrażanie systemów bezpieczeństwa żeglugi powietrznej;
- b) wdrażanie systemów ochrony portów lotniczych i wzmocnienie zdolności organów lotnictwa cywilnego do zarządzania wszystkimi aspektami bezpieczeństwa operacyjnego pod ich kontrolą; oraz
- c) rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich.

Artykuł 30

Usługi z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie usług z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) ma na celu pobudzenie w KTZ innowacji, wzrostu gospodarczego oraz poprawy codziennego życia obywateli i przedsiębiorstw, w tym promowanie dostępności dla osób niepełnosprawnych. Współpraca ta jest w szczególności ukierunkowana na zwiększenie zdolności regulacyjnej KTZ i może wspierać rozwój sieci i usług ICT poprzez następujące środki:

- a) stworzenie przewidywalnego otoczenia regulacyjnego dotrzymującego kroku rozwojowi technologicznemu, pobudzającego wzrost i innowacje oraz sprzyjającego konkurencji i ochronie konsumentów;
- b) dialog w zakresie różnych aspektów politycznych dotyczących promocji i monitorowania społeczeństwa informacyjnego;
- c) wymiana informacji w zakresie norm i interoperacyjności;
- d) promowanie współpracy w dziedzinie badań ICT oraz w dziedzinie infrastruktur badawczych opartych na ICT;
- e) rozwój usług i aplikacji w obszarach o dużym znaczeniu dla społeczeństwa.

Rozdział 3

Badania naukowe i innowacje

Artykuł 31

Współpraca w dziedzinie badań naukowych i innowacji

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie badań naukowych i innowacji może obejmować naukę, technologię, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, w celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju KTZ oraz promowania ich roli jako węzłów regionalnych i centrów doskonałości, a także do konkurencyjności przemysłu w KTZ. W szczególności współpraca może dotyczyć:

- a) dialogu, koordynacji i tworzenia synergii między KTZ a unijnymi politykami i inicjatywami dotyczącymi nauki, technologii i innowacji;
- b) polityki i rozwoju instytucjonalnego w ramach KTZ oraz wspólnych działań na szczeblu lokalnym, krajowym lub regionalnym, w celu rozwoju nauki, technologii i innowacji i ich stosowania;
- c) współpracy między podmiotami prawnymi z KTZ, Unii, państw członkowskich i państw trzecich;
- d) uczestnictwa poszczególnych naukowców, instytucji badawczych i podmiotów prawnych z KTZ we współpracy związanej z programami w zakresie badań naukowych i innowacji w obrębie Unii i w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME); oraz
- e) szkolenia, mobilności międzynarodowej i wymiany naukowców z KTZ.

Rozdział 4

Młodzież, edukacja, szkolenia, zdrowie, zatrudnienie i polityka społeczna

Artykuł 32

Młodzież

1. Unia zapewnia, by osoby fizyczne z KTZ, zgodnie z definicjami zawartymi w art. 50, mogły uczestniczyć w inicjatywach Unii dotyczących młodzieży na tych samych warunkach co obywatele państw członkowskich.
2. Stowarzyszenie ma na celu wzmocnienie więzi między młodymi ludźmi z KTZ i z Unii, między innymi poprzez promowanie mobilności edukacyjnej młodych ludzi z KTZ i przez promowanie wzajemnego zrozumienia między młodymi ludźmi.

*Artykuł 33***Kształcenie i szkolenie**

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia może obejmować:

- a) świadczenie wysokiej jakości i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia na poziomie podstawowym, średnim i wyższym oraz w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego; oraz
- b) wspieranie KTZ w opracowywaniu i wdrażaniu polityki edukacyjnej i polityki w zakresie szkolenia zawodowego.

2. Unia zapewnia, by osoby fizyczne z KTZ, zgodnie z definicjami zawartymi w art. 50, mogły uczestniczyć w inicjatywach Unii dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego na tych samych warunkach co obywatele państw członkowskich.

3. Unia zapewnia, by organy i instytucje edukacyjne z KTZ mogły uczestniczyć w inicjatywach unijnych dotyczących edukacji na tych samych warunkach co organy i instytucje edukacyjne i w dziedzinie szkolenia zawodowego z państw członkowskich.

*Artykuł 34***Zatrudnienie i polityka społeczna**

1. Unia i KTZ utrzymują dialog w dziedzinie zatrudnienia i polityki społecznej w celu przyczynienia się do rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ oraz promowania godnej pracy w KTZ oraz w regionach, w których są one położone. Taki dialog ma również na celu wspieranie wysiłków władz KTZ na rzecz opracowania polityki i ustawodawstwa w tym obszarze.

2. Dialog polega głównie na wymianie informacji i najlepszych praktyk dotyczących polityki i ustawodawstwa w zakresie zatrudnienia i polityki społecznej, które są przedmiotem wzajemnego zainteresowania Unii i KTZ. W tym kontekście bierze się pod uwagę obszary takie jak rozwój umiejętności, ochrona socjalna, dialog społeczny, równość szans, niedyskryminacja i dostępność dla osób niepełnosprawnych, bezpieczeństwo i higiena pracy oraz inne normy pracy.

*Artykuł 35***Zdrowie publiczne**

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zdrowia publicznego ma na celu wzmocnienie zdolności KTZ do kontroli, wczesnego wykrywania i reagowania na występowanie ognisk chorób zakaźnych poprzez środki obejmujące między innymi:

- a) działania mające na celu zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na transgraniczne zagrożenia dla zdrowia, takie jak choroby zakaźne, które to działania powinny opierać się na istniejących strukturach i powinny być ukierunkowane na nieprzewidziane zdarzenia;
- b) budowanie zdolności poprzez wzmocnienie sieci kontaktów w dziedzinie zdrowia publicznego na szczeblu regionalnym, ułatwiające wymianę informacji pomiędzy ekspertami i promowanie odpowiednich szkoleń;
- c) rozwój narzędzi i platform komunikacyjnych, jak również programów e-uczenia się dostosowanych do konkretnych potrzeb KTZ.

Rozdział 5**Kultura***Artykuł 36***Dialog i wymiana kulturalna**

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie dialogu i wymiany kulturalnej może dotyczyć:

- a) autonomicznego rozwoju KTZ, będącego procesem, który koncentruje się na narodach i jest zakorzeniony w kulturze każdego z nich;
- b) wspierania polityki i środków przyjętych przez właściwe władze KTZ w celu wzmocnienia ich zasobów ludzkich, podniesienia ich własnych zdolności twórczych i wspierania ich tożsamości kulturowej;
- c) udziału ludności w procesie rozwoju;
- d) zwiększania – poprzez dialog – wzajemnego zrozumienia i intensywniejszej wymiany informacji w kwestiach związanych z kulturą i przekazem audiowizualnym.

2. Poprzez współpracę Unia i KTZ dążą do pobudzenia wymiany kulturalnej między sobą poprzez:

- a) współpracę między sektorem kultury i sektorem kreatywnym wszystkich partnerów;
- b) promowanie obiegu dóbr kultury i produktów działalności twórczej oraz mobilności podmiotów działających w sektorze kultury i w sektorze kreatywnym;
- c) współpracę polityczną w celu wspierania rozwoju polityki, innowacji, zdobywania publiczności i nowych modeli biznesowych.

Artykuł 37

Współpraca audiowizualna

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie audiowizualnej ma na celu wzajemne promowanie produkcji audiowizualnych i może obejmować następujące działania:

- a) współpracę i wymianę między branżami radiowo-telewizyjnymi;
- b) zachęcanie do wymiany utworów audiowizualnych;
- c) wymianę między właściwymi organami informacji i poglądów na temat polityki audiowizualnej i nadawczej i ram regulacyjnych;
- d) zachęcanie do odwiedzania i uczestnictwa w międzynarodowych imprezach organizowanych na własnych terytoriach, jak również w państwach trzecich.

2. Powstałe w koprodukcji utwory audiowizualne są uprawnione do korzystania z wszelkich programów promocji lokalnych i regionalnych treści kulturowych, ustanowionych w Unii, KTZ i państwach członkowskich, z którymi są one powiązane.

Artykuł 38

Przedstawienia artystyczne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie przedstawień artystycznych może dotyczyć:

- a) ułatwiania intensywniejszych kontaktów pomiędzy osobami uczestniczącymi w przedstawieniach artystycznych, poprzez wymianę pracowników z branży i szkolenia, w tym uczestnictwo w przesłuchaniach, rozwój i propagowanie tworzenia sieci kontaktów;
- b) popierania wspólnych produkcji producentów z jednego lub kilku państw członkowskich Unii i jednego lub kilku KTZ; oraz
- c) zachęcania do opracowywania międzynarodowych norm technologicznych w dziedzinie teatru oraz używania znaków scenicznych, także za pośrednictwem odpowiednich organów normalizacyjnych.

Artykuł 39

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków historycznych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i zabytków historycznych ma na celu umożliwienie wymiany wiedzy i najlepszych praktyk poprzez:

- a) ułatwianie wymian ekspertów;

- b) współpracę w dziedzinie szkolenia zawodowego;

- c) podnoszenie świadomości na szczeblu lokalnym; oraz

- d) doradztwo w zakresie ochrony zabytków historycznych i obszarów chronionych oraz w zakresie ustawodawstwa iwdrażania środków dotyczących dziedzictwa, w szczególności integracji w życiu lokalnym.

Rozdział 6

Walka z przestępczością zorganizowaną

Artykuł 40

Walka z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie przestępczości zorganizowanej może obejmować:

- a) rozwój innowacyjnych i skutecznych środków współpracy policyjnej i sądowej, w tym współpracy z innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, w zakresie zapobiegania i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją; oraz

- b) wsparcie w celu zwiększenia skuteczności polityk KTZ w zakresie zapobiegania i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją, jak również produkcją, dystrybucją i przemytem wszystkich rodzajów środków odurzających i substancji psychotropowych, zapobiegania i ograniczania zażywania narkotyków i szkód spowodowanych narkotykami, biorąc pod uwagę prace przeprowadzone w tej dziedzinie przez organy międzynarodowe, między innymi poprzez:

- (i) szkolenie i rozwijanie potencjału w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, w tym handlu ludźmi, niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i przemocy seksualnej wobec dzieci, terroryzmu i korupcji;

- (ii) zapobieganie, w tym szkolenia, edukację i promocję zdrowia, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od narkotyków, włącznie z projektami ponownej integracji osób uzależnionych od narkotyków ze środowiskiem społecznym i środowiskiem pracy;

- (iii) rozwój skutecznych środków egzekwowania prawa;

- (iv) pomoc techniczną, finansową i administracyjną na rzecz rozwoju skutecznej polityki i ustawodawstwa w zakresie handlu ludźmi, a w szczególności kampanii informacyjnych, mechanizmów ukierunkowanej pomocy i systemów ochrony ofiar, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego;

(v) pomoc techniczną, finansową i administracyjną odnoszącą się do zapobiegania, leczenia i zmniejszania szkód związanych z używaniem narkotyków;

(vi) pomoc techniczną wspierającą opracowywanie ustawodawstwa i polityki zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i przemocy seksualnej wobec dzieci; oraz

(vii) pomoc techniczną oraz szkolenia na rzecz wspierania budowania potencjału i wspierania zgodności z międzynarodowymi standardami zwalczania korupcji, w szczególności ze standardami określonymi w Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji.

2. W ramach stowarzyszenia KTZ współpracują z Unią w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z art. 70 i 71.

R o z d z i a ł 7

Turystyka

Artykuł 41

Turystyka

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie turystyki może obejmować:

- a) środki mające na celu określenie, dostosowanie i rozwój polityki w zakresie turystyki zrównoważonej;
- b) środki i działania rozwijające i wspierające turystykę zrównoważoną;
- c) środki mające na celu zintegrowanie turystyki zrównoważonej z życiem społecznym, kulturalnym i gospodarczym obywateli KTZ.

CZĘŚĆ TRZECIA

HANDEL I WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE HANDLU

TYTUŁ I

HANDELSGERELATEERDE GEBIEDEN

Artykuł 42

Cele ogólne

Ogólne cele handlu i współpracy związanej z handlem między Unią a KTZ to:

- a) promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ przez ustanowienie ścisłych stosunków gospodarczych między nimi a Unią jako całością;
- b) stymulowanie skutecznej integracji KTZ z gospodarką regionalną i światową oraz rozwoju handlu towarami i usługami;
- c) wspieranie KTZ w tworzeniu korzystnego klimatu inwestycyjnego w celu wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ;
- d) promowanie stabilności, integralności i przejrzystości globalnego systemu finansowego i dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania;
- e) wspieranie procesu dywersyfikacji gospodarek KTZ;
- f) wspieranie zdolności KTZ do formułowania i wdrażania polityki koniecznej do rozwoju handlu towarami i usługami;
- g) wspieranie potencjału w zakresie wywozu i potencjału handlowego KTZ;
- h) w stosownych przypadkach wsparcie starań KTZ na rzecz dostosowania lokalnych przepisów do przepisów Unii lub uspoźnienia tych przepisów;

- i) zapewnienie warunków dla ukierunkowanego dialogu i współpracy z Unią w dziedzinie handlu i kwestii związanych z handlem.

TYTUŁ II

UZGODNIENIA W ZAKRESIE HANDLU TOWARAMI I USŁUGAMI ORAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

R o z d z i a ł 1

Uzgodnienia w zakresie handlu towarami

Artykuł 43

Swobodny dostęp dla towarów pochodzących

1. Produkty pochodzące z KTZ są przywożone do Unii bez należności przywozowych.
2. Definicja produktów pochodzących oraz odnoszące się do nich metody współpracy administracyjnej zostały określone w załączniku VI.

Artykuł 44

Ograniczenia ilościowe oraz środki o skutku równoważnym

1. Unia nie stosuje w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z KTZ żadnych ograniczeń ilościowych ani środków o skutku równoważnym.
2. Ustęp 1 nie wyklucza zakazów lub ograniczeń dotyczących przywozu, wywozu lub tranzytu towarów, jeżeli są one uzasadnione względami moralności publicznej lub porządku publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt i roślin, ochrony narodowych dóbr kultury posiadających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną, zachowania ograniczonych zasobów naturalnych, lub ochrony własności przemysłowej i handlowej.

Zakazy lub ograniczenia, o których mowa w akapicie pierwszym, w żadnym wypadku nie powinny stanowić arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji, lub ogólnego ukrytego ograniczenia w handlu.

Artykuł 45

Środki przyjęte przez KTZ

1. Władze KTZ mogą utrzymać lub wprowadzić w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z Unii należności celne lub ograniczenia ilościowe, jakie uznają za konieczne w świetle ich potrzeb w zakresie rozwoju.

2. W odniesieniu do obszarów objętych niniejszym rozdziałem KTZ stosują wobec Unii traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie do największych gospodarek handlowych, zgodnie z definicją w ust. 4.

3. Ustęp 2 nie stanowi przeszkody dla KTZ w zapewnieniu niektórym innym KTZ lub innym krajom rozwijającym się bardziej korzystnego traktowania niż przyznane Unii.

4. Na potrzeby niniejszego tytułu „największa gospodarka handlowa” oznacza jakikolwiek kraj rozwinięty lub jakikolwiek kraj, którego udział w światowym wywozie towarów przekracza jeden procent, lub, bez uszczerbku dla ust. 3, jakąkolwiek grupę krajów działających indywidualnie, wspólnie lub w ramach umowy o integracji gospodarczej, której wspólny udział w światowym wywozie towarów przekracza 1,5 %. Do tego obliczenia wykorzystuje się najnowsze dostępne oficjalne dane WTO na temat wiodących eksporterów w światowym handlu towarami (z wyłączeniem handlu wewnątrzunijnego).

5. Władze KTZ przekazują Komisji w terminie do dnia 2 kwietnia 2014 r. taryfy celne i wykazy ograniczeń ilościowych, które stosują zgodnie z niniejszą decyzją.

Władze KTZ przekazują również Komisji informację o późniejszych zmianach takich środków oraz terminie ich przyjęcia.

Artykuł 46

Niedyskryminacja

1. Unia nie stosuje dyskryminacji między KTZ, a KTZ nie stosuje dyskryminacji między państwami członkowskimi.

2. Zgodnie z art. 65 wdrażania konkretnych przepisów niniejszej decyzji, a zwłaszcza jej art. 44 ust. 2 i art. 45, 48, 49, 51 oraz art. 59 ust. 3, nie uznaje się za dyskryminację.

Artykuł 47

Warunki przemieszczania odpadów

1. Przemieszczanie odpadów między państwami członkowskimi a KTZ podlega kontroli zgodnie z prawami międzynarodowym i prawem Unii. Unia wspiera ustanawianie i rozwój skutecznej współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie w celu ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego.

2. Unia zakazuje wszelkiego bezpośredniego lub pośredniego wywozu odpadów do KTZ, z wyjątkiem wywozu odpadów innych niż niebezpieczne, przeznaczonych do odzysku, a jednocześnie władze KTZ zakazują bezpośredniego lub pośredniego przywozu do ich krajów takich odpadów z Unii lub dowolnego innego kraju, bez uszczerbku dla szczególnych międzynarodowych zobowiązań dotyczących tych dziedzin, które zostały podjęte lub mogą zostać podjęte w przyszłości na właściwych forach międzynarodowych.

3. W odniesieniu do tych KTZ, które ze względu na swój status konstytucyjny nie są stroną Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych⁽¹⁾ („konwencja bazylejska”), ich odpowiednie władze przyspieszą przyjęcie niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wykonania postanowień konwencji bazylejskiej w tych KTZ.

4. Ponadto państwa członkowskie, z którymi powiązane są KTZ, wspierają przyjęcie przez KTZ niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wdrożenia następujących aktów:

a) następujących przepisów rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾:

— art. 40 w odniesieniu do wywozu odpadów do krajów lub terytoriów zamorskich,

— art. 46 w odniesieniu do przywozu odpadów z krajów lub terytoriów zamorskich;

b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1418/2007⁽³⁾; oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 39 z 16.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1418/2007 z dnia 29 listopada 2007 r. dotyczące wywozu w celu poddania odzyskowi niektórych odpadów wymienionych w załączniku III lub IIIA rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady do pewnych państw, których nie obowiązuje decyzja OECD w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów (Dz.U. L 316 z 4.12.2007, s. 6).

c) dyrektywy 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, z zastrzeżeniem terminów transpozycji określonych w jej art. 16.

5. Jeden lub więcej KTZ i państwo członkowskie, z którym dane KTZ są powiązane, mogą stosować krajowe procedury wywozu odpadów z KTZ do tego państwa członkowskiego.

6. W takim przypadku państwo członkowskie, z którymi dany KTZ jest powiązany, notyfikuje Komisji odnośne ustawodawstwo do dnia 2 lipca 2014 r., a także każde przyszłe odnośne ustawodawstwo krajowe oraz wszelkie późniejsze jego zmiany.

Artykuł 48

Tymczasowe zawieszenie preferencji

Jeżeli Komisja uznaje, że istnieją wystarczające podstawy, by zgłosić wątpliwości co do prawidłowego wdrażania niniejszej decyzji, rozpoczyna konsultacje z KTZ i państwem członkowskim, z którym KTZ jest szczególnie powiązane, w celu zapewnienia należytego wdrażania niniejszej decyzji. W przypadku gdy konsultacje nie prowadzą do znalezienia akceptowanego przez wszystkie strony sposobu wdrażania niniejszej decyzji, Unia może tymczasowo zawiesić preferencje KTZ zgodnie z załącznikiem VII.

Artykuł 49

Środki ochronne i środki nadzoru

W celu zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej decyzji Unia może podejmować środki ochronne i środki nadzoru określone w załączniku VIII.

R o z d z i a ł 2

Uzgodnienia w zakresie handlu usługami oraz przedsiębiorczości

Artykuł 50

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „osoba fizyczna z KTZ” oznacza osobę będącą normalnie rezydentem KTZ, która jest obywatelką państwa członkowskiego lub posiada status prawny szczególnie dla KTZ. Definicja ta pozostaje bez uszczerbku dla praw przyznanych przez obywatelstwo Unii w rozumieniu TFUE;
- b) „osoba prawna z KTZ” oznacza osobę prawną z KTZ utworzoną zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym KTZ i posiadającą swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne

miejsce prowadzenia działalności na terytorium danego KTZ; jeżeli osoba prawna posiada wyłącznie swoją siedzibę statutową lub zarząd w KTZ, nie jest ona uważana za osobę prawną KTZ, chyba że prowadzi działalność, która ma rzeczywiste i stałe powiązanie z gospodarką tego kraju lub terytorium;

- c) odnośne definicje określone w umowach o integracji gospodarczej, o których mowa w art. 51 ust. 1, mają zastosowanie do traktowania przyznanego między Unią a KTZ.

Artykuł 51

Najbardziej korzystne traktowanie

1. W odniesieniu do jakichkolwiek środków wpływających na handel usługami i przedsiębiorczość w działalności gospodarczej:

- a) Unia przyznaje osobom fizycznym i prawnym z KTZ traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie wobec podobnych osób fizycznych i prawnych z krajów trzecich, z którymi Unia zawiera lub zawarła umowę o integracji gospodarczej;
- b) KTZ przyznaje osobom fizycznym i prawnym z Unii traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie wobec podobnych osób fizycznych i prawnych z największych gospodarek handlowych, z którymi zawarł umowę o integracji gospodarczej po 1 stycznia 2014 r.

2. Obowiązki przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do traktowania przyznanego:

- a) w ramach rynku wewnętrznego wymagającego od stron znacznego zbliżenia ustawodawstwa w celu likwidacji niedyskryminacyjnych przeszkód w zakładaniu przedsiębiorstw i handlu usługami;
- b) na mocy środków gwarantujących uznanie kwalifikacji, licencji lub środków ostrożności zgodnie z art. VII Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS) lub jego załącznikiem dotyczącym usług finansowych. Pozostaje to bez uszczerbku dla szczególnych środków KTZ na podstawie niniejszego artykułu;
- c) na mocy jakiegokolwiek umowy lub jakiegokolwiek uzgodnienia, mających charakter międzynarodowy i odnoszących się całkowicie lub głównie do opodatkowania;
- d) w ramach środków korzystających z objęcia klauzulą najwyższego uprzywilejowania, wskazanych zgodnie z art. II.2 GATS.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku (Dz.U. L 332 z 28.12.2000, s. 81).

3. Władze KTZ mogą, w związku z promowaniem lub wspieraniem lokalnego zatrudnienia, przyjąć przepisy na rzecz ich osób fizycznych i działań lokalnych. W takim przypadku władze KTZ powiadamiają Komisję o przyjętych przepisach, aby mogła poinformować o nich państwa członkowskie.

Artykuł 52

Kwalifikacje zawodowe

W odniesieniu do zawodów lekarza, stomatologa, położnej, pielęgniarki, farmaceuty i lekarza weterynarii, Rada przyjmuje zgodnie z art. 203 TFUE wykaz kwalifikacji zawodowych specyficznych dla KTZ, które to kwalifikacje mają być uznane przez państwa członkowskie.

TYTUŁ III

OBSZARY ZWIĄZANE Z HANDELEM

R o z d z i a ł 1

Handel i zrównoważony rozwój

Artykuł 53

Ogólne podejście

Celem handlu i związanej z handlem współpracy w ramach stowarzyszenia jest przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

W tym kontekście krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze KTZ dotyczące środowiska i zatrudnienia nie mogą zostać złagodzone w celu stymulowania handlu lub inwestycji.

Artykuł 54

Normy dotyczące środowiska i zmiany klimatu w kontekście handlu

1. Celem handlu i związanej z handlem współpracy w ramach stowarzyszenia jest poprawa wzajemnego wsparcia między polityką i zobowiązaniami w dziedzinie handlu i w dziedzinie środowiska. Handel i związana z handlem współpraca w ramach stowarzyszenia uwzględnia zasady międzynarodowego ładu środowiskowego oraz wielostronne umowy środowiskowe.

2. Realizowany jest ostateczny cel Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokołu z Kioto. Podstawą współpracy jest przygotowanie przyszłego, prawnie wiążącego międzynarodowego porozumienia w sprawie zmiany klimatu, w którym znajdują się zobowiązania wszystkich stron do łagodzenia zmiany klimatu, w zgodzie z wdrożeniem decyzji wynikających z konferencji stron UNFCCC.

3. Środków wdrażania wielostronnych umów środowiskowych nie stosuje się w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między partnerami lub ukrytego ograniczenia w handlu.

Artykuł 55

Normy pracy w handlu

1. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie handlu w taki sposób, aby sprzyjał on pełnemu i wydajnemu zatrudnieniu oraz godnej pracy dla wszystkich.

2. Uznane na szczeblu międzynarodowym podstawowe normy pracy, określone w odpowiednich konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy, są przestrzegane i egzekwowane zarówno w sensie prawnym, jak i w praktyce. Wspomniane normy pracy obejmują w szczególności poszanowanie wolności zrzeszania się, prawo do rokowań zbiorowych, zniesienie wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej, eliminowanie najgorszych form pracy dzieci, najniższy wiek dopuszczenia do zatrudnienia i niedyskryminację w odniesieniu do zatrudnienia.

3. Naruszenie podstawowych norm pracy nie może stanowić pretekstu ani być wykorzystane w inny sposób jako prawnie usankcjonowana przewaga komparatywna. Normy te nie są wykorzystywane w celach protekcyjnych.

Artykuł 56

Zrównoważony handel produktami rybołówstwa

W celu promowania zrównoważonego zarządzania stadami, stowarzyszenie może obejmować współpracę w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów i związanego z nimi handlu. Współpraca w tej dziedzinie ma na celu:

- wspieranie wdrożenia środków zmierzających do zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów i związanego z nimi handlu w KTZ;
- ułatwianie współpracy między KTZ a regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem, w szczególności w odniesieniu do rozwoju i skutecznego wdrażania programów kontroli i inspekcji, zachęt i środków dostosowanych służących skutecznemu długoterminowemu zarządzaniu rybołówstwem oraz ekosystemami morskimi.

Artykuł 57

Zrównoważony handel drewnem

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie handlu drewnem ma na celu wspieranie handlu legalnie pozyskanym drewnem. Współpraca ta może obejmować dialog w kwestii środków regulacyjnych, jak również wymianę informacji na temat rynkowych lub dobrowolnych środków, takich jak certyfikacja lasów lub polityka ekologicznych zamówień publicznych.

Artykuł 58

Zrównoważony rozwój w handlu

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonego rozwoju może być realizowana poprzez:

- ułatwianie i promowanie handlu i inwestycji w przyjazne dla środowiska towary i usługi, w tym poprzez opracowanie i wdrożenie lokalnych przepisów, oraz w towary, które przyczyniają się do poprawy warunków społecznych w KTZ;

- b) ułatwianie usuwania przeszkód w handlu i inwestycjach w odniesieniu do towarów i usług mających szczególne znaczenie w zakresie łagodzenia skutków zmiany klimatu, takich jak zrównoważone i odnawialne źródła energii, energooszczędne produkty i usługi, w tym poprzez przyjęcie ram politycznych sprzyjających wprowadzaniu najlepszych dostępnych technologii i poprzez promowanie norm odpowiadających na problemy środowiskowe i gospodarcze, jak również zminimalizowanie barier technicznych w handlu;
- c) promowanie handlu towarami, które sprzyjają warunkom społecznym i praktykom przyjaznym dla środowiska, w tym towarami, które są objęte dobrowolnymi systemami zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem takimi jak sprawiedliwy i etyczny handel, oznakowania ekologiczne i programy certyfikacji dla produktów opartych na zasobach naturalnych;
- d) promowanie na szczeblu międzynarodowym uznanych zasad i wytycznych w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz zachęcanie przedsiębiorstw działających na terytorium KTZ do wprowadzenia ich w życie;
- e) wymianę informacji i najlepszych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.

2. Podczas planowania i wdrażania środków służących ochronie środowiska lub warunków pracy, które to środki mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje, Unia i KTZ biorą pod uwagę dostępne informacje naukowe i techniczne oraz właściwe normy, wytyczne lub zalecenia międzynarodowe, włącznie z zasadą ostrożności.

3. Unia i KTZ stosują pełną przejrzystość w zakresie opracowywania, wprowadzania i wdrażania środków służących ochronie środowiska oraz warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje.

R o z d z i a ł 2

Inne obszary związane z handlem

Artykuł 59

Płatności bieżące i przepływy kapitału

1. Na jakiegokolwiek płatności w walucie wymiennej na rachunku bieżącym bilansu płatniczego między rezydentami Unii i KTZ nie nakłada się żadnych ograniczeń.

2. W odniesieniu do transakcji na rachunku obrotów bieżących w bilansie płatniczym, państwa członkowskie i władze KTZ nie nakładają żadnych ograniczeń na swobodny przepływ kapitału na inwestycje bezpośrednie w spółkach utworzonych zgodnie z prawem przyjmującego państwa członkowskiego,

kraju lub terytorium oraz zapewniają, by aktywa z takiej inwestycji i wszelkie zyski z niej wynikające mogły być realizowane i wywożone.

3. Unia i KTZ mają prawo do podejmowania środków, o których mowa w art. 64, 65, 66, 75 i 215 TFUE, odpowiednio zgodnie z warunkami tam określonymi.

4. Władze KTZ, dane państwo członkowskie lub Unia informują się nawzajem niezwłocznie o wszelkich takich środkach i przedstawiają harmonogram ich zniesienia, tak szybko, jak to możliwe.

Artykuł 60

Polityka konkurencji

Zniesienie zakłóceń konkurencji, przy należyтым uwzględnieniu różnych poziomów rozwoju i potrzeb gospodarczych KTZ, obejmuje stosowanie lokalnych, krajowych i regionalnych reguł i polityki, w tym kontrolę oraz, pod pewnymi warunkami, zakaz porozumień między przedsiębiorstwami, decyzji związków przedsiębiorstw i praktyk uzgodnionych między przedsiębiorstwami, których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji. Taki zakaz odnosi się także do nadużywania przez jedno lub więcej przedsiębiorstw pozycji dominującej na terytorium Unii lub KTZ.

Artykuł 61

Ochrona praw własności intelektualnej

1. Wystarczający i skuteczny poziom ochrony praw własności intelektualnej, obejmujący środki egzekwowania tych praw zapewnia się zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi normami, w stosownych przypadkach, w celu zmniejszenia zakłóceń i przeszkód w handlu dwustronnym.

2. W ramach stowarzyszenia współpraca w tej dziedzinie może dotyczyć opracowania przepisów ustawowych i wykonawczych w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, zapobiegania nadużywaniu takich praw przez ich posiadaczy, oraz naruszania tych praw przez konkurencję, a także wsparcia dla regionalnych organizacji własności intelektualnej zaangażowanych w egzekwowanie prawa i ochronę, włącznie ze szkoleniem personelu.

Artykuł 62

Barriere techniczne w handlu

Stowarzyszenie może obejmować współpracę w dziedzinie regulacji technicznej towarów, normalizacji, oceny zgodności, akredytacji, nadzoru rynku i zapewniania jakości w celu usunięcia zbędnych barier technicznych w handlu między Unią a KTZ i zmniejszenia różnic w tych dziedzinach.

*Artykuł 63***Polityka ochrony konsumentów, ochrona zdrowia konsumentów i handel**

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie polityki ochrony konsumentów, ochrony zdrowia konsumentów i handlu może obejmować przygotowanie przepisów ustawowych i wykonawczych w dziedzinie polityki ochrony konsumentów i ochrony zdrowia konsumentów, w celu unikania niepotrzebnych barier handlowych.

*Artykuł 64***Środki sanitarne i fitosanitarne**

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie środków sanitarnych i fitosanitarnych ma na celu:

- a) ułatwienie handlu między Unią a KTZ jako całością oraz między KTZ a państwami trzecimi, przy jednoczesnej ochronie zdrowia ludzi, zwierząt i roślin lub życia zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych („porozumienie SPS w ramach WTO”);
- b) rozwiązanie problemów związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi;
- c) zapewnienie przejrzystości w kwestii środków sanitarnych i fitosanitarnych mających zastosowanie do handlu między Unią a KTZ;
- d) wspieranie harmonizacji środków z normami międzynarodowymi, zgodnie z porozumieniem SPS w ramach WTO;
- e) wspieranie skutecznego udziału KTZ w organizacjach ustanawiających międzynarodowe normy sanitarne i fitosanitarne;
- f) promowanie konsultacji z udziałem KTZ i europejskich instytutów i laboratoriów oraz wymiany między nimi;
- g) utworzenie i wzmocnienie potencjału technicznego KTZ do wprowadzania w życie i monitorowania środków sanitarnych i fitosanitarnych;
- h) wspieranie transferu technologii w dziedzinie środków sanitarnych i fitosanitarnych.

*Artykuł 65***Zakaz stosowania środków protekcyjnych**

Przepisy rozdziału 1 i 2 nie mogą być stosowane jako środek arbitralnej dyskryminacji lub ukrytych ograniczeń w handlu.

R o z d z i a ł 3**Kwestie pieniężne i podatkowe***Artykuł 66***Klauzula wyłączenia podatkowego**

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 67, klauzula najwyższego uprzywilejowania przyznana zgodnie z niniejszą decyzją

nie ma zastosowania do korzyści podatkowych, jakich państwa członkowskie lub władze KTZ udzielają lub mogą udzielić w przyszłości na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych systemów opodatkowania, bądź obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego.

2. Żaden z przepisów niniejszej decyzji nie jest interpretowany jako przeszkoda uniemożliwiająca przyjęcie i stosowanie jakiegokolwiek środka mającego na celu zapobieganie oszustwom podatkowym bądź unikaniu opodatkowania lub uchylaniu się od opodatkowania wynikających z dotyczących podatków postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych systemów opodatkowania lub krajowego ustawodawstwa podatkowego.

3. Żaden z przepisów niniejszej decyzji nie jest interpretowany jako przeszkoda uniemożliwiająca właściwym organom, przy stosowaniu odpowiednich przepisów własnego ustawodawstwa podatkowego, zróżnicowane traktowanie podatników znajdujących się w odmiennej sytuacji, zwłaszcza pod względem ich miejsca zamieszkania lub miejsca, w którym inwestują oni swój kapitał.

*Artykuł 67***Ustalenia podatkowe i celne dotyczące zamówień finansowanych przez Unię**

1. KTZ stosują do zamówień finansowanych przez Unię ustalenia podatkowe i celne nie mniej korzystne niż stosowane przez nie w odniesieniu do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest powiązany lub do państw, które objęto klauzulą najwyższego uprzywilejowania, lub do międzynarodowych organizacji rozwoju, z którymi utrzymują one stosunki, w zależności od tego, które jest najbardziej korzystne.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, do zamówień finansowanych przez Unię stosuje się następujące ustalenia:

a) w KTZ będącym beneficjentem zamówienie nie podlega opłatom skarbowym lub rejestracyjnym, albo opłatom fiskalnym o skutku równoważnym, niezależnie od tego czy opłaty takie już istnieją czy też zostaną ustanowione w przyszłości; jednakże zamówienia takie rejestruje się zgodnie z prawem obowiązującym w KTZ, zaś opłata odnosząca się do wykonanej usługi może zostać za nią pobrana;

b) zyski lub dochody wynikające z wykonania zamówienia podlegają opodatkowaniu zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami fiskalnymi KTZ będącego beneficjentem, pod warunkiem że osoby fizyczne lub prawne osiągające taki zysk lub dochód mają swoją stałą siedzibę w tym KTZ lub że wykonanie zamówienia trwa więcej niż sześć miesięcy;

- c) przedsiębiorstwa, które muszą dokonywać przywozu sprzętu w celu wykonania zamówień na roboty budowlane mogą, jeżeli złożą wnioski, korzystać z systemu odprawy czasowej, jak przewidziano w ustawodawstwie KTZ będącego beneficjentem w odniesieniu do tego sprzętu;
- d) profesjonalny sprzęt niezbędny do wykonywania obowiązków określonych w zamówieniu na usługi podlega odprawie czasowej w KTZ będącym beneficjentem i nie podlega opłatom fiskalnym, należnościom przywozowym, celnym i innym opłatom o skutku równoważnym, w przypadku gdy te cła i opłaty nie stanowią wynagrodzenia za wykonane usługi;
- e) przywóz w ramach zamówienia na dostawy jest zwolniony w KTZ będącym beneficjentem z należności celnych, należności celnych przywozowych, podatków lub opłat fiskalnych o skutku równoważnym. Zamówienie na dostawę pochodzące z danego KTZ jest wykonywane na podstawie ceny *ex-works* dostaw, do której może być dodana wartość wewnętrznych opłat fiskalnych, jakie można stosować do tych dostaw w KTZ;
- f) paliwa, smary i spoiwa węglowodorowe oraz wszystkie materiały używane przy wykonywaniu zamówień na roboty budowlane uważa się za zakupione na rynku lokalnym i podlegają one zasadom fiskalnym mającym zastosowanie w ramach ustawodawstwa obowiązującego w KTZ będącym beneficjentem;
- g) rzeczy osobistego użytku i majątek ruchomy gospodarstwa domowego przywiezione przez osoby fizyczne, inne niż pracowników miejscowych, zaangażowane w wykonywanie zadań określonych w zamówieniu na usługi oraz przez członków ich rodzin, są zwolnione z należności celnych, należności celnych przywozowych, podatków i innych opłat fiskalnych o skutku równoważnym, w granicach ustawodawstwa obowiązującego w KTZ będących beneficjentem.
3. Wszystkie sprawy dotyczące zamówień nieobjęte ust. 1 i 2 podlegają przepisom ustawodawstwa obowiązującego w odnośnym KTZ.

R o z d z i a ł 4

Rozwój potencjału handlowego

Artykuł 68

Ogólne podejście

W celu zapewnienia KTZ maksymalnych korzyści z przepisów niniejszej decyzji i uczestnictwa na najlepszych możliwych warunkach w unijnym rynku wewnętrznym, jak i rynku regionalnym, lokalnym i międzynarodowym, stowarzyszenie ma na celu przyczynianie się do rozwoju potencjału handlowego KTZ poprzez:

- a) zwiększanie konkurencyjności KTZ, ich samowystarczalności i prężności gospodarczej, poprzez zróżnicowanie zakresu i zwiększenie wartości i wielkości handlu KTZ towarami

i usługami oraz przez wzmocnienie zdolności KTZ do przyciągnięcia inwestycji prywatnych w różne sektory działalności gospodarczej;

- b) poprawę współpracy w zakresie handlu towarami, usługami oraz zakładania przedsiębiorstw między KTZ oraz krajami sąsiadującymi.

Artykuł 69

Dialog na temat handlu, współpraca i budowanie potencjału

W ramach stowarzyszenia dialog w zakresie handlu, współpraca oraz budowanie potencjału mogą obejmować:

- a) wzmocnienie zdolności KTZ do opracowywania i wdrażania polityk niezbędnych dla rozwoju handlu towarami i usługami;
- b) wspieranie wysiłków KTZ mających na celu wprowadzenie w życie odpowiednich ram prawnych, regulacyjnych i instytucjonalnych, jak również niezbędnych procedur administracyjnych;
- c) wspieranie rozwoju sektora prywatnego, w szczególności MŚP;
- d) ułatwianie rozwoju rynku oraz produktów, w tym poprawy jakości produktów;
- e) przyczynianie się do rozwoju zasobów ludzkich i umiejętności zawodowych istotnych dla handlu towarami i usługami;
- f) zwiększanie zdolności pośredników handlowych do świadczenia przedsiębiorstwom z KTZ usług związanych z ich działalnością eksportową, takich jak badania rynkowe;
- g) przyczynianie się do stworzenia klimatu biznesowego sprzyjającego inwestycjom.

R o z d z i a ł 5

Współpraca w obszarze usług finansowych i kwestii podatkowych

Artykuł 70

Współpraca w zakresie międzynarodowych usług finansowych

W celu promowania stabilności, integralności i przejrzystości światowego systemu finansowego, stowarzyszenie może obejmować współpracę w zakresie międzynarodowych usług finansowych. Współpraca ta może dotyczyć:

- a) ustanowienia skutecznej i odpowiedniej ochrony inwestorów i innych odbiorców usług finansowych;
- b) zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk;

- c) promowania współpracy między różnymi podmiotami systemu finansowego, w tym organami regulacyjnymi i nadzorczymi;
- d) ustanowienia niezależnych i skutecznych mechanizmów nadzoru nad usługami finansowymi.

Artykuł 71

Dostosowanie przepisów w dziedzinie usług finansowych

Unia i KTZ promują zbliżanie przepisów do uznanych norm międzynarodowych w zakresie regulacji i nadzoru w dziedzinie usług finansowych, w tym dokumentów zatytułowanych: „Główne zasady skutecznego nadzoru bankowego” (przyjęte przez komitet bazylejski), „Główne zasady i metodyka ubezpieczeń” Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, Międzynarodową Organizację Komisji Papierów Wartościowych, „Cele i zasady regulacji papierów wartościowych” Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, „Umowa dotycząca wymiany informacji w zakresie spraw dodatkowych przyjęta w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju” OECD, „Deklaracja w sprawie przejrzystości i wymiany informacji w sprawach podatkowych” (przyjęta w ramach G-20), „Kluczowe atrybuty skutecznych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych” (sporządzony przez Radę Stabilności Finansowej) i „Międzynarodowe standardy dotyczące zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz proliferacji – zalecenia FATF”.

W stosownych sytuacjach lub na wniosek danego KTZ Unia i KTZ mogą dołożyć starań, by promować lepsze dostosowanie ustawodawstwa KTZ do przepisów Unii w zakresie usług finansowych.

Artykuł 72

Współpraca między organami regulacyjnymi i nadzorczymi

Unia i KTZ zachęcają do współpracy pomiędzy właściwymi organami regulacyjnymi i nadzorczymi, w tym do wymiany informacji, wymiany wiedzy specjalistycznej na temat rynków finansowych i do innych działań tego rodzaju. Szczególną uwagę zwraca się na rozwój zdolności administracyjnych takich organów, między innymi poprzez wymiany personelu i wspólne szkolenia.

Artykuł 73

Współpraca w zakresie kwestii podatkowych

Unia i KTZ wspierają współpracę w dziedzinie opodatkowania, w celu ułatwienia poboru uzasadnionych dochodów podatkowych oraz opracowania środków służących skutecznej realizacji zasad dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania, w tym przejrzystości, wymiany informacji i uczciwej konkurencji podatkowej.

CZĘŚĆ CZWARTA

INSTRUMENTY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

R o z d z i a ł 1

Przepisy ogólne

Artykuł 74

Cele ogólne

Unia przyczynia się do osiągnięcia ogólnych celów stowarzyszenia poprzez zapewnienie:

- a) odpowiednich środków finansowych i odpowiedniej pomocy technicznej w celu wzmocnienia zdolności KTZ do opracowywania i realizacji ram strategicznych i prawnych;
- b) długoterminowego finansowania w celu wspierania wzrostu sektora prywatnego.

Artykuł 75

Definicje

Na potrzeby niniejszej części stosuje się następujące definicje:

- a) „pomoc podlegająca programowaniu” oznacza bezzwrotną pomoc w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju przyznawaną KTZ w celu sfinansowania terytorialnych lub regionalnych strategii i priorytetów ustanowionych w dokumentach programowych;

- b) „programowanie” oznacza proces organizacji, podejmowania decyzji i przydziału orientacyjnych środków finansowych, mających na celu realizację, w perspektywie wieloletniej, w obszarze, o którym mowa w części drugiej niniejszej decyzji, działań na rzecz osiągnięcia celów stowarzyszenia w zakresie zrównoważonego rozwoju KTZ;

- c) „dokument programowy” oznacza dokument, który określa strategię KTZ, priorytety i uzgodnienia oraz objaśnia cele i zadania KTZ w zakresie zrównoważonego rozwoju w skuteczny i wydajny sposób, aby zrealizować cele stowarzyszenia;

- d) „plany rozwoju”, o których mowa w art. 83 oznaczają spójny zestaw działań określonych i finansowanych wyłącznie przez KTZ w ramach ich wewnętrznych polityk i strategii rozwoju, a także polityk uzgodnionych między KTZ i państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest powiązany.

- e) „przydział terytorialny” oznacza kwotę przyznaną poszczególnym KTZ na pomoc podlegającą programowaniu w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu finansowania terytorialnych strategii i priorytetów określonych w dokumentach programowych.

- f) „przydział regionalny” oznacza kwotę przyznaną na pomoc podlegającą programowaniu w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu finansowania regionalnych strategii współpracy lub priorytetów tematycznych wspólnych dla kilku KTZ i określonych w dokumentach programowych.
- g) „decyzja w sprawie finansowania” oznacza akt przyjęty przez Komisję, określający szczegóły wkładu finansowego Unii i upoważniający do przyznania pomocy finansowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju.
- b) programów i instrumentów unijnych przewidzianych w budżecie ogólnym Unii; oraz
- c) środków zarządzanych przez EBI w ramach środków własnych EBI oraz środków przeznaczonych na instrument inwestycyjny EFR, zgodnie z warunkami umowy wewnętrznej między państwami członkowskimi Unii ustanawiającej 11. EFR⁽¹⁾ (zwana dalej „umową wewnętrzną w sprawie 11. EFR”).

Artykuł 76

Zasady współpracy finansowej

1. Pomoc finansowa Unii powinna opierać się na zasadach partnerstwa, poczucia odpowiedzialności, dostosowania systemów terytorialnych, komplementarności i pomocniczości.

2. Działania finansowane w ramach niniejszej decyzji mogą przybrać formę pomocy podlegającej i niepodlegającej programowaniu.

3. Pomoc finansowa Unii:

a) jest udzielana z należyтым uwzględnieniem geograficznych, społecznych i kulturowych cech KTZ, a także ich szczególnego potencjału;

b) zapewnia regularny i przewidywalny przepływ zasobów;

c) jest elastyczna i dostosowana do sytuacji poszczególnych KTZ; oraz

d) jest prowadzona w całkowitej zgodności z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi każdego z partnerów.

4. Władze KTZ odpowiadają za wykonanie operacji bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie zapewnienia należytego zarządzania finansami przy wykorzystywaniu środków unijnych.

Rozdział 2

Środki finansowe

Artykuł 77

Źródła finansowania

KTZ kwalifikują się do następujących źródeł finansowania:

a) środków przyznanych KTZ na mocy umowy wewnętrznej między państwami członkowskimi Unii ustanawiającej 11. Europejski Fundusz Rozwoju (EFR);

Rozdział 3

Przepisy szczegółowe dotyczące pomocy finansowej w ramach 11. EFR

Artykuł 78

Przedmiot i zakres

W ramach strategii i priorytetów ustalonych przez odnośny KTZ na poziomie lokalnym lub regionalnym oraz bez uszczerbku dla pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej, wsparcie finansowe może zostać przyznane na następujące czynności przyczyniające się do realizacji celów wymienionych w niniejszej decyzji:

a) polityki i reformy sektorowe oraz spójne z nimi projekty;

b) rozwój instytucjonalny, budowanie zdolności oraz integrację aspektów środowiskowych;

c) współpracę techniczną; oraz

d) dodatkowe wsparcie w wypadku wahań przychodów z wywozu towarów i usług, o których mowa w art. 82.

Artykuł 79

Pomoc humanitarna i nadzwyczajna

1. Pomoc humanitarna i nadzwyczajna jest udzielana KTZ przeżywającemu poważne trudności gospodarcze i społeczne o wyjątkowym charakterze, wynikające z klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka albo wyjątkowych okoliczności o porównywalnych skutkach. Pomoc humanitarną i nadzwyczajną kontynuuje się tak długo jak to konieczne, aby można było sprostac pilnym problemom, jakie powstają w takich sytuacjach.

Pomoc humanitarna i nadzwyczajna jest udzielana wyłącznie na podstawie potrzeb i interesów ofiar katastrof.

⁽¹⁾ Umowa wewnętrzna między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1).

2. Celem pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej jest:
- ratowanie ludzkiego życia, zapobieganie cierpieniu, łagodzenie cierpienia i zachowanie godności ludzkiej w sytuacjach kryzysowych i pokryzysowych;
 - przyczynianie się do finansowania i dostarczania pomocy humanitarnej oraz do bezpośredniego dostępu do niej beneficjentów końcowych za pomocą wszelkich dostępnych środków logistycznych;
 - przeprowadzenie krótkoterminowej odbudowy i odnowy umożliwiającej ofiarom korzystanie z minimalnego poziomu integracji społeczno-gospodarczej oraz jak najszybsze stworzenie warunków dla wznowienia rozwoju w oparciu o cele długoterminowe;
 - zaspokojenie potrzeb wynikających z wysiedleń, takich jak potrzeby uchodźców, uchodźców wewnętrznych i osób powracających, w następstwie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, w celu zaspokojenia, na tak długo jak to konieczne, wszelkich potrzeb uchodźców i uchodźców wewnętrznych, bez względu na to, gdzie się znajdują, oraz ułatwienia działań na rzecz ich dobrowolnej repatriacji i reintegracji w kraju pochodzenia; oraz
 - wsparcie KTZ w tworzeniu krótkoterminowych mechanizmów zapobiegania klęskom i gotowości na nie, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, z myślą o ograniczeniu konsekwencji klęsk.

3. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule może także zostać przyznana KTZ przyjmującym uchodźców lub repatriantów w celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb nieobjętych pomocą nadzwyczajną.

4. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule jest finansowana z budżetu ogólnego Unii. Jednakże może być ona wyjątkowo finansowana z przydzielonych środków określonych w załączniku II A, w uzupełnieniu finansowania z danej linii budżetowej.

5. Działania związane z pomocą humanitarną i nadzwyczajną podejmuje się na wniosek KTZ dotkniętego katastrofą, Komisji, państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest powiązany, organizacji międzynarodowych albo lokalnych lub międzynarodowych organizacji pozarządowych. Pomoc taka jest zarządzana i wdrażana w ramach procedur ułatwiających szybkie, elastyczne i skuteczne działania.

Artykuł 80

Budowanie potencjału

1. Pomoc finansowa może przyczynić się m.in. do wspierania KTZ w budowaniu potencjału niezbędnego do zdefiniowania, wdrożenia i monitorowania terytorialnych lub

regionalnych strategii i działań służących osiągnięciu ogólnych celów w obszarach współpracy, o których mowa w części drugiej i trzeciej.

2. Unia wspiera wysiłki KTZ na rzecz opracowywania wiarygodnych danych statystycznych dotyczących tych obszarów.

3. Unia może wspierać KTZ w ich wysiłkach na rzecz poprawy porównywalności ich wskaźników makroekonomicznych.

Artykuł 81

Pomoc techniczna

1. W celu zapewnienia przygotowania, monitorowania, oceny i nadzoru niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji oraz jej całościowej oceny, z inicjatywy Komisji można finansować środki w zakresie badań lub pomocy technicznej. Pomoc techniczna świadczona lokalnie jest wdrażana we wszystkich przypadkach zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do zdecentralizowanego zarządzania finansowego.

2. Z inicjatywy KTZ można finansować środki w zakresie badań lub pomocy technicznej w odniesieniu do wykonywania czynności przewidzianych w dokumentach programowych. Komisja może zdecydować o finansowaniu takich działań z pomocy podlegającej programowaniu lub z koperty finansowej zarezerwowanej dla środków współpracy technicznej.

Artykuł 82

Dodatkowe wsparcie w przypadku wahań przychodów z wywozu

1. W celu złagodzenia negatywnych skutków krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu, zwłaszcza produktów sektora rolnictwa, rybołówstwa i górnictwa, które to wahania mogłyby zagrozić realizacji celów rozwoju danego KTZ, ustanawia się system dodatkowej pomocy w ramach przydziału finansowego określonego w załączniku II.

2. Celem pomocy w przypadku krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu jest ochrona polityki i reform makroekonomicznych i sektorowych zagrożonych w wyniku spadku przychodów oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom niestabilności przychodów z wywozu, w szczególności produktów rolnych i górnictwa.

Przy przydzielaniu środków określonych w załączniku V bierze się pod uwagę uzależnienie gospodarek KTZ od wywozu, zwłaszcza w sektorze rolnictwa i górnictwa. W tym kontekście, najbardziej odizolowane KTZ, o których mowa w załączniku I, są bardziej korzystnie traktowane zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku V.

3. Dodatkowe środki dostarcza się zgodnie ze szczegółowymi procedurami mechanizmu wsparcia wymienionymi w załączniku V.

4. Unia wspiera także rynkowe programy ubezpieczeń przeznaczonych dla KTZ, służące zabezpieczeniu tych krajów przed ryzykiem wahań przychodów z wywozu.

Artykuł 83

Programowanie

1. Do celów niniejszej decyzji pomoc podlegająca programowaniu opiera się na dokumencie programowym.

2. Dokument programowy może uwzględniać plany rozwoju terytorialnego lub inne plany uzgodnione między KTZ i państwami członkowskimi, z którymi są one powiązane.

3. Zgodnie z art. 10 władze KTZ ponoszą podstawową odpowiedzialność za opracowywanie strategii, priorytetów i uzgodnień poprzez przygotowanie dokumentów programowych we współpracy z Komisją i państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest powiązany.

4. Władze KTZ są odpowiedzialne za:

- a) określenie priorytetów, na których opiera się strategia; oraz
- b) formułowanie projektów i wniosków programowych przedkładanych Komisji i analizowanych wraz z nią.

Artykuł 84

Przygotowanie, ocena i zatwierdzenie dokumentu programowego

1. Właściwy terytorialny urzędnik zatwierdzający lub – w przypadku programów regionalnych – regionalny urzędnik zatwierdzający przygotowują propozycję dokumentu programowego w następstwie konsultacji z możliwie największą liczbą zainteresowanych stron i korzystają przy tym ze zdobytych doświadczeń i najlepszych praktyk.

2. Każda propozycja dokumentu programowego jest dostosowana do potrzeb i specyficznej sytuacji każdego KTZ. Określa najważniejsze sektory wytypowane do finansowania unijnego, cele szczegółowe, oczekiwane rezultaty, wskaźniki efektywności służące do oceny propozycji oraz orientacyjną przydzieloną kwotę finansową. W propozycji zachęca się podmioty lokalne do przyjęcia odpowiedzialności za programy współpracy.

3. Propozycja dokumentu programowego jest omawiana przez KTZ, dane państwo członkowskie i Komisję od wczesnych etapów programowania, z myślą o promowaniu kompletności i spójności działań wszystkich stron w zakresie współpracy.

4. Komisja ocenia propozycję dokumentu programowego, aby stwierdzić, czy zawiera ona wszystkie wymagane elementy i czy jest spójna z celami niniejszej decyzji i odnośnymi politykami Unii. Komisja zasięga opinii Europejskiego Banku Inwestycyjnego w sprawie projektu dokumentu programowego.

5. KTZ dostarczają wszystkich niezbędnych informacji, w tym wyników wszelkich studiów wykonalności, aby umożliwić jak najskuteczniejszą ocenę projektu dokumentu programowego przez Komisję.

6. Władze KTZ i Komisja ponoszą wspólną odpowiedzialność za zatwierdzanie dokumentów programowych. Komisja zatwierdza dokument programowy zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 86.

Artykuł 85

Wdrożenie

1. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie finansowania odpowiadającą dokumentowi programowemu zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu finansowym mającym zastosowanie do 11. EFR i zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 87.

2. Komisja realizuje środki KTZ z 11. EFR w każdy ze sposobów określonych w rozporządzeniu finansowym mającym zastosowanie do 11. EFR i zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji oraz w środkach wdrażających tę decyzję. W tym celu Komisja zawiera umowy o finansowaniu z odpowiednimi władzami KTZ.

3. Władze KTZ są odpowiedzialne za:

- a) przygotowanie, negocjowanie i zawieranie umów;
- b) realizację projektów i programów oraz zarządzanie nimi; oraz
- c) obsługę projektów i programów oraz zapewnienie ich trwałości.

4. Właściwe organy KTZ i Komisji ponoszą wspólną odpowiedzialność za:

- a) zapewnienie jednakowych warunków udziału w zaproszeniach do składania ofert i zamówieniach;
- b) monitorowanie i ocenę skutków i wyników projektów i programów; oraz
- c) zapewnienie właściwej, szybkiej i skutecznej realizacji projektów i programów.

5. Aby ułatwić wymianę poglądów, co najmniej raz w roku organizuje się spotkania techniczne terytorialnych urzędników zatwierdzających, zainteresowanych państw członkowskich i przedstawicieli Komisji zajmujących się programowaniem, głównie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii lub w razie możliwości jako poszerzenie forum dialogu KTZ–UE.

6. Działania finansowane w ramach 11. EFR mogą być realizowane zgodnie ze współfinansowaniem równoległym lub łącznym, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. EFR.

Artykuł 86

Terytorialni i regionalni urzędnicy zatwierdzający

1. Rząd każdego KTZ mianuje terytorialnego urzędnika zatwierdzającego, który reprezentuje go podczas wszystkich działań finansowanych ze środków 11. EFR zarządzanych przez Komisję i Europejski Bank Inwestycyjny. Terytorialny urzędnik zatwierdzający wyznacza jednego lub kilku zastępców, którzy zastępują go w razie niemożności sprawowania przez niego tej funkcji oraz informuje Komisję o wyznaczonych osobach. W przypadkach gdy spełnione są warunki w zakresie zdolności instytucjonalnej oraz należytego zarządzania finansami, terytorialny urzędnik zatwierdzający może przekazać swoje zadania w zakresie realizacji danych programów i projektów właściwemu organowi KTZ. Terytorialny urzędnik zatwierdzający informuje *ex ante* Komisję o takim przekazaniu zadań.

Kiedy Komisja otrzymuje informacje o problemach w stosowaniu procedur dotyczących zarządzania środkami z 11. EFR, w porozumieniu z terytorialnym urzędnikiem zatwierdzającym kontaktuje się ze wszystkimi koniecznymi podmiotami, by zaradzić sytuacji i podjąć wszelkie stosowne kroki. Terytorialny urzędnik zatwierdzający ponosi odpowiedzialność finansową jedynie za zadania wykonawcze, które mu powierzono.

W przypadku gdy środki z 11. EFR są zarządzane pośrednio i podlegają jakimkolwiek dodatkowym uprawnieniom, które mogą zostać przyznane Komisji, terytorialny urzędnik zatwierdzający:

- a) jest odpowiedzialny za koordynację, programowanie, regularne monitorowanie i weryfikację przebiegu współpracy, a także za koordynację działań z działaniami darczyńców;
- b) w ścisłej współpracy z Komisją odpowiada za przygotowanie, przedkładanie oraz ocenę programów i projektów.

2. W przypadku gdy środki z 11. EFR są zarządzane bezpośrednio i podlegają jakimkolwiek dodatkowym uprawnieniom, które mogą zostać przyznane Komisji, odpowiedni terytorialny urzędnik zatwierdzający działa w roli instytucji zama-

wiającej w przypadku programów realizowanych w drodze przetargów lub zaproszeń do składania wniosków, przy czym podlega kontroli *ex ante* ze strony Komisji.

3. Podczas wykonywania działań i z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia Komisji terytorialny urzędnik zatwierdzający podejmuje decyzje w sprawie:

- a) technicznych dostosowań i zmian dotyczących szczegółów programów i projektów, o ile nie mają one wpływu na przyjęte rozwiązanie techniczne i pozostają w granicach rezerw na dostosowania przewidzianych w umowie o finansowaniu;
- b) zmian miejsca realizacji złożonych programów lub projektów, jeśli jest to uzasadnione względami technicznymi, gospodarczymi lub społecznymi;
- c) nałożenia lub zwolnienia z kar za opóźnienia;
- d) działań prowadzących do zwolnienia poręczeń;
- e) podwykonawstwa;
- f) ostatecznego zatwierdzenia, pod warunkiem że Komisja zatwierdziła wstępne zatwierdzenie, odnośne protokoły i w stosownym przypadku jest obecna przy zatwierdzeniu ostatecznym, w szczególności jeśli zakres zastrzeżeń odnotowanych podczas wstępnego zatwierdzenia wymaga przeprowadzenia zasadniczych prac dodatkowych, jak również wynajęcia konsultantów oraz innych ekspertów świadczących pomoc techniczną.

4. W przypadku programów regionalnych organy uczestniczącego KTZ wyznaczają regionalnego urzędnika zatwierdzającego spośród podmiotów współpracy, o których mowa w art. 11. Zadania regionalnego urzędnika zatwierdzającego odpowiadają *mutatis mutandis* zadaniom terytorialnego urzędnika zatwierdzającego.

Artykuł 87

Komitet EFR–KTZ

1. W miarę potrzeb Komisję wspomaga Komitet utworzony na mocy umowy wewnętrznej w sprawie 11. EFR.
2. Wykonując uprawnienia powierzone mu na mocy niniejszej decyzji, Komitet znany jest jako „Komitet EFR–KTZ”. Procedury dotyczące Komitetu określone w umowie wewnętrznej w sprawie 11. EFR i rozporządzeniu wykonawczym mającym zastosowanie do 11. EFR stosuje się do Komitetu EFR–KTZ. Do czasu wejścia w życie tego ostatniego rozporządzenia stosuje się procedury określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 617/2007⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 617/2007 z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie realizacji 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju na mocy umowy o partnerstwie AKP-WE (Dz.U. L 152 z 13.6.2007, s. 1).

3. Prace Komitetu koncentrują się na zasadniczych problemach współpracy na rzecz rozwoju na poziomie KTZ i regionalnym. W interesie spójności, koordynacji i komplementarności, monitoruje on wykonywanie dokumentów programowych.

4. Komitet wydaje opinie na temat:

- a) projektów dokumentów programowych oraz wszelkich zmian do nich; oraz
- b) decyzji w sprawie finansowania dotyczących wykonania niniejszej części decyzji.

Artykuł 88

Rola delegatur Unii

1. Jeżeli Unia jest reprezentowana przez delegaturę pod zwierzchnictwem szefa delegatury, stosuje się przepisy rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. EFR dotyczące subdelegowanych urzędników zatwierdzających i księgowych.

2. Terytorialny lub regionalny urzędnik zatwierdzający blisko współpracuje z szefem delegatury, który jest główną osobą kontaktową dla różnych podmiotów współpracy w danym KTZ.

Artykuł 89

Zasady dotyczące obywatelstwa i pochodzenia w zakresie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, przyznanie dotacji i innych procedur udzielania zamówień w KTZ

1. Zasady ogólne dotyczące kwalifikowalności:

- a) Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przyznanie dotacji i inne procedury udzielania zamówień w związku z działaniami finansowanymi na rzecz stron trzecich zgodnie z niniejszą decyzją są otwarte dla wszystkich osób fizycznych będących obywatelami kraju lub terytorium kwalifikującego się i osób prawnych posiadających siedzibę w tym kraju lub na tym terytorium zgodnie z ust. 2, a także dla organizacji międzynarodowych.
- b) W przypadku działań współfinansowanych łącznie z partnerem lub innym darczyńcą lub wdrażanych przez państwo członkowskie w drodze zarządzania dzielonego, lub za pośrednictwem funduszu powierniczego utworzonego przez Komisję, kraje kwalifikujące się zgodnie z zasadami stosowanymi przez tego partnera, innego darczyńcę lub państwo członkowskie lub określonymi w akcie założycielskim funduszu powierniczego również się kwalifikują.

W przypadku działań realizowanych za pośrednictwem organów, którym powierzono to zadanie i którymi są państwa członkowskie lub ich agencje, Europejski Bank

Inwestycyjny bądź organizacje międzynarodowe lub ich agencje, kwalifikują się również osoby fizyczne i prawne, które kwalifikują się na podstawie regulaminu takiego organu, zgodnie ze wskazaniem w umowach zawartych z organem współfinansującym lub wykonawczym.

- c) W przypadku działań finansowanych w ramach niniejszej decyzji oraz dodatkowo na podstawie innego instrumentu na rzecz działań zewnętrznych, w tym Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. ⁽¹⁾, ostatnio zmienioną w Wagadugu dnia 22 czerwca 2010 r. ⁽²⁾, za kwalifikujące się do celów tego działania uznaje się kraje określone w ramach dowolnego z tych instrumentów.

W przypadku działań o charakterze ogólnosięciowym, regionalnym lub transgranicznym finansowanych na podstawie niniejszej decyzji osoby fizyczne i prawne pochodzące z krajów, terytoriów i regionów objętych danym działaniem mogą brać udział w procedurach wdrażania takich działań.

- d) Wszystkie dostawy nabyte w ramach zamówień publicznych lub na podstawie umowy o udzielenie dotacji, finansowane w ramach niniejszej decyzji, pochodzą z kwalifikującego się kraju lub terytorium. Mogą one jednak pochodzić z dowolnego kraju lub terytorium, gdy kwota dostaw, które mają zostać nabyte, nie przekracza progu określonego dla stosowania konkurencyjnej procedury negocjacyjnej. Do celów niniejszego artykułu termin „pochodzenie” jest określony w art. 23 i 24 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ⁽³⁾ i w innych przepisach unijnych regulujących niepreferencyjne pochodzenie.
- e) Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania – ani nie stwarzają ograniczeń pod względem obywatelstwa – w odniesieniu do osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innego rodzaju legalnych umów przez kwalifikującego się wykonawcę lub, w stosownych przypadkach, podwykonawcę.
- f) Zakres kwalifikowalności określony w niniejszym artykule można ograniczyć pod względem obywatelstwa, siedziby lub rodzaju wnioskodawców, jeżeli wymagają tego szczególny charakter i cele działania i jest to uzasadnione koniecznością jego skutecznej realizacji.
- g) Osoby fizyczne i prawne, którym udzielono zamówień, przestrzegają obowiązujących norm prawnych w dziedzinie środowiska, w tym postanowień wielostronnych umów środowiskowych oraz uzgodnionych międzynarodowych podstawowych norm pracy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3.

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302 z 19.10.1992, s. 1).

2. Do finansowania w ramach niniejszej decyzji kwalifikują się oferenci, wnioskodawcy i kandydaci z następujących krajów i terytoriów:

- a) państw członkowskich, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących uznanych przez Unię, a także członków Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- b) KTZ;
- c) krajów i terytoriów rozwijających się, włączonych do sporządzonego przez OECD-DAC wykazu odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej i niebędących członkami grupy G-20;
- d) krajów, którym Komisja przyznaje dostęp do pomocy zewnętrznej na zasadzie wzajemności. Dostęp na zasadzie wzajemności można przyznać na ograniczony okres przynajmniej jednego roku, pod warunkiem że dany kraj uzna, na równych warunkach, kwalifikowalność podmiotów z Unii oraz KTZ;
- e) państw członkowskich OECD, w przypadku zamówień realizowanych w jednym z krajów najsłabiej rozwiniętych;
- f) w przypadku gdy zapowiedziano to w dokumentach proceduralnych:
 - (i) krajów mających tradycyjne gospodarcze, handlowe lub geograficzne powiązania z sąsiednim krajem beneficjentem;
 - (ii) wszystkich krajów – w razie wystąpienia nagłej konieczności albo niedostępności produktów i usług na rynku krajów kwalifikujących się.

3. Komisja w uzasadnionych przypadkach może uznać za kwalifikujących się oferentów, wnioskodawców i kandydatów z niekwalifikujących się krajów lub może uznać za kwalifikujące się towary niekwalifikującego się pochodzenia, jeżeli zastosowanie zasad kwalifikowalności uniemożliwiłoby lub nadmiernie utrudniłoby realizację projektu, programu lub działania.

4. W przypadku działań realizowanych w ramach wspólnego zarządzania, właściwe państwo członkowskie, któremu Komisja powierzyła zadania wykonawcze, jest uprawnione do dopuszczania – w imieniu Komisji – do uczestnictwa oferentów, wnioskodawców lub kandydatów z niekwalifikujących się krajów i dopuszczania towarów z innych krajów w rozumieniu ust. 2 lit. f) oraz do uznawania za kwalifikujących się oferentów, wnioskodawców lub kandydatów z niekwalifikujących się krajów w rozumieniu ust. 3 lub towarów niekwalifikującego się pochodzenia w rozumieniu ust. 1 lit. d).

Artykuł 90

Ochrona interesów finansowych Unii i kontrole finansowe

1. Podczas realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszej decyzji Komisja podejmuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom, przez skuteczny system kontroli oraz, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych i, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające kary.

2. Komisja i Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki.

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽¹⁾, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem dotyczącym finansowania przez Unię.

Nie naruszając przepisów akapitu pierwszego i drugiego, w umowach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wykonania niniejszej decyzji, wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem finansowym EFR.

3. KTZ ponoszą podstawową odpowiedzialność za nadzór finansowy nad środkami unijnymi. W stosownych przypadkach jest on prowadzony w koordynacji z państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest powiązany, zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

4. Komisja odpowiada za:

- a) zapewnienie istnienia i prawidłowego działania systemu zarządzania i kontroli w odnośnym KTZ, aby zagwarantować prawidłowe i skuteczne wykorzystywanie unijnych środków; oraz

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

b) wysłanie, w przypadku nieprawidłowości, zaleceń lub wniosków o środki korygujące w celu wyeliminowania tych nieprawidłowości i usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w zarządzaniu.

5. Komisja, KTZ i, w stosownych przypadkach, państwo członkowskie, z którym dany KTZ jest związany, współpracują na podstawie uzgodnień administracyjnych przyjętych na spotkaniach organizowanych raz lub dwa razy w roku w celu koordynacji programów, metodologii i wdrażania kontroli.

6. W odniesieniu do korekt finansowych:

a) przedmiotowy KTZ jest w pierwszej kolejności odpowiedzialny za wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości finansowych;

b) jednakże w przypadku uchybień ze strony odnośnego KTZ, jeżeli KTZ nie jest w stanie zaradzić zaistniałej sytuacji, a próby polubownego załatwienia sprawy nie przynoszą efektu, Komisja podejmuje działania zmierzające do zmniejszenia lub wycofania salda ogólnej sumy przydzielonych środków zgodnie z decyzją w sprawie finansowania dokumentu programowego.

Artykuł 91

Monitorowanie, ocena, weryfikacja i składanie sprawozdań

1. Współpraca finansowa jest wystarczająca elastyczna, by zagwarantować, że działania są ciągle zgodne z celami niniejszej decyzji, i by uwzględnić wszelkie zmiany sytuacji gospodarczej, priorytetów i celów danego KTZ, w szczególności w drodze weryfikacji *ad hoc* dokumentu programowego.

2. Weryfikację może zainicjować Komisja na wniosek danego KTZ i za zgodą Komisji.

3. Komisja bada postępy we wdrażaniu pomocy finansowej świadczonej KTZ w ramach 11. EFR i począwszy od 2015 r. co roku przedstawia Radzie sprawozdanie na temat wdrożenia i rezultatów unijnej pomocy finansowej oraz, w możliwym zakresie, jej głównych efektów i oddziaływania. Sprawozdanie to przekazywane jest także Parlamentowi Europejskiemu, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera informacje na temat finansowanych działań, wyników monitorowania i oceny, zaangażowania właściwych partnerów oraz wydatkowania środków na zobowiązania i płatności w ramach 11. EFR za rok poprzedni. W sprawozdaniu ocenia się wyniki pomocy, wykorzystując w możliwie szerokim zakresie, szczególnie i wymierne wskaźniki. Ponadto odzwierciedla się w nim najważniejsze zdobyte doświadczenia i działania następcze podjęte w odniesieniu do zaleceń przedstawionych w ocenach z poprzednich lat.

Rozdział 4

Zasady kwalifikowalności

Artykuł 92

Kwalifikowanie do finansowania terytorialnego

1. Władze publiczne KTZ kwalifikują się do wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszej decyzji.

2. Z zastrzeżeniem zgody odnośnych władz KTZ, następujące podmioty i organy kwalifikują się również do wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszej decyzji:

a) lokalne, krajowe lub regionalne publiczne lub półpubliczne agencje, służby lub władze lokalne KTZ, w szczególności ich instytucje finansowe i banki rozwoju;

b) spółki i przedsiębiorstwa KTZ oraz grupy regionalne;

c) przedsiębiorstwa państw członkowskich, przy wniesieniu ich własnego wkładu, aby umożliwić im realizację projektów produkcyjnych na terytorium KTZ;

d) instytucje pośrednictwa finansowego KTZ lub Unii promujące i finansujące inwestycje prywatne w KTZ; oraz

e) podmioty zdecentralizowanej współpracy i inne podmioty pozarządowe z KTZ i z Unii w celu umożliwienia im podjęcia projektów i programów gospodarczych, kulturalnych, społecznych i edukacyjnych w KTZ w ramach zdecentralizowanej współpracy, określonych w art. 12.

Artykuł 93

Kwalifikowanie do finansowania regionalnego

1. Przydziały regionalne są wykorzystywane na działania prowadzone na rzecz i z udziałem następujących podmiotów:

a) co najmniej jednego KTZ, niezależnie od położenia;

b) jednego lub więcej KTZ i jednego lub więcej regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE;

c) jednego lub więcej KTZ i jednego lub więcej państw sąsiadujących AKP lub niebędących państwami AKP;

d) jednego lub więcej KTZ, jednego lub więcej regionów najbardziej oddalonych i jednego lub więcej państw sąsiadujących AKP lub niebędących państwami AKP;

e) dwóch lub więcej ugrupowań regionalnych, których członkami są KTZ;

f) jednego lub więcej KTZ i ugrupowań regionalnych, których członkami są KTZ, państwa AKP lub jeden lub więcej regionów najbardziej oddalonych.

g) KTZ i Unii jako całości; lub

h) co najmniej jednego podmiotu, organu lub innych podmiotów z co najmniej jednego KTZ, który należy do europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej zgodnie z art. 8, z co najmniej jednego regionu najbardziej oddalonego i z co najmniej jednego sąsiadującego państwa AKP lub nienależącego do grupy AKP.

2. Środki finansowe umożliwiające udział państw AKP, regionów najbardziej oddalonych oraz innych krajów są uzupełniające w stosunku do środków przydzielonych KTZ na mocy niniejszej decyzji.

3. Udział państw AKP, regionów najbardziej oddalonych oraz innych krajów w programach ustanowionych zgodnie z niniejszą decyzją przewiduje się jedynie w zakresie, w jakim:

a) środek ciężkości projektów i programów finansowanych w ramach wieloletnich ram finansowych współpracy pozostaje w KTZ;

b) w ramach instrumentów finansowych Unii istnieją równoważne przepisy; oraz

c) zachowana jest zasada proporcjonalności.

4. Odpowiednie środki umożliwią dopasowanie wysokości środków przekazywanych z EFR i budżetu ogólnego Unii w celu sfinansowania projektów współpracy między KTZ, krajami AKP, regionami najbardziej oddalonymi, jak również innymi krajami, w szczególności uproszczone mechanizmy wspólnego zarządzania takimi projektami.

Artykuł 94

Kwalifikowanie do programów unijnych

1. Osoby fizyczne z KTZ, określone w art. 50 oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie publiczne lub prywatne organy i instytucje w danym KTZ, kwalifikują się do udziału i do finansowania z unijnych programów, z zastrzeżeniem zasad i założeń tych programów oraz możliwych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest powiązany.

2. KTZ kwalifikują się również do wsparcia w ramach programów unijnych na rzecz współpracy z innymi krajami, zwłaszcza krajami rozwijającymi się, z zastrzeżeniem zasad, celów i uzgodnień tych programów.

3. Komisja składa sprawozdanie Komitetowi EFR-KTZ na temat uczestnictwa KTZ w programach unijnych, na podstawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu z realizacji przedkładanym przez KTZ i innych dostępnych informacji.

CZĘŚĆ PIĄTA

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 95

Przekazanie uprawnień Komisji

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zmieniających dodatki do załącznika VI w celu uwzględnienia rozwoju technologicznego i zmian w przepisach prawa celnego, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 96.

Artykuł 96

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 95, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 1 stycznia 2014 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 95, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Radę. Decyzja

o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 95 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Rada nie wyrazi sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania jej tego aktu lub gdy przed upływem tego terminu Rada poinformowała Komisję, że nie wniesie sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Rady.

Artykuł 97

Zmiana statusu

Rada, stanowiąc zgodnie z art. 203 TFUE, podejmuje decyzję o każdym niezbędnym dostosowaniu do niniejszej decyzji, w przypadku gdy:

a) KTZ zyskuje niepodległość;

b) KTZ wychodzi ze stowarzyszenia;

Artykuł 99

Wejście w życie

c) KTZ staje się regionem najbardziej oddalonym;

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

d) region najbardziej oddalony staje się KTZ;

Załącznik VI ma zastosowanie zgodnie z art. 65 tego załącznika.

Artykuł 98

Uchylenie

Sporządzono w Brukseli dnia 25 listopada 2013 r.

Decyzja Rady 2001/822/WE zostaje uchylona.

W imieniu Rady

D. PAVALKIS

Przewodniczący

Odesłania do uchylonej decyzji traktuje się jako odesłania do niniejszej decyzji.

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ ODIZOLOWANYCH KTZ

- Falklandy
 - Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia, Tristan da Cunha
 - St Pierre i Miquelon
-

ZAŁĄCZNIK II

UNIJNA POMOC FINANSOWA: 11. EFR

Artykuł 1

Przydział środków na różne instrumenty

1. Na potrzeby niniejszej decyzji, w okresie siedmiu lat trwającym od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., całkowita kwota pomocy finansowej Unii w wysokości 364,5 milionów EUR w ramach 11. EFR, ustalona w umowie wewnętrznej ustanawiającej 11. EFR, zostaje przydzielona w następujący sposób:

- a) 351 milionów EUR w formie dotacji na podlegające programowaniu wsparcie długoterminowego rozwoju, pomocy humanitarnej, pomocy nadzwyczajnej, pomocy dla uchodźców i dodatkowe wsparcie w przypadku wahań przychodów z wywozu, jak również na wsparcie współpracy i integracji regionalnej;
 - b) 5 mln EUR na cele finansowania dopłat do oprocentowania i pomocy technicznej w kontekście instrumentu inwestycyjnego KTZ, o którym mowa w załączniku IV;
 - c) 8,5 mln EUR na badania lub środki pomocy technicznej zgodnie z art. 80 niniejszej decyzji oraz na przeprowadzenie ogólnej oceny decyzji nie później niż cztery lata przed jej wygaśnięciem.
2. Środki z 11. EFR nie mogą być przyznawane po dniu 31 grudnia 2020 r., chyba że Rada, na wniosek Komisji, jednogłośnie zadecyduje inaczej.
3. W przypadku wyczerpania środków przewidzianych w ust. 1 przed wygaśnięciem niniejszej decyzji Rada podejmie właściwe środki.

Artykuł 2

Zarządzanie środkami

EBI zarządza pożyczkami udzielonymi ze środków własnych, o których mowa w załączniku III, jak również działaniami finansowanymi w ramach instrumentu inwestycyjnego KTZ, o którym mowa w załączniku IV. Wszystkimi pozostałymi środkami finansowymi w ramach niniejszej decyzji zarządza Komisja.

Artykuł 3

Przydział środków między KTZ

Kwotę 351 milionów EUR wymienioną w art. 1 ust. 1 lit. a) niniejszego załącznika przydziela się na podstawie potrzeb i osiągnięć KTZ zgodnie z następującymi kryteriami:

1. Kwota A w wysokości 229,5 mln EUR zostaje przydzielona KTZ innym niż Grenlandia w szczególności na finansowanie inicjatyw określonych w dokumencie programowym. W stosownych przypadkach w dokumencie programowym zwraca się szczególną uwagę na działania mające na celu wzmocnienie zarządzania i zdolności instytucjonalnych KTZ będących beneficjentami oraz, w stosownych przypadkach, na prawdopodobny harmonogram planowanych działań.

Przydzielając kwotę A, uwzględnia się liczbę ludności, poziom produktu krajowego brutto (PKB), poziom poprzednich dotacji EFR oraz ograniczenia wynikające z odizolowania geograficznego KTZ wymienionych w art. 9 decyzji. Każdy przydział środków jest odpowiedni, by zapewnić ich skuteczne wykorzystanie. Powinien on zostać dokonany zgodnie z zasadą pomocniczości.

2. 100 mln EUR przydziela się na wsparcie współpracy i integracji regionalnej, zgodnie z art. 7 niniejszej decyzji, w szczególności w zakresie priorytetów i obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, o których mowa w art. 5 niniejszej decyzji, oraz za pośrednictwem konsultacji w ramach organów partnerstwa UE–KTZ, o których mowa w art. 14 niniejszej decyzji. Należy dążyć do koordynacji z innymi instrumentami finansowymi Unii, współpracy między KTZ a regionami najbardziej oddalonymi, o której mowa w art. 349 TFUE.
3. Nieprzydzieloną rezerwę B w wysokości 21,5 milionów EUR przeznacza się na:
 - a) finansowanie pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej przeznaczonej dla KTZ oraz, w razie potrzeby, dodatkowego wsparcia w przypadku wahań przychodów z wywozu, zgodnie z załącznikiem IV;
 - b) dokonania nowych przydziałów środków w zależności od zmiany potrzeb i osiągnięć KTZ, o których mowa w ust. 1.

Osiągnięcia ocenia się w sposób obiektywny i przejrzysty, uwzględniając wykorzystanie przydzielonych środków, skuteczność realizacji bieżących działań oraz środki podjęte na rzecz zrównoważonego rozwoju.

4. Po dokonaniu przeglądu śródkresowego Komisja może podjąć decyzję o przydzieleniu wszelkich nieprzydzielonych środków, o których mowa w niniejszym artykule. Procedury tego przeglądu i decyzja w sprawie nowych przydziałów zostają przyjęte zgodnie z art. 87 niniejszej decyzji.

ZAŁĄCZNIK III

UNIJNA POMOC FINANSOWA: POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH EBI

Artykuł 1

Kwota

EBI przeznaczy kwotę do 100 mln EUR na finansowanie ze swoich środków własnych, zgodnie z wewnętrznymi zasadami i procedurami banku oraz warunkami określonymi w jego statucie i w niniejszym załączniku.

Artykuł 2

EBI

1. EBI:

a) za pomocą zarządzanych przez siebie środków przyczynia się do rozwoju gospodarczego i przemysłowego KTZ w skali krajowej i regionalnej; w związku z tym jego zadaniem priorytetowym jest finansowanie projektów produkcyjnych lub innych inwestycji mających na celu wspieranie sektora prywatnego we wszystkich sektorach gospodarki;

b) ustanawia stosunki ścisłej współpracy z krajowymi i regionalnymi bankami rozwoju oraz instytucjami finansowymi i bankowymi KTZ i Unii;

c) w porozumieniu z zainteresowanym KTZ przyjmuje ustalenia i procedury realizacji współpracy finansowej na rzecz rozwoju określonej w niniejszej decyzji oraz, w razie konieczności, bierze pod uwagę charakter projektów i działa zgodnie z celami niniejszej decyzji w ramach procedur ustanowionych statutem.

2. Finansowanie ze środków własnych EBI jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami i warunkami:

a) referencyjna stopa procentowa jest stopą stosowaną przez EBI w dniu podpisania umowy lub w dniu wypłaty w odniesieniu do pożyczki o identycznych warunkach pod względem waluty, okresu spłaty i zabezpieczeń;

b) jednakże:

(i) zasadniczo projekty sektora publicznego kwalifikują się do dopłaty do oprocentowania w wysokości 3 %;

(ii) w przypadku projektów sektora prywatnego obejmujących działania restrukturyzacyjne w ramach prywatyzacji lub projektów mogących przynieść konkretne i łatwo dostrzegalne korzyści społeczne lub środowiskowe, pożyczki mogą zostać udzielone wraz z dopłatą do oprocentowania, której kwota i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech projektu. Jednakże dopłata do oprocentowania nie jest wyższa niż 3 %.

(iii) W żadnym wypadku ostateczna stopa procentowa nie jest niższa niż 50 % stopy referencyjnej.

c) kwota dopłaty do oprocentowania wyliczona w oparciu o wartość pożyczki z chwilą jej wypłaty pokrywana jest ze środków przydzielonych na tę dopłatę na zasadach określonych w załączniku IV art. 2 ust. 11 i wypłacana bezpośrednio EBI. Dotacje na spłatę oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji z przeznaczeniem na pomoc techniczną związaną z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych w KTZ.

d) okres spłaty pożyczek udzielonych przez EBI z jego środków własnych jest określany w oparciu o charakter ekonomiczny i finansowy projektu, ale nie może przekroczyć 25 lat. Pożyczki obejmują okres karencji ustalony przez odniesienie do okresu przygotowywania projektu.

3. W przypadku inwestycji w przedsiębiorstwa sektora publicznego finansowanych przez EBI z jego środków własnych od zainteresowanego KTZ można zażądać szczególnych gwarancji lub zobowiązań związanych z projektem.

Artykuł 3

Zasady wymiany walut

1. W odniesieniu do działań w ramach niniejszej decyzji, na które udzieliły one swojej pisemnej zgody, zainteresowane KTZ:

a) zgodnie z prawem lub przepisami zainteresowanego KTZ, przyznają zwolnienie ze wszystkich krajowych lub lokalnych opłat celnych, opłat skarbowych od kosztów odsetek, prowizji i amortyzacji należnych pożyczek;

b) zgodnie z zasadami umów o finansowaniu dotyczących realizacji projektów na ich terytoriach, oddają do dyspozycji beneficjentów waluty niezbędne na spłatę odsetek, prowizję i amortyzację należnych pożyczek;

c) udostępniają EBI zagraniczne waluty niezbędne do wymiany wszystkich kwot otrzymanych w walucie krajowej po kursie walutowym obowiązującym na dzień wymiany między euro lub innymi walutami wymiennymi a walutą krajową. Dotyczy to wszelkich form wypłat, między innymi odsetek, dywidend, prowizji i opłat, a także amortyzacji pożyczek i wpływów ze sprzedaży udziałów, należnych zgodnie z warunkami umów o finansowaniu przyznanym na realizację projektów na ich terytoriach.

2. Na potrzeby niniejszego artykułu „zainteresowane KTZ” oznaczają KTZ czerpiące korzyści z operacji.

ZAŁĄCZNIK IV

UNIJNA POMOC FINANSOWA: INSTRUMENT INWESTYCYJNY EBI

Artykuł 1

Cel

Instrument inwestycyjny KTZ („instrument”) utworzony na mocy decyzji 2001/822/WE z wykorzystaniem środków EFR w celu wspierania rentownych przedsiębiorstw zostaje utrzymany.

Warunki finansowania w związku z operacjami instrumentu oraz pożyczkami ze środków własnych EBI są warunkami ustanowionymi w umowie wewnętrznej ustanawiającej 11. EFR, w załączniku III i w niniejszym załączniku.

Środki te mogą być kierowane do kwalifikujących się przedsiębiorstw, bezpośrednio albo pośrednio, poprzez uprawnione fundusze inwestycyjne lub pośredników finansowych.

Artykuł 2

Środki w ramach instrumentu

1. Środki w ramach instrumentu mogą zostać wykorzystane, między innymi, do:

a) zapewnienia kapitału ryzyka w formie:

(i) udziału kapitałowego w przedsiębiorstwach KTZ, posiadających siedzibę w KTZ lub poza KTZ, w tym w instytucjach finansowych;

(ii) pomocy quasi-kapitałowej dla przedsiębiorstw KTZ, w tym instytucji finansowych;

(iii) gwarancji i innych form poprawy warunków kredytowania, które mogą zostać wykorzystane do pokrycia ryzyka politycznego lub innego rodzaju ryzyka inwestycyjnego, ponoszonego przez inwestorów lub kredytodawców zagranicznych i lokalnych;

b) zapewnienia zwykłych pożyczek.

2. Udział kapitałowy dotyczy zasadniczo udziałów mniejszościowych niezapewniających kontroli i są wypłacane na podstawie wyników danego projektu.

3. Pomoc quasi-kapitałowa może składać się z zaliczek akcjonariuszy, obligacji zamiennych, pożyczek warunkowych, podporządkowanych i partycypacyjnych lub wszelkich innych podobnych form pomocy. W szczególności pomoc ta może składać się z:

a) pożyczek warunkowych, których obsługa i/lub okres spłaty są związane ze spełnieniem niektórych warunków dotyczących wyników projektu; w konkretnym przypadku pożyczek warunkowych na badania przedinwestycyjne lub inną pomoc

techniczną związaną z projektem, można zrezygnować z obsługi pożyczki, jeżeli inwestycja nie jest dokonywana;

b) pożyczek partycypacyjnych, których obsługa lub okres spłaty są związane z rentownością finansową projektu;

c) pożyczek podporządkowanych, które należy spłacać wyłącznie po uregulowaniu innych zobowiązań.

4. Zysk z każdej operacji jest określany z chwilą przyznania pożyczki.

5. Bez uszczerbku dla ust. 4:

a) w przypadku pożyczek warunkowych i partycypacyjnych zysk obejmuje na ogół stałą stopę procentową nie wyższą niż 3 % oraz element zmienny związany z wynikiem projektu;

b) w przypadku pożyczek podporządkowanych stopa procentowa jest dostosowana do stóp rynkowych.

6. Gwarancje są wyceniane w sposób odzwierciedlający ubezpieczone rodzaje ryzyka oraz szczególne cechy operacji.

7. Stopa procentowa od pożyczek zwykłych obejmuje stopę referencyjną stosowaną przez EBI w odniesieniu do porównywalnych pożyczek udzielanych na takich samych warunkach co do okresów karencji i spłaty oraz narzut ustalony przez EBI.

8. Pożyczki zwykle mogą być przedłużone na warunkach preferencyjnych w następujących przypadkach:

a) w przypadku projektów infrastrukturalnych niezbędnych dla rozwoju sektora prywatnego w najslabiej rozwiniętych KTZ, w KTZ znajdujących się w sytuacji pokonfliktowej lub w KTZ dotkniętych klęską żywiołową. W takich przypadkach stopa procentowa pożyczki zostanie obniżona o 3 %;

b) w przypadku projektów obejmujących działania restrukturyzacyjne realizowane w ramach prywatyzacji lub projektów przynoszących konkretne i łatwo dostrzegalne korzyści społeczne lub środowiskowe. W takich przypadkach pożyczki mogą zostać udzielone wraz z dopłatą do oprocentowania, której kwota i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech projektu. Jednakże dopłata do oprocentowania nie jest wyższa niż 3 %.

9. Ostateczna wysokość stopy procentowej pożyczek objętych przepisami ust. 8 lit. a) i b) w żadnym przypadku nie może być niższa niż 50 % stopy referencyjnej

10. Środki przewidywane na te cele preferencyjne są udostępniane z instrumentu i nie przekraczają ogólnej kwoty przyznanej na finansowanie inwestycji w ramach instrumentu i ze środków własnych EBI.

11. Dopłaty do oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji z przeznaczeniem na wsparcie pomocy technicznej związanej z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych w KTZ.

Artykuł 3

Operacje instrumentu

1. Instrument działa we wszystkich sektorach gospodarki i wspiera inwestycje przedsiębiorstw prywatnych i podmiotów sektora publicznego działających na zasadach komercyjnych, w tym inwestycje w rentowną infrastrukturę gospodarczą i technologiczną o zasadniczym znaczeniu dla sektora prywatnego. Instrument:

- a) jest zarządzany jako fundusz odnawialny i dąży do stabilności finansowej. Jego operacje są prowadzone na warunkach rynkowych i unikają stwarzania zakłóceń na rynkach lokalnych i przemieszczeń prywatnych źródeł finansowania;
- b) wspiera sektor finansowy KTZ i wywołuje efekt katalizatora poprzez zachęcanie do aktywizacji długoterminowych środków lokalnych i przyciąganie prywatnych inwestorów i kredytodawców zagranicznych do projektów w KTZ;
- c) ponosi część ryzyka związanego z projektami, które finansuje. Stabilność finansowa instrumentu jest gwarantowana poprzez skład portfela jako całości, a nie przez poszczególne operacje;
- d) stara się skierować środki poprzez instytucje i programy KTZ, które wspierają rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

2. EBI otrzymuje wynagrodzenie za koszty poniesione w związku z zarządzaniem instrumentem. Wynagrodzenie EBI obejmuje stały składnik 0,5 % rocznie początkowego wyposażenia instrumentu oraz zmienny składnik w wysokości do 1,5 % rocznie portfela instrumentu, który jest inwestowany w projekty w KTZ. Wynagrodzenie jest finansowane z instrumentu.

3. Z chwilą wygaśnięcia niniejszej decyzji oraz w przypadku braku konkretnej decyzji Rady skumulowane środki powracające netto instrumentu są przenoszone do następnego instrumentu finansowego KTZ.

Artykuł 4

Warunki ryzyka walutowego

W celu zminimalizowania skutków wahań kursu walutowego problemami ryzyka walutowego należy zająć się w sposób następujący:

- a) w przypadku udziału kapitałowego przeznaczonego na zwiększenie środków własnych przedsiębiorstwa ryzyko walutowe jest zasadniczo ponoszone przez instrument;
- b) w przypadku finansowania kapitału ryzyka dla MŚP ryzyko walutowe jest zasadniczo ponoszone wspólnie przez Unię i pozostałe zainteresowane podmioty. Zwykle ryzyko walutowe jest dzielone równo;
- c) w przypadku gdy jest to wykonalne i właściwe, szczególnie w krajach odznaczających się stabilnością makroekonomiczną i finansową, instrument będzie dążył do udzielania pożyczek w lokalnych walutach KTZ, tym samym podejmując ryzyko walutowe.

Artykuł 5

Kontrola finansowa

1. Operacje instrumentu inwestycyjnego podlegają procedurze kontroli i absolutorium określonej w statucie EBI w odniesieniu do wszystkich jego operacji.

2. Nadzór nad operacjami instrumentu inwestycyjnego jest prowadzony przez Trybunał Obrachunkowy zgodnie z procedurami ustalonymi przez Komisję, EBI i Trybunał Obrachunkowy, a w szczególności w umowie trójstronnej między Komisją Europejską, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w dniu 27 października 2003 r., z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Artykuł 6

Przywileje i immunitety

1. Przedstawiciele EBI zaangażowani w działania związane z wykonaniem niniejszej decyzji lub prowadzone w ramach jej wykonywania, podczas wykonywania swoich obowiązków oraz podróżując do lub z miejsca wykonywania takich obowiązków korzystają w KTZ ze zwyczajowych przywilejów, immunitetów i udogodnień.

2. Na potrzeby komunikacji służbowej oraz przekazywania wszelkich dokumentów EBI korzysta na terytorium KTZ z traktowania przyznawanego organizacjom międzynarodowym.

3. Korespondencja służbowa i inne środki komunikacji służbowej EBI nie podlegają cenzurze.

ZAŁĄCZNIK V

POMOC FINANSOWA UNII: DODATKOWE WSPARCIE W PRZYPADKU PRZEJŚCIOWYCH WAHAŃ PRZYCHODÓW Z WYWOZU**Artykuł 1****Zasady**

1. Stopień zależności gospodarki KTZ od wywozu towarów, w szczególności produktów rolnych, rybołówstwa i przemysłu wydobywczego, stanowi kryterium określania przydziału środków na rozwój długoterminowy.

2. W celu ograniczenia ujemnych skutków braku stabilności przychodów z wywozu i zabezpieczyć program rozwoju zagrożony spadkiem przychodów, na podstawie art. 2 i 3 niniejszego załącznika może zostać zmobilizowane dodatkowe wsparcie finansowe ze środków przewidzianych na długoterminowy rozwój państwa.

Artykuł 2**Kryteria kwalifikowalności**

1. Kwalifikowalność do środków dodatkowych jest ustalana na podstawie:

- a) 10 % (lub 2 % w przypadku KTZ odizolowanych wymienionych w załączniku I) straty przychodów z wywozu towarów przyrównanej do średniej arytmetycznej kwoty przychodów w pierwszych trzech z czterech lat poprzedzających rok stosowania; lub
- b) 10 % (lub 2 % w przypadku KTZ odizolowanych wymienionych w załączniku I) straty przychodów z ogólnego wywozu produktów rolnych, rybołówstwa i mineralnych przyrównanej do średniej arytmetycznej kwoty przychodów w pierwszych trzech z czterech lat poprzedzających rok stosowania w przypadku państw, w których przychody z wywozu produktów rolnych, rybołówstwa i mineralnych stanowią ponad 40 % ogólnej kwoty przychodów z wywozu towarów; oraz

2. Uprawnienie do dodatkowego wsparcia jest ograniczone do kolejnych czterech lat.

3. Środki dodatkowe są wykazywane na rachunkach funduszy publicznych zainteresowanego kraju. Są one wykorzystywane zgodnie z przepisami wykonawczymi określonymi w art. 85 niniejszej decyzji. Za zgodą obu Stron środki mogą zostać wykorzystane na finansowanie programów włączonych do budżetu krajowego. Jednakże część środków dodatkowych może być również zarezerwowana dla konkretnych sektorów.

Artykuł 3**Zaliczki**

System przydzielania środków dodatkowych przewiduje zaliczki na pokrycie wszelkich opóźnień w uzyskiwaniu ujednoliconych danych statystycznych dotyczących handlu i zapewnienie, by wspomniane środki można włączyć do budżetu w roku następującym po roku ich stosowania. Zaliczki są mobilizowane w oparciu o tymczasowe dane statystyczne dotyczące wywozu przygotowane przez władze KTZ i przedłożone Komisji przed oficjalnym opublikowaniem ostatecznych, ujednoliconych danych statystycznych. Maksymalna zaliczka wynosi 80 % kwoty środków dodatkowych szacowanych na rok stosowania. Kwoty zmobilizowane w ten sposób są dostosowywane w oparciu o wspólną umowę zawartą między Komisją a władzami KTZ, w świetle ostatecznych ujednoliconych danych statystycznych dotyczących wywozu oraz ostatecznej kwoty deficytu państwa.

Artykuł 4**Zmiany**

Przepisy niniejszego załącznika podlegają przeglądowi nie później niż dwa lata po wejściu w życie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 85 niniejszej decyzji, a następnie na wniosek Komisji, państwa członkowskiego lub KTZ.

ZAŁĄCZNIK VI

DOTYCZĄCY DEFINICJI POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” ORAZ METOD WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I	PRZEPISY OGÓLNE	37
TYTUŁ II	DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”	38
TYTUŁ III	WYMOGI TERYTORIALNE	44
TYTUŁ IV	DOWÓD POCHODZENIA	45
TYTUŁ V	UZGODNIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ	53
TYTUŁ VI	CEUTA I MELILLA	57
TYTUŁ VII	PRZEPISY KOŃCOWE	57
Dodatki I–XIII		59

TYTUŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Na potrzeby niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „państwa będące stroną umów o partnerstwie gospodarczym” oznaczają regiony lub państwa wchodzące w skład grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), które zawarły umowy ustanawiające lub prowadzące do ustanowienia umów o partnerstwie gospodarczym, gdy taka umowa jest tymczasowo stosowana albo wejdzie w życie, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
- b) „wytwarzanie” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania łącznie z montażem;
- c) „materiał” oznacza każdy składnik, surowiec, komponent lub część itp. użyty do wytworzenia produktu;
- d) „produkt” oznacza wytwarzany produkt, nawet jeśli jest on przeznaczony do użycia w innym procesie wytwarzania;
- e) „towary” oznaczają zarówno materiały, jak i produkty;
- f) „materiały zamienne” oznaczają materiały tego samego rodzaju i jakości handlowej, charakteryzujące się identycznymi cechami technicznymi i fizycznymi, i niemożliwe do rozróżnienia po tym, jak zostaną użyte do wytworzenia nowego produktu;
- g) „wartość celna” oznacza wartość określoną zgodnie z Porozumieniem w sprawie stosowania art. VII Układu ogólnego

w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (porozumienie Światowej Organizacji Handlu w sprawie ustalania wartości celnej);

- h) „wartość materiałów” w wykazie w załączniku II oznacza wartość celną w chwili przywozu użytych materiałów niepochodzących lub, jeżeli nie jest ona znana bądź nie może być ustalona, pierwszą możliwą do ustalenia cenę zapłaconą za te materiały w KTZ. Przepisy niniejszego punktu stosuje się odpowiednio w przypadku potrzeby ustalenia wartości użytych materiałów pochodzących;
- i) „cena *ex-works*” oznacza cenę zapłaconą za produkt *ex-works* wytwórcy, w którego zakładzie przeprowadzono ostatnią obróbkę lub przetwarzanie, przy czym cena ta obejmuje sumę wartości wszystkich użytych materiałów oraz innych kosztów związanych z produkcją, pomniejszoną o wszystkie podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu.

W przypadku gdy cena faktycznie zapłacona nie odzwierciedla wszystkich związanych z produkcją kosztów, które zostały rzeczywiście poniesione w KTZ, cena *ex-works* oznacza sumę wszystkich tych kosztów pomniejszoną o wszystkie podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu;

Na potrzeby niniejszej definicji w przypadku, gdy ostatnia obróbka lub przetworzenie zostało zlecone wytwórcy, pojęcie „wytwórcy”, o którym mowa w akapicie pierwszym, może odnosić się do przedsiębiorstwa, które zatrudniło podwykonawcę;

- j) „najwyższa dopuszczalna zawartość materiałów niepochodzących” oznacza maksymalną proporcję użytych materiałów niepochodzących, jaka pozwala na uznanie procesu

wytwarzania za czynność obróbki lub przetworzenia wystarczającą dla nadania produktom statusu pochodzenia. Może być ona wyrażona w postaci procentu ceny *ex-works* produktu lub jako procent masy netto wspomnianych wykorzystanych materiałów, objętych określoną grupą działów, działem, pozycją lub podpozycją;

- k) „masa netto” oznacza masę samych towarów bez opakowań i wszelkiego rodzaju pojemników;
- l) „działy”, „pozycje” i „podpozycje” odnoszą się do działów, pozycji i podpozycji (cztero- i sześciocyfrowych kodów) stosowanych w nomenklaturze zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów (Systemu Zharmonizowanego) zgodnie ze zmianami wprowadzonymi zaleceniem Rady Współpracy Celnej z dnia 26 czerwca 2004 r.;
- m) „klasyfikowany” odnosi się do klasyfikacji produktu lub materiału w konkretnej pozycji lub podpozycji Systemu Zharmonizowanego;
- n) „przesyłka” oznacza produkty, które są:
- (i) wysłane w tym samym czasie od jednego eksportera do jednego odbiorcy; lub
 - (ii) objęte jednym dokumentem przewozowym obejmującym ich transport od eksportera do odbiorcy, a w przypadku braku takiego dokumentu – jedną fakturą.
- o) „eksporter” oznacza osobę dokonującą wywozu towarów do Unii lub do KTZ, która może udowodnić pochodzenie towarów, niezależnie od tego, czy osoba ta jest ich wytwórcą, i czy samodzielnie dopełnia formalności wywozowych;
- p) „zarejestrowany eksporter” oznacza eksportera, który figuruje w spisie prowadzonym przez właściwe organy danego KTZ lub Unii na potrzeby składania oświadczeń o pochodzeniu do celów wywozu na podstawie niniejszej decyzji;
- q) „oświadczenie o pochodzeniu” oznacza oświadczenie złożone przez eksportera, zawierające stwierdzenie, że objęte nim produkty spełniają reguły pochodzenia określone w niniejszym załączniku, bądź to w celu umożliwienia osobie zgłaszającej te towary do dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii ubiegania się o zastosowanie preferencyjnego traktowania taryfowego, bądź też służące działającemu w KTZ przedsiębiorcy, który sprowadził materiały do dalszego przetworzenia w kontekście reguł kumulacji, do potwierdzenia statusu pochodzenia takich towarów;

- r) „kraje korzystające z systemu GSP” oznaczają kraj lub terytorium określone w art. 2 lit. d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 ⁽¹⁾.

TYTUŁ II

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”

Artykuł 2

Wymogi ogólne

1. Następujące produkty uznaje się za pochodzące z KTZ:
 - a) produkty całkowicie uzyskane w KTZ w rozumieniu art. 3 niniejszego załącznika;
 - b) produkty uzyskane w KTZ zawierające materiały, które nie zostały w pełni tam uzyskane, pod warunkiem że materiały te zostały tam poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 4 niniejszego załącznika.
2. Produkty składające się z materiałów w całości uzyskanych lub w poddanych wystarczającym stopniu obróbce lub przetworzeniu w dwóch lub więcej KTZ są uznawane za produkty pochodzące z tego KTZ, w którym dokonano ostatejnej obróbki lub przetworzenia.
3. Do celów wykonania przepisów ust. 1, terytoria KZT uznaje się za jedno terytorium.

Artykuł 3

Produkty całkowicie uzyskane

1. Następujące produkty są uważane za całkowicie uzyskane w KTZ:
 - a) produkty mineralne wydobyte z jego ziemi lub dna morskiego;
 - b) owoce i produkty roślinne tam zebrane;
 - c) żywe zwierzęta tam urodzone i odchowane;
 - d) produkty uzyskane z żywych zwierząt tam odchowanych;
 - e) produkty pochodzące od ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych;
 - f) produkty uzyskane przez polowania lub połowy tam przeprowadzone;
 - g) produkty akwakultury, o ile ryby, skorupiaki i mięczaki zostały tam urodzone lub wyhodowane z jaj, larw lub narybku;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

- h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza znajdującego się poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statki tego kraju;
- i) produkty wytworzone na pokładzie statków-przetwórni danego kraju wyłącznie z produktów określonych w lit. h);
- j) artykuły zużyte nadające się tylko do odzyskiwania surowców, które zostały tam zebrane;
- k) odpady i złom powstające w wyniku działalności wytwórczej tam przeprowadzonej;
- l) produkty wydobyte z dna morskiego lub z gruntu pod dnem morskim znajdującego się poza wszystkimi morzami terytorialnymi, pod warunkiem posiadania wyłącznych praw do eksploatacji;
- m) towary tam wytworzone wyłącznie z produktów wymienionych w literach a)–l).

2. Określenie „ich statki” i „ich statki-przetwórnie”, użyte w ust. 1 lit. h) oraz i), odnosi się tylko do statków i statków-przetwórni, które spełniają każdy z następujących warunków:

- a) są zarejestrowane w jednym KTZ lub państwie członkowskim;
- b) płyną pod banderą jednego KTZ lub państwa członkowskiego;
- c) spełniają jeden z poniższych warunków:
 - (i) w co najmniej 50 % należą do obywateli KTZ lub państwa członkowskiego, lub
 - (ii) należą do przedsiębiorstw z główną siedzibą lub głównym miejscem prowadzenia działalności na terytorium KTZ lub państwa członkowskiego, oraz stanowiących co najmniej w 50 % własność KTZ, podmiotów publicznych tego kraju, obywateli tego kraju lub państwa członkowskiego.

3. Przepisy ust. 2 mogą być wypełnione w państwach członkowskich lub różnych KTZ. W takim przypadku produkty uważa się za pochodzące z KTZ, w którym zarejestrowany jest statek lub statek-przetwórnia zgodnie z ust. 2 lit. a).

Artykuł 4

Produkty poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu

1. Bez uszczerbku dla art. 5 i 6 niniejszego załącznika, produkty, które nie zostały całkowicie uzyskane w danym KTZ w rozumieniu art. 3 niniejszego załącznika, uznaje się za pochodzące z tego kraju, jeżeli spełnione są warunki określone w wykazie w załączniku II dla przedmiotowych towarów.

2. W przypadku produktów, które uzyskały status pochodzących z danego KTZ zgodnie z ust. 1, a następnie zostały poddane dalszemu przetwarzaniu w tym samym KTZ, i zostały użyte do wytworzenia innych produktów, ewentualne użycie materiałów niepochodzących w trakcie tego wytwarzania nie jest brane pod uwagę.

3. Obowiązek ustalenia, czy spełnione zostały wymogi ust. 1, dotyczy każdego produktu.

Jednak w przypadku, gdy odpowiednie reguły polegają na spełnieniu warunku najwyższej dopuszczalnej zawartości materiałów niepochodzących, przez wzgląd na fluktuacje kosztów i kursów wymiany walut wartość materiałów niepochodzących może być obliczana z wykorzystaniem średniej określonej w ust. 4.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 akapit drugi, średnią cenę *ex-works* produktu oraz średnią wartość użytych materiałów niepochodzących oblicza się, odpowiednio, na podstawie sumy cen *ex-works* uzyskanych we wszystkich transakcjach sprzedaży produktów w poprzednim roku podatkowym oraz sumy wartości wszystkich materiałów niepochodzących użytych w trakcie wytwarzania produktów w ciągu poprzedniego roku podatkowego zdefiniowanego w kraju wywozu, albo też, w przypadku w braku pełnych danych dotyczących całego roku podatkowego, na podstawie krótszego, jednak przynajmniej trzymiesięcznego okresu.

5. Eksporterzy decydujący się na obliczenie na podstawie średniej stosują taką metodę w ciągu całego roku następującego po roku podatkowym odniesienia, lub, w stosownych przypadkach, w ciągu roku następującego po wspomnianym krótszym okresie przyjętym za okres odniesienia. Mogą oni zaprzestać stosowania takiej metody, o ile w danym roku podatkowym lub skróconym, w co najmniej trzymiesięcznym okresie odniesienia odnotują ustanie fluktuacji kosztów i kursów wymiany walut, które uzasadniały stosowanie takiej metody obliczeń.

6. Średnie wartości wspomniane w ust. 4 stosuje się, odpowiednio, jako cenę *ex-works* oraz wartość materiałów niepochodzących, do celów weryfikacji spełnienia wymogu najwyższej dopuszczalnej zawartości materiałów niepochodzących.

Artykuł 5

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Bez uszczerbku dla ust. 3, następujące czynności są uważane za obróbkę lub przetworzenie niewystarczające dla nadania statusu produktu pochodzącego, niezależnie od tego, czy wymogi określone w art. 4 niniejszego załącznika zostały spełnione:

- a) czynności konserwujące mające na celu zapewnienie zachowania produktów w dobrym stanie podczas transportu i składowania;
- b) rozłączanie i łączenie przesyłek;

- c) mycie, czyszczenie; usuwanie kurzu, rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;
- d) wszelkie prasowanie materiałów lub artykułów włókienniczych;
- e) zwykłe czynności związane z malowaniem i polerowaniem;
- f) łuskanie i częściowe lub całkowite bielienie ryżu; polerowanie i glazurowanie zbóż oraz ryżu;
- g) czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru; częściowe lub całkowite mielenie cukru krystalicznego;
- h) obieranie ze skóry, drylowanie lub łuskanie owoców, orzechów i warzyw;
- i) ostrzenie, proste szlifowanie lub przycinanie;
- j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, ocenianie, dobieranie (łącznie z kompletowaniem zestawów artykułów);
- k) zwykłe umieszczanie w butelkach, puszkach, flakonach, torbach, skrzynkach, pudełkach, umieszczanie na kartach lub tablicach oraz wszelkie inne proste czynności związane z pakowaniem;
- l) umieszczanie lub drukowanie na produktach lub ich opakowaniach znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających;
- m) proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów; mieszanie cukru z dowolnymi materiałami;
- n) proste dodawanie wody, rozcieńczanie albo odwadnianie lub skażanie produktów;
- o) zwykły montaż części artykułów dla otrzymania kompletnego artykułu lub demontaż produktów na części;
- p) połączenie przynajmniej dwóch czynności spośród wymienionych w lit. a)–o);
- q) ubój zwierząt.

2. Na potrzeby ust. 1, czynność uznaje się za prostą w przypadku, gdy jej wykonanie nie wymaga szczególnych umiejętności ani maszyn, urządzeń czy narzędzi wykonanych lub zainstalowanych w tym celu.

3. Wszystkie czynności przeprowadzane w KTZ na danym produkcie powinny być traktowane łącznie do celów określenia,

czy obróbka lub przetworzenie dokonane na produkcie mają być traktowane jako niewystarczające w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 6

Odchylenia

1. W drodze odstępstwa od art. 4 niniejszego załącznika i z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, materiały nie pochodzące, które zgodnie z warunkami określonymi w wykazie w dodatku II nie mogą być używane do wytwarzania danego produktu, mogą jednak zostać użyte, pod warunkiem że ich całkowita wartość lub szacowana masa netto w produkcie nie przekracza:

- a) 15 % masy produktu dla produktów objętych działem 2 lub działami od 4 do 24 Systemu Zharmonizowanego, innych niż przetworzone produkty rybołówstwa z działu 16;
- b) 15 % ceny *ex-works* produktu w przypadku pozostałych produktów, z wyłączeniem produktów objętych działami od 50 do 63, podlegających regułom określającym dopuszczalne odchylenie określonym w uwagach 6 i 7 w dodatku I.

2. ust. 1 nie pozwala na przekraczanie jakichkolwiek wartości procentowych określających najwyższą dopuszczalną zawartość materiałów nie pochodzących, określoną jako wartość procentowa na mocy reguł ustanowionych w wykazie w dodatku II.

3. ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się w odniesieniu do produktów całkowicie uzyskanych w KTZ w rozumieniu art. 3 niniejszego załącznika. Niemniej, bez uszczerbku dla art. 5 i art. 11 ust. 2 niniejszego załącznika, dopuszczalne odchylenie określone w tych ustępach ma jednak zastosowanie do sumy wszystkich materiałów użytych do wytwarzania produktu, w odniesieniu do których w myśl reguł ustanowionych dla danego produktu w wykazie w dodatku I obowiązuje wymóg całkowitego uzyskania materiałów.

Artykuł 7

Kumulacja z Unią

1. Bez uszczerbku dla art. 2 niniejszego załącznika, materiały pochodzące z Unii są uważane za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem że zostały poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1.

2. Bez uszczerbku dla art. 2 niniejszego załącznika, obróbkę lub przetwarzanie dokonane w Unii uważa się za dokonane w KTZ, gdy uzyskane produkty zostały następnie poddane obróbce lub przetworzeniu w KTZ, inne niż czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego załącznika.

3. Na potrzeby kumulacji, o której mowa w niniejszym artykule, pochodzenie materiałów ustala się zgodnie z niniejszym załącznikiem.

Artykuł 8

Kumulacja z państwami będącymi stroną umów o partnerstwie gospodarczym

1. Bez uszczerbku dla art. 2 niniejszego załącznika, materiały pochodzące z państw będących stroną umów o partnerstwie gospodarczym są uważane za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem że zostały one poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego załącznika.

2. Bez uszczerbku dla art. 2 niniejszego załącznika, obróbkę lub przetwarzanie dokonane w państwach będących stroną umów o partnerstwie gospodarczym uważa się za dokonane w KTZ, gdy uzyskane produkty zostały następnie poddane obróbce lub przetworzeniu w KTZ, innym niż czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego załącznika.

3. Na potrzeby ust. 1 niniejszego artykułu pochodzenie materiałów pochodzących z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym ustala się zgodnie z regułami pochodzenia obowiązującymi w odniesieniu do danej umowy o partnerstwie gospodarczym i z odnośnymi przepisami dotyczącymi dowodów pochodzenia i współpracy administracyjnej.

Kumulacja, o której mowa w niniejszym ustępie, nie ma zastosowania do:

a) materiałów pochodzących z Republiki Południowej Afryki, których nie można wwozić do UE bezpośrednio bezcłowo i bezkontyngentowo w ramach umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a Południowoafrykańską Wspólnotą Rozwoju (SADC);

b) materiałów wyszczególnionych w dodatku XIII.

4. Kumulacja przewidziana w niniejszym artykule może mieć zastosowanie wyłącznie, gdy spełnione są następujące warunki:

a) państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym dostarczające materiały i KTZ wytwarzające produkt końcowy zobowiązało się:

(i) przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika; oraz

(ii) zapewniać współpracę administracyjną niezbędną dla prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą;

b) zainteresowane KTZ złożyło Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).

5. Jeżeli państwa będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym wypełniły ust. 4 przed wejściem w życie niniejszej decyzji, nowe zobowiązanie nie jest wymagane.

Artykuł 9

Kumulacja z innymi krajami korzystającymi z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku unijnego na mocy ogólnego systemu preferencji

1. Bez uszczerbku dla art. 2 niniejszego załącznika materiały pochodzące z krajów i terytoriów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu uważa się za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem że zostały one poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności określone w art. 5 ust. 1 niniejszego załącznika.

2. Na potrzeby ust. 1 materiały pochodzą z kraju lub terytorium:

a) korzystającego ze „Szczególnych rozwiązań dotyczących krajów najsłabiej rozwiniętych” ogólnego systemu preferencji (GSP)⁽¹⁾;

b) korzystającego z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku Unii na poziomie 6 cyfr Systemu Zharmonizowanego zgodnie z rozwiązaniem ogólnym GSP⁽²⁾.

3. Pochodzenie materiałów z danych krajów lub terytoriów ustala się według reguł pochodzenia określonych zgodnie z art. 33 rozporządzenia (UE) nr 978/2012 oraz zgodnie z art. 32 lub 41 niniejszego załącznika.

4. Kumulacja przewidziana w niniejszym ustępie, nie ma zastosowania do:

a) materiałów, które przy wwozie do Unii podlegają cłom antydumpingowym lub wyrównawczym jeżeli pochodzą z kraju objętego cłami antydumpingowymi lub wyrównawczymi;

b) produktów z tuńczyka sklasyfikowanych w Zharmonizowanym Systemie w dziale 3 lub 16, objętych art. 7 i 12 rozporządzenia (UE) nr 978/2012 oraz późniejszymi zmieniającymi i powiązanymi aktami prawnymi;

c) materiałów objętych art. 22 i 30 rozporządzenia (UE) nr 978/2012 oraz późniejszymi zmieniającymi i powiązanymi aktami prawnymi.

⁽¹⁾ Art. 17 i 18 rozporządzenia (UE) nr 978/2012.

⁽²⁾ Art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 978/2012. Niniejszy przepis nie obejmuje materiałów kwalifikujących się do bezcłowego traktowania na mocy szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 978/2012, ale nie na mocy rozwiązania ogólnego przewidzianego w art. 1 ust. 2 lit. a) tego rozporządzenia.

5. Kumulacja przewidziana w ust. 1 niniejszego artykułu ma zastosowanie wyłącznie, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) kraje lub terytoria uczestniczące w kumulacji zobowiązały się przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika oraz zapewnić współpracę administracyjną niezbędną dla zagwarantowania prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą,
- b) zainteresowane KTZ złożyły Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).

6. Komisja Europejska publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria C) datę, od której kumulacja przewidziana w niniejszym artykule może być stosowana w tych krajach lub terytoriach wyszczególnionych w niniejszym artykule, które spełniły konieczne wymogi.

Artykuł 10

Rozszerzona kumulacja

1. Na wniosek KTZ Komisja może przyznać kumulację pochodzenia między KTZ a krajem, z którym Unia zawarła umowę o wolnym handlu zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), o ile spełnione zostały następujące warunki:

- a) kraje lub terytoria uczestniczące w kumulacji zobowiązały się przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika oraz zapewnić współpracę administracyjną niezbędną dla zagwarantowania prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą,
- b) zainteresowane KTZ złożyły Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).

Komisja, uwzględniając ryzyko obchodzenia przepisów handlowych i szczególne cechy materiałów, które mają być wykorzystane w kumulacji, mogą ustanowić dodatkowe warunki przyznawania żądanej kumulacji.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy niniejszego artykułu, przedkłada się Komisji na piśmie. Wniosek zawiera wskazanie danego kraju trzeciego lub krajów trzecich, wykaz materiałów objętych kumulacją oraz dowody spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu.

3. Pochodzenie użytych materiałów oraz dokumenty, jakie należy przedstawić w celu potwierdzenia pochodzenia, określa się zgodnie z regułami ustanowionymi odpowiednią umową

o wolnym handlu. Pochodzenie produktów przeznaczonych na wywóz do Unii ustala się zgodnie z regułami pochodzenia ustanowionymi w niniejszym załączniku.

4. W celu nadania statusu pochodzenia produktowi uzyskanemu nie jest wymagane poddanie wystarczającej obróbce lub przetworzeniu materiałów pochodzących z kraju trzeciego i użytych w KTZ do wytworzenia produktu przeznaczonego do wywozu do Unii, pod warunkiem że obróbka lub przetworzenie dokonane w KTZ wykraczają poza czynności, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego załącznika.

5. Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria C) datę wejścia w życie rozszerzonej kumulacji, wskazanie strony umowy o wolnym handlu z Unią biorącej udział w kumulacji, odnośne warunki oraz wykaz materiałów, do których stosuje się kumulację.

6. Komisja przyjmuje środek przyznający kumulację, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu w drodze aktów wykonawczych. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2 niniejszego załącznika.

Artykuł 11

Jednostka kwalifikacyjna

1. Jednostką, którą uwzględnia się na potrzeby stosowania przepisów niniejszego załącznika, jest konkretny produkt uznany za jednostkę podstawową dla określania klasyfikacji z zastosowaniem Systemu Zharmonizowanego.

2. Jeżeli w skład przesyłki wchodzi pewna liczba produktów identycznych, klasyfikowanych pod tą samą pozycją Systemu Zharmonizowanego, przepisy niniejszego załącznika stosuje się z uwzględnieniem każdego produktu oddzielnie.

3. Jeśli zgodnie z 5 regułą ogólną Systemu Zharmonizowanego opakowanie jest traktowane łącznie z produktem do celów klasyfikacji, powinno być również traktowane łącznie do celów określania pochodzenia.

Artykuł 12

Aksesoria, części zamienne i narzędzia

Aksesoria, części zamienne i narzędzia dostarczone ze sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem, które są częścią typowego wyposażenia i zostały wliczone w cenę *ex-works*, lub które nie zostały ujęte na oddzielnych fakturach, uznaje się za stanowiące całość z tym sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem.

Artykuł 13**Zestawy**

Zestawy w rozumieniu reguły 3 Ogólnych reguł interpretacji Systemu Zharmonizowanego, uznaje się za pochodzące, jeżeli wszystkie elementy zestawu są produktami pochodzącymi.

Jeżeli jednak zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, to jest on w całości uznawany za pochodzący, pod warunkiem że wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny *ex-works* zestawu.

Artykuł 14**Elementy neutralne**

Przy ustalaniu, czy produkt jest produktem pochodzącym, nie uwzględnia się pochodzenia następujących składników, które mogły zostać użyte w procesie jego wytwarzania:

- a) energii i paliwa;
- b) instalacji i wyposażenia;
- c) maszyn i narzędzi;
- d) wszystkich innych towarów, które nie wchodzą w końcowy skład produktu ani nie są do tego przeznaczone.

Artykuł 15**Rozróżnienie księgowo**

1. Jeśli w trakcie obróbki lub przetwarzania produktu użyto materiałów zamiennych pochodzących i niepochodzących, organy celne państw członkowskich mogą, na pisemny wniosek przedsiębiorców, zezwolić na gospodarowanie materiałami w Unii z wykorzystaniem metody rozróżnienia księgowego do celów dalszego wywozu do KTZ w ramach kumulacji dwustronnej, bez konieczności magazynowania takich materiałów osobno.

2. Organy celne państw członkowskich mogą uzależnić udzielenie pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, od spełnienia warunków, które uznają za stosowne.

Pozwolenia udziela się wyłącznie wtedy, gdy przy zastosowaniu metody, o której mowa w ust. 3, można zagwarantować, że w dowolnym czasie liczba produktów uzyskanych, które mogą być uznane za pochodzące z Unii, nie różni się od liczby możliwej do uzyskania przy zastosowaniu metody fizycznego oddzielenia magazynowanych materiałów.

Po udzieleniu pozwolenia, metoda jest stosowana a jej stosowanie jest rejestrowane na podstawie ogólnych zasad rachunkowości mających zastosowanie w Unii.

3. Korzystający z metody określonej w ust. 2 sporządza samodzielnie lub, do czasu wdrożenia systemu zarejestrowanych eksporterów, występuje z wnioskiem o dowody pochodzenia dla takiej ilości produktów, jakie mogą być uznane za pochodzące z Unii. Na wniosek organów celnych państw członkowskich korzystający składa oświadczenie dotyczące sposobu zarządzania tymi ilościami.

4. Organy celne państw członkowskich monitorują korzystanie z pozwolenia, o którym mowa w ust. 1.

Mogą one cofnąć pozwolenie w następujących przypadkach:

- a) korzystający w jakikolwiek sposób czyni z niego niewłaściwy użytek, lub
- b) korzystający nie spełnia jakichkolwiek innych warunków ustanowionych w niniejszym załączniku.

Artykuł 16**Odstępstwa**

1. Z własnej inicjatywy lub w odpowiedzi na wniosek państwa członkowskiego lub KTZ Komisja może przyznać KTZ tymczasowe odstępstwo od przepisów niniejszego załącznika w każdym z poniższych przypadków:

- a) czynniki wewnętrzne lub zewnętrzne tymczasowo pozbawiają go możliwości przestrzegania reguł nabywania pochodzenia określonych w art. 2 niniejszego załącznika w przypadku, gdy mógł ich przestrzegać wcześniej,
- b) potrzebuje on czasu na przygotowanie się do spełnienia reguł nabywania pochodzenia określonych w art. 2,
- c) uzasadnia to rozwój istniejącego przemysłu lub tworzenie nowych sektorów przemysłu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 przedkłada się Komisji na piśmie, przy użyciu formularza zamieszczonego w dodatku X. Wniosek jest umotywowany oraz zawiera odpowiednie dokumenty potwierdzające.

3. Analiza wniosków uwzględnia w szczególności:

- a) poziom rozwoju lub położenie geograficzne danego KTZ, ze szczególnym uwzględnieniem skutków gospodarczych i społecznych podejmowanej decyzji, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia;

- b) przypadki, w których obowiązujące reguły pochodzenia miałyby znaczny wpływ na zdolność przemysłu istniejącego w danym KTZ do kontynuowania wywozu do Unii, w szczególności przypadki, gdy mogłoby to doprowadzić do zaprzestania działalności tego przemysłu;
- c) przypadki szczególne, w których można jasno wykazać, że reguły pochodzenia mogłyby w znacznym stopniu zakłócić inwestycje dotyczące przemysłu, oraz w których odstępstwo sprzyjające realizacji programu inwestycyjnego umożliwiłoby etapowe spełnianie tych reguł.

4. Komisja odpowiada pozytywnie na wszystkie należycie uzasadnione wnioski zgodne z niniejszym artykułem, które nie powodują poważnego zagrożenia dla ugruntowanego przemysłu unijnego.

5. Komisja podejmuje wszelkie kroki niezbędne do zapewnienia możliwie szybkiego podjęcia decyzji i przyjmuje stanowisko w terminie 95 dni roboczych od daty otrzymania kompletnego wniosku.

6. Tymczasowe odstępstwo jest ograniczone do okresu trwania skutków czynników wewnętrznych lub zewnętrznych stanowiących podstawę dla jego przyznania lub do czasu potrzebnego KTZ na dostosowanie się do reguł lub na wypełnienie celów określonych w ramach odstępstwa przy uwzględnieniu zwłaszcza sytuacji danego KTZ i doświadczanych przez niego trudności.

7. Udzielone odstępstwo podlega obowiązującym wymogom dotyczącym informacji, jakie należy dostarczać Komisji w odniesieniu do korzystania z odstępstwa oraz administrowania ilościami, dla których zostało ono udzielone.

8. Komisja przyjmuje środek udzielający tymczasowego odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2 niniejszego załącznika.

TYTUŁ III

WYMOGI TERYTORIALNE

Artykuł 17

Zasada terytorialności

1. Z zastrzeżeniem przepisów przewidzianych w art. 7–10 niniejszego załącznika, warunki uzyskania statusu pochodzenia produktu określone w niniejszym załączniku muszą być spełniane w KTZ w sposób ciągły.

2. Jeżeli towary pochodzące wywożone z KTZ do innego kraju powracają z niego, uznaje się je za niepochodzące, o ile nie można wykazać, zgodnie z wymogami właściwych organów, że:

- a) towary powracające są tymi samymi towarami, które zostały wywiezione, oraz
- b) nie zostały one poddane żadnym czynnościom wykraczającym poza czynności niezbędne dla zachowania ich w dobrym stanie, gdy znajdowały się w kraju, do którego zostały wywiezione lub gdy były wywożone.

Artykuł 18

Klauzula o zakazie manipulacji

1. Produkty zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii muszą być dokładnie tymi samymi produktami, co wywiezione z KTZ, uznanego za kraj ich pochodzenia. Nie mogą one podlegać żadnym zmianom, być w żaden sposób przetwarzane ani poddawane żadnym czynnościom wykraczającym poza czynności niezbędne dla zachowania ich w dobrym stanie, zanim nie zostaną zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu. Przechowywanie produktów i przesyłek oraz podział przesyłek może mieć miejsce tylko pod kontrolą i na odpowiedzialność eksportera lub następnego posiadacza towarów, przy czym produkty pozostają pod dozorem celnym w kraju lub krajach tranzytu.

2. Zgodność z ust. 1 uznaje się za spełnioną, o ile organy celne nie mają powodów, by przyjąć przeciwnie domniemanie. W takich przypadkach, organy celne mogą zażądać od zgłaszającego udokumentowania zgodności, przy czym można ją udowodnić za pomocą wszelkich środków, włącznie z umownym dokumentem przewozowym w rodzaju listu przewozowego, albo też dowodami faktycznymi lub materialnymi, jak oznakowanie lub numeracja opakowań lub jakiegokolwiek inne dowody związane z samymi towarami.

3. ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio w przypadku zastosowania kumulacji na mocy art. 7–10 niniejszego załącznika.

Artykuł 19

Wystawy

1. Produkty pochodzące, wysłane z KTZ na wystawę w kraju innym niż KTZ, państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub państwo członkowskie oraz sprzedane po wystawie w celu przywozu do Unii, przy przywozie podlegają przepisom niniejszej decyzji, pod warunkiem że istnieje możliwość udowodnienia organom celnym, że:

- a) eksporter wysłał te produkty z KTZ do państwa, w którym odbywa się wystawa i prezentował je na tej wystawie;
- b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je odbiorcy w Unii;
- c) produkty zostały odesłane w trakcie wystawy lub niezwłocznie po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz

d) produkty, od momentu ich wysyłki na wystawę, nie były używane do celów innych niż prezentacja na wystawie.

2. Dowód pochodzenia musi zostać wystawiony lub sporządzony zgodnie z tytułem IV niniejszego załącznika i przedłożony organom celnym kraju przywozu zgodnie z procedurami mającymi zastosowanie w tym kraju. Musi być w nim wskazana nazwa i adres wystawy. W razie konieczności może być wymagana dodatkowa dokumentacja dotycząca warunków, na jakich towary były wystawione.

3. Ustęp 1 stosuje się do wszelkich wystaw, targów albo podobnych publicznych pokazów handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, które nie są zorganizowane do celów prywatnych w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży produktów zagranicznych i w trakcie których produkty pozostają pod dozorem celnym.

TYTUŁ IV

DOWÓD POCHODZENIA

Sekcja 1

Wymogi ogólne

Artykuł 20

Kwoty wyrażone w euro

1. Do celów stosowania art. 26, 31, 43 i 44 niniejszego załącznika, w przypadkach gdy produkty są fakturowane w walucie innej niż euro, kwoty w walutach krajowych państw członkowskich stanowiące równowartość kwot wyrażonych w euro są ustalane corocznie przez każdy z krajów, których to dotyczy.

2. Przesyłka podlega art. 26, 31, 43 i 44 przez odniesienie do waluty, w której sporządzona jest faktura.

3. Kwoty wyrażone w dowolnej walucie krajowej są równoważne w tej walucie krajowej kwotom wyrażonym w euro pierwszego dnia roboczego w październiku każdego roku. Kwoty te zgłaszane są Komisji do dnia 15 października i mają zastosowanie od dnia 1 stycznia następnego roku. Komisja powiadamia wszystkie zainteresowane państwa o wysokości odpowiednich kwot.

4. Państwo członkowskie może zaokrąglić w górę lub w dół kwoty otrzymane po przeliczeniu kwoty wyrażonej w euro na swoją walutę krajową. Kwota po zaokrągleniu nie może różnić się od kwoty otrzymanej po przeliczeniu o więcej niż 5 %. Państwo członkowskie może zachować niezmienną równowartość kwoty wyrażonej w euro w swojej walucie krajowej, jeżeli w chwili waloryzacji rocznej przewidzianej w ust. 3 przeliczenie tej kwoty przed jakimkolwiek zaokrągleniem powoduje wzrost o mniej niż 15 % równowartości w walucie krajowej. Równowartość w walucie krajowej może pozostać niezmienną, jeżeli w wyniku przeliczenia jej wartość uległaby zmniejszeniu.

5. Kwoty wyrażone w euro oraz ich równowartość w walucie krajowej państwa członkowskiego podlegają przeglądowi dokonywanemu przez Komisję z własnej inicjatywy bądź na wniosek państwa członkowskiego lub KTZ. Przeprowadzając przegląd Komisja rozważa celowość zachowania skutków odnośnych ograniczeń uwzględniając wartości rzeczywiste. W tym celu może on podjąć decyzję o zmianie kwot wyrażonych w euro.

Sekcja 2

Procedury poprzedzające stosowanie systemu zarejestrowanych eksporterów

Artykuł 21

Dowód pochodzenia

Produkty pochodzące z KTZ przy ich przywozie do Unii podlegają postanowieniom niniejszej decyzji, pod warunkiem przedłożenia:

a) świadectwa przewozowego EUR.1, wzór którego jest zamieszczony w dodatku III; lub

b) w przypadkach określonych w art. 26 deklaracji (zwanej dalej „deklaracją pochodzenia”), której treść znajduje się w dodatku VI, złożonej przez eksportera na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, na którym przedmiotowe produkty są opisane na tyle szczegółowo, że umożliwia to ich identyfikację.

Artykuł 22

Procedura wystawiania świadectwa przewozowego EUR.1

1. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiane jest przez organy celne KTZ wywozu na pisemny wniosek sporządzony przez eksportera lub – na jego odpowiedzialność – przez jego upoważnionego przedstawiciela.

2. W tym celu eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel wypełnia świadectwo przewozowe EUR.1 oraz formularz wniosku, których wzory zamieszczone są w dodatkach III i IV. Formularze te wypełnia się zgodnie z niniejszym załącznikiem. Jeśli sporządzane są odręcznie, wypełnia się je tuszem lub atramentem, drukowanymi literami. Opis produktów musi być zamieszczony w odpowiednim polu bez pozostawiania wolnych wierszy. Jeżeli pole nie zostało wypełnione w całości, należy narysować pod ostatnim wierszem opisu poziomą linię, a puste miejsce należy przekreślić.

3. Eksporter wnioskujący o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 musi być przygotowany do przedłożenia w każdym momencie, na wniosek organów celnych KTZ wywozu, w którym wystawiane jest świadectwo przewozowe EUR.1, wszystkich odpowiednich dokumentów potwierdzających pochodzenie danych produktów, jak również spełnienie pozostałych wymagań niniejszego załącznika.

4. Organy celne KTZ wywozu wydają świadectwo przewozowe EUR.1, jeżeli dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii lub z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.

5. Organy celne wystawiające świadectwo przewozowe EUR.1 podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zweryfikowania statusu pochodzenia produktów i wypełnienia innych wymogów niniejszego załącznika. W tym celu mają one prawo zażądać przedstawienia wszelkich dowodów oraz przeprowadzić weryfikację ksiąg rachunkowych eksportera lub innego rodzaju kontrolę, którą uznają za stosowną. Organy celne wystawiające świadectwo zapewnią także, aby formularze określone w ust. 2 były należycie wypełnione. W szczególności sprawdzają, czy pole przeznaczone na opis produktów zostało wypełnione w sposób wykluczający możliwość dodania fałszywych wpisów.

6. Datę wystawienia świadectwa przewozowego EUR.1 wskazuje się w polu 11 świadectwa.

7. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiają organy celne i udostępniają je eksporterowi od chwili faktycznego dokonania wywozu lub jego zapewnienia.

Artykuł 23

Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną

1. Niezależnie od art. 22 świadectwo przewozowe EUR.1 może zostać wystawione po dokonaniu wywozu produktów, do których się odnosi, jeżeli:

- a) nie zostało wystawione w chwili dokonywania wywozu z powodu błędu lub nieumyślnych pominięć lub zaistnienia szczególnych okoliczności;
- b) zgodnie z wymogami organów celnych wykazano, że świadectwo przewozowe EUR.1 zostało wystawione, ale nie zostało z przyczyn technicznych przyjęte przy przywozie;
- c) świadectwo przewozowe EUR.1 zostało wystawione w chwili dokonywania wywozu przesyłki, która została następnie podzielona w państwie trzecim przechowywania zgodnie z art. 18 niniejszego załącznika, pod warunkiem że pierwotne świadectwo przewozowe EUR.1 zostało zwrócone organom celnym, które je wydały; lub
- d) zostało wystawione w chwili dokonywania wywozu, ponieważ ostateczne miejsce dostarczenia przesyłki było wówczas nieznanne i zostało określone w trakcie jej przechowywania i po ewentualnym podziale przesyłki w państwie trzecim zgodnie z art. 18 niniejszego załącznika.

2. W celu wykonania ust. 1 eksporter musi podać w swoim wniosku miejsce i datę wywozu produktów, do których odnosi się świadectwo przewozowe EUR.1, oraz podaje powody złożenia wniosku.

3. Organy celne mogą wystawić świadectwo przewozowe EUR.1 z mocą wsteczną jedynie po sprawdzeniu, że informacje zawarte we wniosku eksportera są zgodne z informacjami znajdującymi się w odpowiednich dokumentach.

4. Świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną zawierają następujące wpisy w polu „Uwagi” (pole 7) świadectwa przewozowego EUR.1.

„ISSUED RETROSPECTIVELY”

5. Wpis określony w ust. 4 umieszcza się w polu „Uwagi” świadectwa przewozowego EUR.1.

Artykuł 24

Wystawienie duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1.

1. W przypadku kradzieży, utraty lub zniszczenia świadectwa przewozowego EUR.1 eksporter może zwrócić się do organów celnych, które je wystawiły, z wnioskiem o wystawienie duplikatu w oparciu o dokumenty wywozowe znajdujące się w ich posiadaniu.

2. Duplikat świadectwa przewozowego EUR.1 zawiera następujący wpis w polu „Uwagi” (pole 7):

„DUPLICATE”.

3. Adnotację określoną w ust. 2 umieszcza się w polu „Uwagi” duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1.

4. Duplikat, który musi być opatrzony datą wystawienia oryginalnego świadectwa przewozowego EUR.1, zyskuje ważność od tej daty.

Artykuł 25

Wystawianie świadectwa przewozowego EUR.1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio

Jeżeli produkty pochodzące znajdują się pod kontrolą urzędu celnego w Unii lub w KTZ, możliwe jest zastąpienie oryginalnego dowodu pochodzenia przez jeden lub kilka świadectw przewozowych EUR.1 w celu wysłania wszystkich lub niektórych z tych produktów do innego miejsca we Wspólnocie lub w obrębie KTZ. Zastępcze świadectwo(-a) przewozowe EUR.1 wystawia urząd celny, pod którego kontrolą znajdują się produkty.

*Artykuł 26***Warunki sporządzania deklaracji pochodzenia**

1. Deklaracja pochodzenia, o której mowa w art. 21 lit. b) niniejszego załącznika, może zostać sporządzona:

a) przez upoważnionego eksportera, o którym mowa w art. 27 niniejszego załącznika; lub

b) przez eksportera przesyłki składającej się z jednego bądź kilku opakowań zawierających produkty pochodzące, których całkowita wartość nie przekracza 10 000 EUR.

2. Deklaracja pochodzenia może być sporządzona, jeżeli dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub z Unii oraz jeżeli spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.

3. Eksporter sporządzający deklarację pochodzenia jest zobowiązany do przedłożenia w każdej chwili, na wniosek organów celnych kraju lub terytorium wywozu, wszystkich dokumentów potwierdzających status pochodzenia danych produktów oraz spełnienie pozostałych wymogów niniejszego załącznika.

4. Deklaracja pochodzenia może być złożona przez przedstawienie przez eksportera w formie pisma maszynowego, stempla bądź nadruku na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, deklaracji, której tekst zamieszczony jest w dodatku VI, w jednej z wersji językowych określonych w tym załączniku oraz zgodnie z przepisami prawa kraju lub terytorium wywozu. Jeśli deklaracja jest sporządzana odrębnie; powinna być napisana atramentem lub tuszem, drukowanymi literami.

5. Deklaracje pochodzenia są opatrzone własnoręcznym, oryginalnym podpisem eksportera. Od upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 27 niniejszego załącznika nie wymaga się jednak podpisu na takich deklaracjach, pod warunkiem że złoży on organom celnym kraju wywozu pisemne zobowiązanie do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za każdą deklarację pochodzenia, która go identyfikuje, tak jakby była podpisana przez niego własnoręcznie.

6. Deklaracja pochodzenia może zostać sporządzona przez eksportera, gdy produkty do których się odnosi są wywożone lub po dokonaniu ich wywozu, pod warunkiem że zostanie ona przedstawiona w kraju przywozu nie później niż dwa lata po dokonaniu przywozu produktów, do których się odnosi.

*Artykuł 27***Upoważniony eksporter**

1. Organy celne kraju wywozu mogą upoważnić dowolnego eksportera do wystawienia deklaracji pochodzenia niezależnie

od wartości produktów, których dotyczy. Eksporter ubiegający się o takie upoważnienie musi udzielić organom celnym wszelkich gwarancji niezbędnych do zweryfikowania pochodzenia produktów, jak również spełnić pozostałe wymogi niniejszego załącznika.

2. Organy celne mogą uzależnić przyznanie statusu upoważnionego eksportera od spełnienia warunków, jakie uznają za właściwe.

3. Organy celne nadają upoważnionemu eksporterowi numer pozwolenia celnego, który jest umieszczany na deklaracji pochodzenia.

4. Organy celne kontrolują sposób korzystania z upoważnienia przez upoważnionego eksportera.

5. Organy celne mogą w każdej chwili cofnąć upoważnienie. Dokonują tego, jeśli upoważniony eksporter nie daje już gwarancji określonych w ustępie 1, nie spełnia już warunków określonych w ust. 2 lub w inny sposób niewłaściwie używa upoważnienia.

*Artykuł 28***Termin ważności dowodu pochodzenia**

1. Dowód pochodzenia jest ważny przez okres dziesięciu miesięcy od daty wystawienia w kraju wywozu i musi być przedłożony w wymienionym okresie organom celnym kraju przywozu.

2. Dowody pochodzenia przedstawiane organom celnym kraju przywozu po upływie terminu ich przedstawienia określonego w ust. 1 mogą zostać przyjęte do celów zastosowania preferencyjnego traktowania, jeżeli nieprzedłożenie tych dokumentów przed upływem terminu jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami.

3. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem organy celne kraju przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia, jeżeli produkty zostały im przedstawione przed upływem wspomnianego terminu.

*Artykuł 29***Przedkładanie dowodów pochodzenia**

Dowody pochodzenia przedkłada się organom celnym kraju przywozu zgodnie z procedurami stosowanymi w tym kraju. Organy te mogą zażądać tłumaczenia dowodu pochodzenia oraz zażądać, aby do zgłoszenia przywozowego zostało dołączone oświadczenie importera, że produkty spełniają warunki stosowania decyzji.

Artykuł 30

Przywóz partiami

Jeżeli, na wniosek importera i na warunkach określonych przez organy celne kraju przywozu, produkty zdemontowane lub niezmontowane, w rozumieniu reguły ogólnej 2 lit. a) Systemu Zharmonizowanego, należące do sekcji XVI i XVII lub klasyfikowane pod pozycjami taryfowymi 7308 i 9406 Systemu Zharmonizowanego, przywożone są partiami, organom celnym przedstawiany jest jeden dowód pochodzenia przy przywozie pierwszej partii.

Artykuł 31

Zwolnienia z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

1. Produkty wysłane jako małe paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych uznaje się za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego załącznika oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego oświadczenia. W przypadku produktów przesyłanych drogą pocztową takie oświadczenie może zostać umieszczone na zgłoszeniu celnym CN22/CN23 lub na załączonej do tego dokumentu kartce papieru.

2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców albo podróżnych lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość produktów wskazuje na brak przeznaczenia handlowego.

3. Łączna wartość takich produktów nie może ponadto przekraczać 500 EUR w przypadku małych paczek i 1 200 EUR w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

Artykuł 32

Procedura informacyjna na potrzeby kumulacji

1. Na potrzeby art. 2 ust. 2 i art. 7 ust. 1 niniejszego załącznika dowód statusu pochodzenia produktów w rozumieniu niniejszego załącznika dotyczący materiałów pochodzących z innego KTZ lub z Unii stanowi świadectwo przewozowe EUR.1 lub deklaracja pochodzenia lub deklaracja dostawcy, przedstawione przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały. Wzór deklaracji dostawcy został zamieszczony w dodatku VII. W przypadkach gdy dostarczające KTZ wdrożyło system zarejestrowanych eksporterów, ale KTZ przetwarzające w dalszej kolejności nie zrobiło tego, dowód statusu pochodzenia może zostać także dostarczony w postaci oświadczenia o pochodzeniu.

2. Na potrzeby art. 2 ust. 2 i art. 7 ust. 2 niniejszego załącznika dowód obróbki lub przetworzenia przeprowadzonego w innym KTZ lub w Unii powinien zostać przedstawiony

w formie deklaracji dostawcy, przedłożonej przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały. Wzór deklaracji dostawcy został zamieszczony w dodatku VIII.

3. Na potrzeby ust. 1 i 2 dostawca sporządza odrębną deklarację w przypadku przesyłki materiałów wymienionych na fakturze handlowej dotyczącej tej wysyłki lub w załączniku do faktury, albo w specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym dotyczącym tej wysyłki, opisującym przedmiotowe materiały w sposób umożliwiający ich identyfikację.

Deklarację dostawcy można sporządzić na gotowym formularzu.

Deklaracje dostawców opatruje się własnoręcznym podpisem. Jednakże jeśli fakturę oraz deklarację dostawcy sporządza się przy użyciu metod elektronicznego przetwarzania danych, deklaracja dostawcy nie wymaga składania własnoręcznego podpisu, pod warunkiem że tożsamość urzędnika odpowiedzialnego za sporządzenie deklaracji w przedsiębiorstwie dostawczym udowodniono w sposób zadowalający organom celnym w kraju lub terytorium, w którym sporządzono deklaracje dostawców. Wspomniane organy celne mogą określić warunki wykonania niniejszego ustępu.

Deklaracje dostawców przedkłada się właściwemu urzędowi celnemu w wysyłającym KTZ, które poproszono o wydanie świadectwa przewozowego EUR.1.

4. W przypadku stosowania art. 8 i 10 dowód statusu pochodzenia zgodnie z przepisami właściwej umowy o wolnym handlu między Unią a danym krajem stanowią dowody pochodzenia określone w odnośnej umowie o wolnym handlu.

5. W przypadku stosowania art. 9 dowód statusu pochodzenia produktu zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2454/93⁽¹⁾ dostarcza się w postaci dowodów pochodzenia ustanowionych w tym samym rozporządzeniu.

6. W przypadkach opisanych w ust. 1, 2, 4 i 5, w polu 7 świadectwa przewozowego EUR.1 lub w deklaracji pochodzenia lub oświadczeniu o pochodzeniu w stosownych przypadkach zamieszcza się wskazanie „OCT cumulation”, „EU cumulation”, „EPA cumulation”, „cumulation with GSP country” lub „extended cumulation with country x” lub „Cumul PTOM”, „Cumul UE”, „cumul avec pays APE”, „cumul avec pays SPG” lub „cumul étendu avec le pays x”.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 253 z 11.10.1993, s. 1).

Artykuł 33

Dokumenty potwierdzające

Dokumenty określone w art. 22 ust. 3 i art. 26 ust. 3, wykorzystane do celów potwierdzenia, że produkty objęte świadectwem przewozowym EUR.1 lub deklaracją pochodzenia mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii lub państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniające pozostałe wymagania niniejszego załącznika, mogą obejmować między innymi następujące dokumenty:

- a) bezpośredni dowód obróbki przeprowadzonej przez eksportera lub dostawcę w celu uzyskania danych towarów, zawarty na przykład w rachunkach lub dokumentach księgowych;
- b) dokumenty potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie EPA, jeśli wykorzystywanie takich dokumentów przewidziane jest w prawie krajowym;
- c) dokumenty potwierdzające dokonanie przetworzenia lub obróbki materiałów w KTZ, Unii lub państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie EPA, jeśli wykorzystywanie takich dokumentów przewidziane jest w prawie krajowym;
- d) świadectwa przewozowe EUR.1 lub deklaracje pochodzenia potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, zgodne z niniejszym załącznikiem;

Artykuł 34

Przechowywanie dowodów pochodzenia, deklaracji dostawcy i dokumentów potwierdzających

1. Eksporter występujący z wnioskiem o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 przechowuje dokumenty określone w art. 22 ust. 3 przez okres co najmniej trzech lat.
2. Eksporter sporządzający deklarację pochodzenia przechowuje kopię tej deklaracji pochodzenia, jak również dokumenty określone w art. 26 ust. 3 przez okres co najmniej trzech lat.
3. Organy celne KTZ wywozu wystawiające świadectwo przewozowe EUR.1 przechowują formularz wniosku, o którym mowa w art. 22 ust. 2, przez okres co najmniej trzech lat.
4. Organy celne kraju przywozu przechowują przedłożone im świadectwa przewozowe EUR.1 i deklaracje pochodzenia przez okres co najmniej trzech lat.

Artykuł 35

Niezgodności i błędy formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między oświadczeniami, złożonymi w dowodzie pochodzenia a oświadczeniami

podanymi w dokumentach przedłożonych w urzędzie celnym w celu spełnienia formalności przywózowych, nie powoduje samo w sobie nieważności dowodu pochodzenia, jeżeli zostanie odpowiednio wykazane, że dany dokument rzeczywiście odpowiada przedłożonym produktom.

2. Oczywiste błędy formalne w dowodzie pochodzenia, takie jak błędy literowe, nie powinny powodować odrzucenia tego dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do poprawności oświadczeń złożonych w dokumencie.

Sekcja 3

Procedury związane z systemem zarejestrowanych eksporterów

Podsekcja 1

Procedury wywozowe w KTZ

Artykuł 36

Wymogi ogólne

Korzyści płynące z niniejszej decyzji mają zastosowanie w przypadku:

- a) towarów spełniających wymogi niniejszego załącznika wywożonych przez zarejestrowanego eksportera określonego w art. 38;
- b) wszelkich przesyłek składających się z jednej lub więcej niż z jednej paczki zawierających produkty pochodzące wywożone przez dowolnego eksportera, gdy całkowita wartość wchodzących w skład przesyłki produktów pochodzących nie przekracza 10 000 EUR.

Artykuł 37

Spis zarejestrowanych eksporterów

1. Właściwe organy KTZ ustanawiają i stale aktualizują elektroniczny spis zarejestrowanych eksporterów mających siedzibę w danym kraju. Spis ten podlega natychmiastowej aktualizacji w przypadku, gdy dany eksporter zostaje wykreślony ze spisu zgodnie z art. 41 ust. 2 niniejszego załącznika.
2. Spis zawiera następujące informacje:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę i pełny adres miejsca stałego pobytu lub siedziby zarejestrowanego eksportera, z uwzględnieniem identyfikacji kraju lub terytorium (kod ISO alpha-2 danego kraju),
 - b) numer zarejestrowanego eksportera,
 - c) produkty eksportowane zgodnie z niniejszą decyzją (orientacyjny wykaz działów lub pozycji Systemu Zharmonizowanego – wedle uznania wnioskodawcy),
 - d) daty od kiedy (do kiedy) eksporter jest (był) zarejestrowany,

e) przyczynę wykreślenia (wniosek samego zarejestrowanego eksportera/wykreślenie na mocy decyzji właściwych organów). Dostęp do tych danych przysługuje wyłącznie właściwym organom.

3. Właściwe organy KTZ informują Komisję o krajowych systemach numeracji używanych dla oznaczania zarejestrowanych eksporterów. Pierwsze dwa znaki numeru powinien stanowić kod ISO alpha-2 danego kraju.

Artykuł 38

Wniosek o rejestrację

W celu uzyskania rejestracji eksporterzy przedkładają właściwym organom KTZ wnioski, o którym mowa w art. 57 ust. 1 niniejszego załącznika, z wykorzystaniem formularza, którego wzór znajduje się w dodatku XI. Wypełniając wniosek, eksporter udziela zgody na przechowywanie dostarczonych informacji w bazie danych Komisji oraz na publikację w internecie danych nieobjętych klauzulą poufności.

Właściwe organy przyjmują wyłącznie kompletne wnioski.

Artykuł 39

Wykreślenie rejestracji

1. Zarejestrowany eksporter, który nie spełnia już warunków wywozu jakichkolwiek produktów objętych niniejszą decyzją lub nie zamierza już dokonywać wywozu takich produktów, informuje właściwe organy KTZ, które natychmiast usuwają go ze spisu zarejestrowanych eksporterów prowadzonego w tym KTZ.

2. Bez uszczerbku dla systemu kar i sankcji obowiązującego w KTZ, jeśli zarejestrowani eksporterzy, umyślnie lub w wyniku zaniechania, sporządzają lub zlecają sporządzenie oświadczenia o pochodzeniu lub dokumentów uzupełniających, które zawierają nieprawidłowe informacje prowadzące do uzyskania korzyści z preferencyjnego traktowania taryfowego w sposób nieprawidłowy lub stanowiący oszustwo, właściwe organy KTZ wykreślają eksportera ze spisu zarejestrowanych eksporterów, prowadzonego przez przedmiotowy KTZ.

3. Bez uszczerbku dla ewentualnych skutków nieprawidłowości stwierdzonych w toku kolejnych kontroli, wykreślenie ze spisu zarejestrowanych eksporterów nie obowiązuje z mocą wsteczną, to znaczy odnosi się wyłącznie do oświadczeń sporządzonych po dacie wykreślenia.

4. Eksporterzy, którzy zostali wykreśleni ze spisu zarejestrowanych eksporterów przez właściwe organy zgodnie z ust. 2, mogą zostać ponownie umieszczeni w spisie zarejestrowanych eksporterów, kiedy dowiodą właściwym organom kraju korzystającego, że przeprowadzili konieczne działania naprawcze w odniesieniu do stanu, który doprowadził do ich wykreślenia.

Artykuł 40

Dokumenty potwierdzające

1. Eksporterzy zarejestrowani lub niezarejestrowani spełniają następujące obowiązki:

a) prowadzą prawidłową handlową ewidencję księgową dotyczącą produkcji i dostaw towarów kwalifikujących się do preferencyjnego traktowania;

b) przechowują i udostępniają wszelką dokumentację związaną z materiałami użytymi do wytwarzania;

c) przechowują wszelką dokumentację celną związaną z materiałami użytymi do wytwarzania;

d) przechowują przez co najmniej trzy lata od zakończenia roku, w którym sporządzono oświadczenie o pochodzeniu, lub – w przypadku, gdy wymaga tego prawodawstwo krajowe – dłużej:

(i) sporządzone przez siebie oświadczenia o pochodzeniu; oraz

(ii) ewidencję produkcji i zapasów wszystkich materiałów pochodzących i niepochodzących.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1 lit. d), może mieć formę elektroniczną, musi jednak umożliwiać zidentyfikowanie i zlokalizowanie materiałów użytych do wytwarzania produktów wywożonych, w celu potwierdzenia ich pochodzenia.

3. Obowiązki wynikające z ust. 1 i 2 mają również zastosowanie w przypadku dostawców zaopatrujących eksporterów w oświadczenia potwierdzające status pochodzenia dostarczanych przez nich towarów.

Artykuł 41

Dowód pochodzenia

1. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza eksporter w momencie wywozu produktów, których ono dotyczy, jeżeli dane towary można uznać za pochodzące z KTZ.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1, oświadczenie o pochodzeniu można wyjątkowo sporządzić po dokonaniu wywozu (oświadczenie retrospektywne), pod warunkiem że przedstawia się je w państwie członkowskim, w którym dokonuje się zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu, nie później niż w ciągu dwóch lat od wywozu. W przypadku podziału przesyłki zgodnie z art. 18 niniejszego załącznika oświadczenie o pochodzeniu może również zostać sporządzone retrospektywnie.

3. Oświadczenie o pochodzeniu eksporter przedstawia swojemu odbiorcy w Unii. Zawiera ono dane określone w dodatku XII. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się w języku angielskim bądź francuskim.

Może być ono sporządzone na dowolnym dokumencie handlowym pozwalającym na zidentyfikowanie przedmiotowego eksportera oraz towarów, które obejmuje.

4. W przypadku kumulacji na mocy art. 2 i 7 niniejszego załącznika, eksporter produktu, do wytworzenia którego użyto materiałów pochodzących z KTZ lub Unii, opiera się na oświadczeniu o pochodzeniu dostarczone mu przez dostawcę. W przypadku gdy dostawca mający siedzibę w KTZ nie wdrożył jeszcze systemu zarejestrowanych eksporterów, eksporter w KTZ przetwarzania w dalszej kolejności także może oprzeć się na świadectwie przewozowym EUR.1, deklaracji pochodzenia lub deklaracji dostawy.

5. W takim przypadku oświadczenie sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie: „EU cumulation” lub „Cumul UE” albo „regional cumulation” lub „cumul regional”.

6. W przypadku stosowania art. 8 i 10 niniejszego załącznika dowód statusu pochodzenia zgodnie z przepisami właściwej umowy o wolnym handlu między Unią a danym krajem stanowią dowody pochodzenia określone w odnośnej umowie o wolnym handlu.

W takim przypadku oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie „cumulation with EPA country”, „extended cumulation with country x”, „cumul avec pays APE” lub „cumul étendu avec le pays x”.

7. W przypadku stosowania art. 9 niniejszego załącznika dowód statusu pochodzenia produktu zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2454/93 dostarcza się w postaci dowodów pochodzenia ustanowionych w tym samym rozporządzeniu.

W takim przypadku oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie „cumulation with GSP country” lub „cumul avec pays SPG”.

Artykuł 42

Przedkładanie dowodu pochodzenia

1. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się dla każdej przesyłki.

2. Oświadczenie o pochodzeniu ważne jest przez dwanaście miesięcy od daty sporządzenia przez eksportera.

3. Pojedyncze oświadczenie o pochodzeniu może obejmować kilka przesyłek, pod warunkiem że znajdujące się w nich towary spełniają następujące warunki:

a) są to produkty zdemontowane lub niezmontowane, w rozumieniu reguły 2 lit. a) Ogólnych reguł interpretacji Systemu Zharmonizowanego,

b) są objęte sekcją XVI lub XVII albo pozycją 7308 bądź 9406 Systemu Zharmonizowanego; oraz

c) mają być przywożone partiami.

Podsekcja 2

Procedury przy dopuszczeniu do swobodnego obrotu w unii

Artykuł 43

Przedkładanie dowodów pochodzenia

1. Zgłoszenie celne o dopuszczenie do swobodnego obrotu zawiera odniesienie do oświadczenia o pochodzeniu. Oświadczenie o pochodzeniu przechowuje się do dyspozycji organów celnych, które mogą zażądać ich przedłożenia w celu weryfikacji zgłoszenia. Organy te mogą również zażądać tłumaczenia oświadczenia na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych danego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli zgłaszający wystąpi z wnioskiem o zastosowanie postanowień niniejszej decyzji, nie posiadając oświadczenia o pochodzeniu w chwili przyjęcia zgłoszenia celnego o dopuszczenie do swobodnego obrotu, zgłoszenie to uznaje się za niekompletne w rozumieniu art. 253 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 i traktuje w odpowiedni do tego sposób.

3. Przed zgłoszeniem towarów do dopuszczenia do swobodnego obrotu, zgłaszający dokłada należytych starań, by towary spełniały wszelkie reguły ustanowione w niniejszym załączniku, w szczególności sprawdzając:

a) w bazie danych, o której mowa w art. 58 niniejszego załącznika, czy eksporter został zarejestrowany do celów sporządzania oświadczeń o pochodzeniu, z wyłączeniem przypadków, gdy całkowita wartość wchodzących w skład przesyłki produktów pochodzących nie przekracza 10 000 EUR; oraz

b) czy oświadczenie o pochodzeniu zostało sporządzone zgodnie z dodatkiem XII.

Artykuł 44

Zwolnienie z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

1. Następujące produkty są zwolnione z obowiązku sporządzania i przedkładania oświadczenia o pochodzeniu:

a) produkty wysyłane jako małe paczki przez osoby prywatne do osób prywatnych, o łącznej wartości nieprzekraczającej 500 EUR;

b) towary stanowiące część bagażu osobistego podróżnych, o łącznej wartości nieprzekraczającej 1 200 EUR.

2. Produkty, o których mowa w ust. 1, spełniają następujące warunki:

a) nie są przywożone w celach handlowych,

- b) zostają zgłoszone jako spełniające warunki korzystania z postanowień niniejszej decyzji;
- c) nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności zgłoszenia, o którym mowa w lit. b).

3. Dla celów lit. a) ust. 2, za przywóz w celach handlowych nie jest uważany przywóz spełniający wszystkie następujące warunki:

- a) przywóz odbywa się okazjonalnie,
- b) na przywóz składają się wyłącznie produkty przeznaczone do użytku osobistego odbiorców lub podróżnych bądź też ich rodziny,
- c) zarówno natura jak i ilość przywożonych produktów wskazują wyraźnie, że ich przeznaczenie nie jest handlowe.

Artykuł 45

Niezgodności i błędy formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między treścią oświadczenia o pochodzeniu a zawartością dokumentów przedłożonych organom celnym w celu dopełnienia formalności związanych z przywozem produktów nie unieważnia tym samym oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli zostanie odpowiednio dowiedzione, że dany dokument rzeczywiście odpowiada danym produktom.

2. Oczywiste błędy formalne dowodzie pochodzenia, takie jak błędy literowe, nie powodują odrzucenia dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do prawdziwości oświadczeń złożonych w dokumencie.

Artykuł 46

Termin ważności dowodu pochodzenia

Oświadczenia o pochodzeniu przedstawiane organom celnym kraju przywozu po terminie ich ważności określonym w art. 41 ust. 2 niniejszego załącznika mogą zostać przyjęte do celów stosowania preferencji taryfowych, jeżeli przedłożenie dokumentów po terminie ostatecznym jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem organy celne kraju przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia wtedy, gdy produkty zostały im przedstawione przed wspomnianym terminem ostatecznym.

Artykuł 47

Procedura przywozu partiami

1. Procedurę, o której mowa w art. 42 ust. 3 niniejszego załącznika, stosuje się w okresie ustalonym przez organy celne państw członkowskich.

2. Organy celne państw członkowskich przywozu nadzorujące kolejne dopuszczenia do swobodnego obrotu weryfikują, czy kolejne przesyłki zawierają części zdemontowanych lub niezmontowanych produktów, dla których sporządzono oświadczenie o pochodzeniu.

Artykuł 48

Zastąpienie dowodów pochodzenia

1. W przypadku produktów, które nie zostały jeszcze dopuszczone do swobodnego obrotu, oświadczenie o pochodzeniu można zastąpić jednym lub większą ilością zastępczych oświadczeń o pochodzeniu sporządzonych przez posiadacza towarów, do celów wysyłki części lub całości przedmiotowych produktów do innego miejsca przeznaczenia na obszarze celnym Unii. Sam posiadacz towarów nie musi być zarejestrowanym eksporterem, aby być uprawnionym do sporządzenia zastępczego oświadczenia o pochodzeniu.

2. W przypadku zastąpienia oświadczenia o pochodzeniu, oryginał oświadczenia o pochodzeniu musi zawierać:

- a) dane oświadczenia zastępczego lub zastępczych oświadczeń o pochodzeniu,
- b) nazwy i adresy nadawcy,
- c) wskazanie odbiorcy lub odbiorców w Unii.

Na oryginale oświadczenia o pochodzeniu umieszcza się wpis „Replaced” lub „Remplacée”, zależnie od przypadku.

3. Zastępcze oświadczenie o pochodzeniu zawiera następujące dane:

- a) wszystkie dane powrotnie wysyłanych produktów,
- b) datę sporządzenia oryginalnego oświadczenia o pochodzeniu,
- c) wszystkie niezbędne oznaczenia, określone w dodatku XII;
- d) nazwę i adres nadawcy produktów w Unii;
- e) nazwę i adres odbiorcy w Unii,
- f) datę i miejsce zastąpienia.

Osoba sporządzająca zastępcze oświadczenie o pochodzeniu może załączyć do niego kopię pierwotnego oświadczenia o pochodzeniu.

4. ust. 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do oświadczeń zastępujących zastępcze oświadczenia o pochodzeniu.

5. ust. 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do oświadczeń zastępujących oświadczenia o pochodzeniu jeśli przesyłka zostanie podzielona zgodnie z art. 18 niniejszego załącznika.

Artykuł 49

Weryfikacja oświadczeń o pochodzeniu

1. W razie uzasadnionych wątpliwości co do pochodzenia produktów organy celne mogą zażądać od zgłaszającego dostarczenia, w rozsądnym wyznaczonym przez nie terminie, wszelkich dostępnych dokumentów do celów zweryfikowania prawidłowości pochodzenia wskazanego w zgłoszeniu lub jego zgodności z warunkami określonymi w art. 18 niniejszego załącznika.

2. Organy celne mogą zawiesić stosowanie preferencyjnego środka taryfowego na czas procedury weryfikacji ustanowionej w art. 64 niniejszego załącznika, w przypadkach gdy:

- a) informacje podane przez zgłaszającego są niedostateczne dla potwierdzenia statusu pochodzenia produktów lub zgodności z warunkami określonymi w art. 17 ust. 2 lub art. 18 niniejszego załącznika;
- b) zgłaszający nie udziela odpowiedzi w terminie wyznaczonym mu na dostarczenie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Do czasu dostarczenia przez zgłaszającego żądanych informacji, o których mowa w ust. 1, lub dostarczenia wyników procedury weryfikacji, o której mowa w ust. 2, importerowi przedstawia się propozycję zwolnienia produktów, z zastrzeżeniem podjęcia uznanych za konieczne środków zapobiegawczych.

Artykuł 50

Odmowa przyznania preferencji

1. Organy celne państwa członkowskiego przywozu odmawiają prawa do korzyści płynących z niniejszej decyzji, bez obowiązku żądania dodatkowych dowodów lub wysyłania wniosku o weryfikację do KTZ, w przypadku gdy:

- a) towary nie są tymi samymi towarami, które zostały wymienione w oświadczeniu o pochodzeniu;
- b) zgłaszający nie dostarczy oświadczenia o pochodzeniu w odniesieniu do przedmiotowych towarów w przypadku, gdy oświadczenie jest wymagane;

c) bez uszczerbku dla przepisów art. 36 lit. b) i art. 44 ust. 1 niniejszego załącznika, oświadczenie o pochodzeniu, jakie posiada zgłaszający, nie zostało sporządzone przez eksportera zarejestrowanego w KTZ;

d) oświadczenie o pochodzeniu nie zostało sporządzone zgodnie z dodatkiem XII;

e) warunki określone w art. 18 niniejszego załącznika nie są spełnione.

2. W następstwie wniosku o weryfikację w rozumieniu art. 60 niniejszego załącznika skierowanego do właściwych organów KTZ organy celne państwa członkowskiego przywozu odmawiają prawa do korzyści płynących z niniejszej decyzji, w przypadku gdy organy te:

- a) otrzymały odpowiedź, zgodnie z którą dany eksporter nie był uprawniony do sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu;
- b) otrzymały odpowiedź, zgodnie z którą przedmiotowe produkty nie pochodziły z KTZ, albo też warunki art. 17 ust. 2 niniejszego załącznika nie zostały spełnione;
- c) występując o przeprowadzenie weryfikacji, miały uzasadnione wątpliwości co do ważności oświadczenia o pochodzeniu sporządzonego przez zgłaszającego lub prawidłowości dostarczonych przez niego informacji dotyczących rzeczywistego pochodzenia danych produktów w przypadku, gdy wystąpiły o przeprowadzenie weryfikacji; oraz:
 - (i) nie uzyskały odpowiedzi w terminie wyznaczonym zgodnie z art. 60 niniejszego załącznika; lub
 - (ii) otrzymały odpowiedź, która nie zawiera merytorycznej odpowiedzi na pytania postawione we wniosku.

TYTUŁ V

UZGODNIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

Sekcja 1

Ogólne

Artykuł 51

Zasady ogólne

1. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania preferencji KTZ zobowiązują się:

- a) do ustanowienia i utrzymania niezbędnych struktur administracyjnych oraz systemów niezbędnych do celów wdrażania w danym kraju reguł i procedur ustanowionych w niniejszym załączniku i zarządzania nimi, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, niezbędnych zasad dotyczących stosowania kumulacji;

b) do współpracy za pośrednictwem ich właściwych organów z Komisją oraz organami celnymi państw członkowskich.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 lit. b), obejmuje:

a) zapewnianie wszelkiego niezbędnego wsparcia w przypadku, gdy Komisja zażąda monitorowania przez nią prawidłowości wykonywania niniejszego załącznika w danym kraju, z uwzględnieniem wizyt weryfikacyjnych na miejscu z udziałem służb Komisji lub organów celnych państw członkowskich;

b) bez uszczerbku dla przepisów art. 49, 50, 55 i 56 niniejszego załącznika, weryfikowanie statusu pochodzenia produktów oraz spełnienia pozostałych warunków ustanowionych w niniejszym załączniku, włączając wizyty kontrolne na miejscu na żądanie Komisji lub organów celnych państw członkowskich w ramach dochodzeń w sprawie pochodzenia.

c) w przypadku gdy – w świetle procedury weryfikacji lub jakiegokolwiek innej dostępnej informacji – okaże się, że naruszone są przepisy niniejszego załącznika, KTZ z własnej inicjatywy bądź na wniosek Komisji lub organów celnych państw członkowskich przeprowadza odpowiednie dochodzenie lub zleca przeprowadzenie dochodzenia w trybie pilnym, w celu potwierdzenia takich naruszeń i zapobiegania im w przyszłości. W dochodzeniu może uczestniczyć Komisja lub organy celne państw członkowskich.

3. Przed dniem 1 stycznia 2015 r. KTZ składają Komisji formalne zobowiązanie do wypełniania wymogów ust. 1.

Artykuł 52

Wymogi w zakresie publikacji i zgodności z przepisami

1. Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria C) wykaz KTZ z podaniem daty, od kiedy uznano, że spełniają one warunki określone w art. 51 i 54 lub w art. 57 niniejszego załącznika. Komisja aktualizuje ten wykaz z chwilą, gdy nowy KTZ spełnia wspomniane warunki.

2. Produkty pochodzące, w rozumieniu niniejszego załącznika, z KTZ, w ramach dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii korzystają z preferencji taryfowych, jedynie pod warunkiem że ich wywóz nastąpił nie wcześniej niż w dniu wskazanym w wykazie, o którym mowa w ust. 1.

3. Uznaje się, że KTZ spełnił wymogi art. 51 i 54 lub art. 57 niniejszego załącznika w dniu, w którym:

a) dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 54 ust. 1 lub art. 57 ust. 1 niniejszego załącznika oraz, w stosownych przypadkach, w art. 54 ust. 2 niniejszego załącznika oraz,

b) dostarczył zobowiązanie, o którym mowa w art. 51 ust. 3 niniejszego załącznika;

4. W celu wdrożenia tytułu IV sekcja 3 oraz tytułu V sekcja 3 niniejszego załącznika KTZ dostarczają Komisji informacje, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. b) niniejszego załącznika co najmniej na trzy miesiące przed rzeczywistym zastosowaniem na swoich terytoriach systemu zarejestrowanych eksporterów.

Artykuł 53

Kary

Wobec każdej osoby sporządzającej lub przyczyniającej się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawdziwe informacje w celu uzyskania traktowania preferencyjnego dla produktów stosowane są sankcje.

Sekcja 2

Metody współpracy administracyjnej przed zastosowaniem systemu zarejestrowanych eksporterów

Artykuł 54

Przekazywanie pieczęci i adresów

1. KTZ przekazują Komisji nazwy i adresy zlokalizowanych na ich terytorium organów, które:

a) są częścią organów rządowych danego kraju i posiadają pełnomocnictwa w zakresie wspomagania Komisji oraz organów celnych państw członkowskich w ramach współpracy administracyjnej, zgodnie z niniejszym tytułem;

b) organami celnymi kompetentnymi do wystawiania świadectw przewozowych EUR.1 i przeprowadzania późniejszej weryfikacji świadectw przewozowych EUR.1 oraz deklaracji pochodzenia;

2. KTZ przesyłają Komisji wzory używanych pieczęci.

3. KTZ bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach informacji przekazanych na mocy ust. 1 i 2.

4. Komisja przekazuje te informacje organom celnym państw członkowskich.

Artykuł 55

Weryfikacja dowodów pochodzenia

1. Późniejsze weryfikacje dowodów pochodzenia przeprowadzane są wyrywkowo lub za każdym razem, kiedy organy celne kraju przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności tych dokumentów, statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego załącznika.

2. Na potrzeby stosowania ust. 1 organy celne kraju przywozu zwracają świadectwo przewozowe EUR.1 oraz fakturę, jeżeli została ona przedłożona, deklarację pochodzenia lub kopię tych dokumentów organom celnym kraju lub terytorium wywozu, podając w stosownych przypadkach powody złożenia wniosku o weryfikację. Wszelkie otrzymane dokumenty i informacje świadczące o tym, że informacja podana w dowodzie pochodzenia nie jest poprawna przekazuje się wraz z wnioskiem o weryfikację.

3. Weryfikacje przeprowadzają organy celne kraju lub terytorium wywozu. W tym celu mają one prawo zażądać przedstawienia wszelkich dowodów oraz przeprowadzić weryfikację ksiąg rachunkowych eksportera lub innego rodzaju kontrolę, którą uznają za stosowną.

4. Jeżeli organy celne kraju przywozu podejmą decyzję o zawieszeniu preferencyjnego traktowania danych produktów podczas oczekiwania na wyniki weryfikacji, proponuje się importerowi zwolnienie produktów pod warunkiem podjęcia wszelkich uznanych za konieczne środków ostrożności.

5. Organy celne wnioskujące o weryfikację zostaną bezzwłocznie poinformowane o jej wynikach. Wyniki takie muszą wyraźnie wskazywać, czy dokumenty są autentyczne oraz czy dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii lub z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.

6. Jeżeli w przypadkach, co do których istnieją uzasadnione wątpliwości, brak jest odpowiedzi w terminie dziesięciu miesięcy od złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji lub jeżeli odpowiedź nie zawiera wystarczających informacji, na podstawie których można ocenić autentyczność danych dokumentów lub rzeczywiste pochodzenie produktów, wnioskujące organy celne odmawiają, jeżeli nie zaistnieją wyjątkowe okoliczności, wszelkich preferencji.

Artykuł 56

Weryfikacja deklaracji dostawców

1. Weryfikację deklaracji dostawców można przeprowadzić wyrywkowo lub w przypadku gdy organy celne kraju lub terytorium przywożącego mają uzasadnione wątpliwości dotyczące autentyczności dokumentu lub poprawności, czy też kompletności informacji dotyczących faktycznego pochodzenia przedmiotowych materiałów.

2. Organy celne, którym przedłożono deklarację dostawcy, mogą zażądać od organów celnych kraju lub terytorium, w którym sporządzono deklarację, wydania świadectwa, którego wzór podano w dodatku IX. Alternatywnie, organy celne, którym przedłożono deklarację dostawcy mogą zażądać od eksportera sporządzenia świadectwa wydanego przez organy celne kraju lub terytorium, w którym sporządzono deklarację.

Urząd wydający świadectwo przechowuje kopię świadectwa przynajmniej przez trzy lata.

3. Wnioskujące organy celne są jak najszybciej informowane o wynikach weryfikacji. Wyniki muszą jednoznacznie wskazywać, czy deklaracja dotycząca statusu materiałów jest prawidłowa.

4. Na potrzeby weryfikacji dostawcy przechowują kopię dokumentu zawierającego deklarację oraz wszystkie niezbędne dowody wykazujące prawdziwy status materiałów nie krócej niż przez okres trzech lat.

5. Organy celne kraju lub terytorium, w którym przygotowano deklarację dostawcy, mają prawo do żądania złożenia wszelkich dowodów lub przeprowadzenia każdej kontroli, którą uznają za właściwą w celu sprawdzenia poprawności każdej deklaracji dostawcy.

6. Każde świadectwo przewozowe EUR.1 sporządzone w oparciu o niewłaściwą deklarację dostawcy uznaje się za nieważne.

Sekcja 3

Metody współpracy administracyjnej odnoszące się do systemu zarejestrowanych eksporterów

Artykuł 57

Przekazywanie pieczęci i adresów

1. KTZ przekazują Komisji nazwy i adresy zlokalizowanych na ich terytorium organów, które:

a) są częścią organów rządowych danego kraju i posiadają pełnomocnictwa w zakresie wspomaganie Komisji oraz organów celnych państw członkowskich w ramach współpracy administracyjnej, zgodnie z niniejszym tytułem;

b) są częścią organów rządowych danego kraju lub działają z upoważnienia rządu i posiadają pełnomocnictwa w zakresie rejestracji eksporterów oraz wykreślenia ich ze spisu zarejestrowanych eksporterów.

2. KTZ bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach informacji przekazanych na mocy ust. 1 i 2.

3. Komisja przekazuje te informacje organom celnym państw członkowskich.

Artykuł 58

Ustanowienie bazy danych zarejestrowanych eksporterów

1. Komisja ustanawia elektroniczną bazę danych zarejestrowanych eksporterów na podstawie informacji dostarczanych przez organy rządowe KTZ oraz organy celne państw członkowskich.

2. Wyłącznie Komisja ma dostęp do całości bazy danych i zawartych w niej danych. Organy, o których mowa w ust. 1, zapewniają aktualność, kompletność i rzetelność danych przekazywanych Komisji.

3. Dane przetwarzane w bazie danych, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ogłasza się publicznie drogą internetową, z wyłączeniem danych poufnych zawartych w polach 2 i 3 wniosku o rejestrację eksportera, o którym mowa w art. 28 niniejszego załącznika.

4. Dane osobowe przetwarzane w bazie danych, o której mowa w ust. 1 przekazuje się lub udostępnia krajom trzecim lub organizacjom międzynarodowym wyłącznie na warunkach określonych w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001⁽¹⁾.

5. Niniejsza decyzja w żaden sposób nie zmienia poziomu ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych na mocy przepisów prawa unijnego i krajowego, a w szczególności pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich w odniesieniu do przetwarzania przez nie danych osobowych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE⁽²⁾ i dla zobowiązań instytucji i organów Unii w odniesieniu do przetwarzania przez nie danych osobowych na mocy rozporządzenia (WE) nr 45/2001 w trakcie pełnienia ich obowiązków.

6. Dane identyfikacyjne i rejestracyjne eksporterów, na które składa się zbiór danych wymieniony w punktach 1, 3 (odnoszące się do opisu działalności), 4 oraz 5 dodatku XI, zostaną opublikowane przez Komisję w internecie jedynie w przypadku uprzedniego udzielenia przez zainteresowanych eksporterów dobrowolnej, szczegółowej i świadomej zgody.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

7. Eksporterom udostępnia się informacje określone w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

8. Prawa osób w odniesieniu do ich danych rejestracyjnych wymienionych w dodatku XI i przetwarzanych w krajowych systemach są wykonywane zgodnie z przepisami prawa wdrażającymi dyrektywę 95/46/WE w państwie członkowskim, które przechowuje dane osobowe tych osób.

9. Prawa osób w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych w centralnej bazie danych, o której mowa w ust. 1–4, są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

10. Krajowe organy nadzorujące ochronę danych oraz Europejski Inspektor Ochrony Danych, działając w ramach swoich kompetencji, czynnie współpracują i zapewniają skoordynowany nadzór nad bazą danych, o której mowa w ust. 1–4.

Artykuł 59

Kontrola pochodzenia

1. Do celów zapewnienia zgodności z regułami odnoszącymi się do statusu pochodzenia produktów właściwe organy KTZ przeprowadzają:

a) weryfikację statusu pochodzenia produktów na wniosek organów celnych państw członkowskich;

b) regularne kontrole eksporterów z własnej inicjatywy.

Kumulację rozszerzoną dopuszcza się wyłącznie na mocy art. 10 niniejszego załącznika, gdy dany kraj, z którym Unię łączy wiążąca umowa o wolnym handlu, wyrazi zgodę na dostarczanie KTZ pomocy w zakresie współpracy administracyjnej, na takich samych zasadach, jak w odniesieniu do organów celnych państw członkowskich zgodnie z odpowiednimi przepisami tej umowy o wolnym handlu.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 lit. b), zapewniają ciągłe wypełnianie przez eksporterów spoczywających na nich obowiązków. Kontrole te przeprowadza się regularnie, w odstępach ustalonych na podstawie odpowiednich kryteriów analizy ryzyka. W tym celu właściwe organy KTZ wymagają od eksporterów dostarczania kopii lub wykazu sporządzanych przez nich oświadczeń o pochodzeniu.

3. Właściwe organy KTZ mają prawo domagać się wszelkiego rodzaju dowodów i prowadzić wszelkiego rodzaju przeglądy ksiąg rachunkowych eksporterów oraz, w stosownych przypadkach, również zaopatrujących eksportera producentów, w tym również inspekcje w ich zakładach lub wszelkie inne kontrole, jakie uznają za stosowne.

*Artykuł 60***Weryfikacja dowodu pochodzenia**

1. Późniejsze weryfikacje oświadczeń o pochodzeniu przeprowadzane są wrywkowo lub w każdym przypadku, gdy organy celne państw członkowskich mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności tych dokumentów, statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego załącznika.

Występując do właściwych organów KTZ z wnioskiem o współpracę w celu przeprowadzenia weryfikacji ważności oświadczeń o pochodzeniu, statusu pochodzenia produktów lub obu wymienionych, organy celne państwa członkowskiego w stosownych przypadkach wskazują w swoim wniosku powody, dla których żywią uzasadnione wątpliwości co do ważności oświadczenia o pochodzeniu lub posiadania przez produkty statusu pochodzenia.

Na poparcie wniosku o przeprowadzenie weryfikacji można załączyć kopię oświadczenia o pochodzeniu wraz z wszelkimi dodatkowymi informacjami lub dokumentami wskazującymi, że informacje zawarte w oświadczeniu są nieprawidłowe.

Państwo członkowskie występujące z wnioskiem ustala wstępny, sześciomiesięczny termin przekazania wyników weryfikacji, biegnący od daty wniosku o przeprowadzenie weryfikacji.

2. Jeżeli w przypadku uzasadnionych wątpliwości nie uzyskano odpowiedzi w terminie określonym w ust. 1 lub jeżeli odpowiedź nie zawiera informacji wystarczających do ustalenia autentyczności danego dokumentu lub rzeczywistego pochodzenia produktów, po raz drugi powiadamia się właściwe organy. Ponowne powiadomienie określa kolejny termin nieprzekraczający 6 miesięcy.

*Artykuł 61***Inne przepisy**

1. Sekcję III niniejszego tytułu i sekcję III tytułu VI stosuje się odpowiednio w odniesieniu do:

- a) wywozu z Unii do KTZ do celów kumulacji dwustronnej,
- b) wywozu z jednego KTZ do innego do celów kumulacji KTZ, o której mowa w art. 2 ust. 2 niniejszego załącznika.

2. Eksporterzy z Unii na własne żądanie są uznawani przez organy celne państwa członkowskiego za zarejestrowanych eksporterów na potrzeby stosowania postanowień niniejszej decyzji, jeżeli spełniają następujące warunki:

- a) posiadają numer EORI zgodnie z art. 4k–4t rozporządzenia (EWG) nr 2454/93;
- b) posiadają status „upoważnionego eksportera” w ramach preferencyjnych zasad,
- c) we wniosku skierowanym do organów celnych państwa członkowskiego zawarte są następujące dane, umieszczone w formularzu, którego wzór znajduje się w dodatku XI:
 - (i) szczegółowe dane wskazane w polach 1 i 4 formularza;
 - (ii) zobowiązania określone w polu 5.

TYTUŁ VI

CEUTA I MELILLA*Artykuł 62*

1. Przepisy niniejszego załącznika dotyczące wystawiania, stosowania i późniejszej weryfikacji dowodów pochodzenia stosuje się odpowiednio do produktów wywożonych z KTZ do Ceuty i Melilli oraz produktów wywożonych z Ceuty i Melilli do KTZ do celów kumulacji dwustronnej.

2. Ceutę i Melillę uważa się za jedno terytorium.

3. Hiszpańskie organy celne są odpowiedzialne za stosowanie niniejszego załącznika w Ceucie i Melilli.

TYTUŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 63***Odstępstwo od systemu zarejestrowanych eksporterów**

1. Na zasadzie odstępowania od systemu zarejestrowanych eksporterów Komisja może przyjąć decyzje zezwalające na stosowanie art. 21–35 i art. 54, 55 i 56 niniejszego załącznika do wywozów z jednego lub kilku KTZ po 1 stycznia 2017 r.

Odstępstwo jest ograniczone do okresu potrzebnego KTZ na umożliwienie stosowania art. 38–50 i art. 57–61 niniejszego załącznika.

2. KTZ pragnące skorzystać z odstępowania, o którym mowa w ust. 1 przedkładają wniosek Komisji. Wniosek zawiera określenie okresu potrzebnego KTZ na umożliwienie stosowania art. 38–50 i art. 57–61 niniejszego załącznika.

3. Komisja przyjmuje środek udzielający tymczasowego odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 w drodze aktów wykonawczych. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2.

Artykuł 64

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego ustanowiony na mocy art. 247a rozporządzenia (EWG) nr 2913/92.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.

Artykuł 65

Stosowanie

1. Niniejszy załącznik stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.
2. Art. 52 ust. 3 lit. b) niniejszego załącznika stosuje się od dnia 1 stycznia 2015 r.
3. Art. 8 ust. 3 lit. b) niniejszego załącznika stosuje się od dnia 30 września 2015 r.
4. Art. 21–35 i art. 54, 55 i 56 niniejszego załącznika stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.
5. Art. 38–50 i art. 57–61 niniejszego załącznika stosuje się od dnia 1 stycznia 2017 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Dodatek I

Uwagi wprowadzające

Uwaga 1 — ogólne wprowadzenie

Niniejszy dodatek ustanawia warunki zgodnie z art. 4 niniejszego załącznika, na jakich produkty uznaje się za pochodzące z danego KTZ. Istnieją cztery rodzaje reguł, które różnią się w zależności od produktów:

- a) w wyniku obróbki lub przetwarzania nie zostaje przekroczona najwyższa dopuszczalna zawartość materiałów nie pochodzących;
- b) w wyniku obróbki lub przetwarzania czterocyfrowy kod pozycji lub sześciocyfrowy kod podpozycji Systemu Zharmonizowanego produktów wytworzonych staje się inny, odpowiednio, od czterocyfrowego kodu pozycji lub sześciocyfrowego kodu podpozycji użytych materiałów;
- c) przeprowadza się określone czynności obróbki lub przetwarzania;
- d) dokonywana obróbka lub przetwarzanie dotyczą określonych materiałów całkowicie uzyskanych.

Uwaga 2 — struktura wykazu

- 2.1. Kolumny 1 i 2 zawierają opis uzyskanych produktów. Kolumna 1 zawiera odpowiednio właściwy numer działu, czterocyfrowy kod pozycji lub sześciocyfrowy kod podpozycji Systemu Zharmonizowanego. Kolumna 2 podaje opis towarów dla danej pozycji lub działu zastosowany w Systemie Zharmonizowanym. Dla każdego zapisu w kolumnach 1 i 2, z zastrzeżeniem uwagi 2.4, jedna lub więcej niż jedna zasada („kwalifikujące czynności”) jest określona w kolumnie 3. Czynności kwalifikujące odnoszą się wyłącznie do materiałów nie pochodzących. Jeżeli, jak to ma miejsce w niektórych przypadkach, zapis w kolumnie 1 jest poprzedzony oznaczeniem „ex”, oznacza to, że reguła określona w kolumnie 3 odnosi się tylko do części tej pozycji, tak jak zostało to opisane w kolumnie 2.
- 2.2. Jeżeli w kolumnie 1 umieszczona jest większa liczba pozycji lub podpozycji, albo też podany jest tam numer działu i w związku z tym produkty z kolumny 2 opisane są tam w sposób ogólny, odpowiednią regułę w kolumnie 3 stosuje się do wszystkich produktów, które, w ramach Systemu Zharmonizowanego, klasyfikowane są w pozycjach danego działu lub pod którąkolwiek z pozycji lub podpozycji zgrupowanych w kolumnie 1.
- 2.3. Jeżeli w wykazie podane są różne reguły mające zastosowanie do różnych produktów z tej samej pozycji, to każde tiret zawiera opis odnoszący się do części pozycji, której dotyczy odpowiednia reguła z kolumny 3.
- 2.4. W przypadkach gdy w kolumnie 3 określono dwie alternatywne reguły rozdzielone słowem „lub”, eksporter może wybrać, którą regułę zastosować.

Uwaga 3 — przykłady stosowania reguł

- 3.1. Przepisy art. 4 ust. 2 niniejszego załącznika dotyczące produktów, które uzyskały status pochodzących i zostały następnie użyte do wytworzenia innych produktów, stosuje się niezależnie od tego, czy status ten został uzyskany w fabryce, w której użyto tych produktów, czy w innej fabryce w KTZ lub w Unii.
- 3.2. Zgodnie z art. 5 niniejszego załącznika, przeprowadzone czynności obróbki lub przetwarzania muszą wykraczać poza zakres czynności, o których mowa w tym artykule. W przeciwnym wypadku towary nie kwalifikują się do preferencyjnego traktowania taryfowego, nawet jeśli spełniają warunki określone w poniższym wykazie.

Z zastrzeżeniem przepisu zawartego w akapicie pierwszym reguły zawarte w wykazie przedstawiają minimalny wymagany stopień obróbki lub przetworzenia, przy czym przeprowadzenie dalszej obróbki lub przetworzenia także nadaje status pochodzenia; i odwrotnie, wykonanie w mniejszym zakresie obróbki lub przetworzenia nie może powodować nadania statusu pochodzenia. W związku z tym, jeżeli reguła przewiduje, że na pewnym etapie wytwarzania można wykorzystać materiał nie pochodzący, wykorzystanie tego materiału na wcześniejszym etapie wytwarzania jest dozwolone, natomiast na późniejszym etapie nie jest dozwolone.

- 3.3. Bez uszczerbku dla uwagi 3.2, jeśli w regule występuje sformułowanie „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją”, mogą być użyte materiały objęte dowolną pozycją lub pozycjami (nawet posiadające taki sam opis i objęte taką samą pozycją jak produkt), jednak z zastrzeżeniem wszelkich szczególnych ograniczeń, które mogą być również zawarte w regule.

Jednakże sformułowanie „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, włącznie z innymi materiałami z pozycji ...” lub „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, włącznie z innymi materiałami z tej samej pozycji co produkt” oznacza, że mogą być użyte materiały objęte dowolną pozycją lub pozycjami z wyjątkiem tych, których opis jest identyczny z opisem produktu umieszczonym w kolumnie 2 wykazu.

- 3.4. Jeżeli reguła stanowi, że produkt może być wytworzony z więcej niż jednego materiału, oznacza to, że może być użyty jeden lub kilka materiałów. Nie oznacza to, że należy użyć wszystkich materiałów.
- 3.5. Jeżeli reguła w wykazie stanowi, że produkt musi być wytworzony z określonego materiału, reguła ta nie wyklucza użycia również innych materiałów, które ze względu na swoje naturalne właściwości nie mogą spełniać tego warunku.

Uwaga 4 — przepisy ogólne dotyczące niektórych towarów rolnych

- 4.1. Towary rolne objęte działami 6, 7, 8, 9, 10, 12 oraz pozycją 2401 Systemu Zharmonizowanego, które są uprawiane lub zebrane na terytorium KTZ traktuje się jako pochodzące z terytorium tego kraju, nawet jeśli otrzymuje się je z nasion, bulw, korzeni, sadzonek, szczepów, pędów, pąków lub innych żywych części roślin przywożonych z innego kraju.
- 4.2. W przypadkach, gdy zawartość niepochodzącego cukru w danym produkcie podlega ograniczeniom, przy obliczaniu takich ograniczeń uwzględniana jest łącznie masa cukrów objętych pozycją 1701 (sacharoza) oraz 1702 (np. fruktoza, glukoza, laktoza, maltoza, izogluchoza i cukier inwertowany) Zharmonizowanego Systemu użytych do wytworzenia produktu końcowego oraz użytych do wytworzenia produktów niepochodzących, które weszły w skład produktu końcowego.

Uwaga 5 — terminologia stosowana w odniesieniu do niektórych wyrobów włókienniczych

- 5.1. Określenie „włókna naturalne” jest używane w wykazie i odnosi się do włókien innych niż sztuczne bądź syntetyczne. Jest ono zastrzeżone dla etapów produkcji mających miejsce przed przędzeniem, w tym dla odpadów oraz, o ile nie określono inaczej, obejmuje włókna zgrzeblone, czesane lub w inny sposób przetwarzane, ale nie przędzone.
- 5.2. Określenie „włókna naturalne” obejmuje włosie końskie z pozycji 0503, jedwab z pozycji 5002 i 5003, jak również włókna wełniane, cienką lub grubą sierść zwierzęcą z pozycji od 5101 do 5105, włókna bawełniane z pozycji od 5201 do 5203 oraz pozostałe włókna roślinne z pozycji od 5301 do 5305.
- 5.3. Użyte w wykazie określenia „masa włókiennicza”, „materiały chemiczne” oraz „materiały do wytwarzania papieru” opisują materiały niesklasyfikowane w działach od 50 do 63, które mogą być użyte do produkcji sztucznych, syntetycznych lub papierowych włókien lub przędz.
- 5.4. Użyte w wykazie określenie „włókna odcinkowe chemiczne” odnosi się do kabla z włókna ciągłego syntetycznego lub sztucznego, włókien odcinkowych lub odpadów, objętych pozycjami od 5501 do 5507.

Uwaga 6 — dopuszczalne odchylenia odnoszące się do produktów wytworzonych z mieszaniny materiałów włókienniczych

- 6.1. Gdy w przypadku danego produktu odsyła się do niniejszej uwagi, warunki określone w kolumnie 3 nie mają zastosowania do żadnego z podstawowych materiałów włókienniczych użytych do wytworzenia tego produktu, które w sumie stanowią nie więcej niż 10 % całkowitej wagi wszystkich użytych podstawowych materiałów włókienniczych. (Zob. także uwagi 6.3 i 6.4).
- 6.2. Jednakże odchylenie określone w uwadze 6.1 może mieć zastosowanie wyłącznie do produktów mieszanych, które zostały wykonane z dwóch lub więcej podstawowych materiałów włókienniczych.

Podstawowymi materiałami włókienniczymi są:

- jedwab;
- wełna;
- szorstkie włosie zwierzęce;
- cienkie włosie zwierzęce;
- włosie końskie;
- bawełna;
- materiały do produkcji papieru i papier;
- len;
- konopie prawdziwe;
- juta i inne łykowe włókna tekstylne;
- szał i inne włókna tekstylne z gatunku agaw;
- włókno orzecha kokosowego, manila (konopie manilskie), rami i inne roślinne włókna tekstylne;
- wytworzone syntetyczne włókna ciągłe;

- wytworzone sztuczne włókna ciągłe;
- włókna ciągłe przewodzące prąd;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z polipropylenu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliestru;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliamidu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliakrylonitrylu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliamidu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z policzterofluoroetyleny;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poli(siarczku fenylu);
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poli(chlorku winylu);
- inne wytworzone syntetyczne włókna staplowe;
- wytworzone sztuczne włókna staplowe z wiskozy;
- inne wytworzone sztuczne włókna staplowe;
- przędza wykonana z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z polieteru, kordonkowa lub nie;
- przędza wykonana z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z poliestru, kordonkowa lub nie;
- produkty z pozycji 5605 (przędza metalizowana) zawierające pas składający się z rdzenia z folii aluminiowej lub plastikowej pokrytej, lub nie, pyłem aluminiowym, którego szerokość nie przekracza 5 mm, i przełożony jest przezręczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami plastikowej folii.
- pozostałe produkty objęte pozycją 5605;
- włókna szklane;
- włókna metalowe.

Przykład:

Przędza objęta pozycją 5205, wykonana z włókien bawełnianych objętych pozycją 5203 i z włókien odcinkowych syntetycznych objętych pozycją 5506, jest przędzą mieszaną. Dlatego też nie pochodzące syntetyczne włókna odcinkowe, które nie spełniają reguł pochodzenia, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich masa całkowita nie przekracza 10 % masy przędzy.

Przykład:

Tkanina wełniana objęta pozycją 5112, wykonana z przędzy wełnianej objętej pozycją 5107 i przędzy syntetycznej z włókien odcinkowych objętej pozycją 5509, jest tkaniną mieszaną. Dlatego przędza syntetyczna, która nie spełnia reguł pochodzenia lub przędza wełniana, która nie spełnia reguł pochodzenia bądź też mieszanka obu tych przędz, mogą być użyte, pod warunkiem że ich całkowita masa nie przekracza 10 % masy tkaniny.

Przykład:

Materiał włókienniczy igłowy objęty pozycją 5802, wytworzony z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 i tkaniny bawełnianej objętej pozycją 5210, jest produktem mieszanym, wyłącznie jeżeli tkanina bawełniana sama jest tkaniną mieszaną wytworzoną z przędz objętych dwiema różnymi pozycjami lub jeżeli użyte przędze bawełniane same są mieszankami.

Przykład:

Jeżeli przedmiotowy materiał włókienniczy igłowy został wykonany z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 i tkaniny syntetycznej objętej pozycją 5407, zastosowane przędze są oczywiście dwoma odrębnymi podstawowymi materiałami włókienniczymi, w związku z czym materiał włókienniczy igłowy jest produktem mieszanym.

- 6.3. W przypadku produktów zawierających „przędzę sporządzoną z poliuretanu uzupełnioną elastycznymi segmentami z polieteru skręcanego lub nie” dopuszczalne odchylenie wynosi 20 % w odniesieniu do tej przędzy.

- 6.4. W przypadku produktów zawierających „taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub plastikowej, nawet pokrytej proszkiem aluminiowym, o szerokości nie przekraczającej 5 mm, i przełożoną przezroczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami plastikowej folii” dopuszczalne odchylenie w odniesieniu do tego pasma wynosi 30 %.

Uwaga 7 — inne dopuszczalne odchylenia w odniesieniu do materiałów włókienniczych

- 7.1. Jeżeli wykaz zawiera odesłanie do niniejszej uwagi, materiały włókiennicze, które nie spełniają reguły zawartej w kolumnie 3 wykazu dotyczącej przedmiotowych produktów konfekcjonowanych, mogą być użyte, pod warunkiem że są klasyfikowane w innej pozycji niż ta, którą objęty jest produkt, oraz że wartość tych materiałów nie przekracza 8 % ceny *ex-works* produktu.

- 7.2. Bez uszczerbku dla uwagi 7.3, materiały, które nie są klasyfikowane w działach 50–63, mogą być swobodnie wykorzystywane do produkcji wyrobów włókienniczych, nawet jeśli zawierają materiały włókiennicze.

Przykład:

Jeżeli reguła podana w wykazie mówi, że dla określonego wyrobu włókienniczego takiego jak spodnie musi być używana przędza, nie ogranicza to stosowania elementów metalowych takich jak guziki, ponieważ nie mogą one zostać sklasyfikowane w działach 50–63. Z tej samej przyczyny nie ogranicza to stosowania suwaków, mimo że zawierają one zwykle materiał włókienniczy.

- 7.3. W sytuacjach, w których ma zastosowanie reguła wartości procentowej, wartość materiałów, które nie zostały sklasyfikowane w działach od 50 do 63, musi zostać wzięta pod uwagę przy obliczaniu wartości materiałów niepowodujących składających się na przedmiotowy produkt.

Uwaga 8 — definicja specyficznych procesów i prostych czynności przeprowadzanych na określonych produktach objętych działem 27

- 8.1. Na potrzeby pozycji *ex 2707* i *2713* „specyficznymi procesami” są:

- a) destylacja w próżni;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania ⁽¹⁾;
- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie z poniższych operacji: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwianie i oczyszczanie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, aktywnym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja.

- 8.2. Na potrzeby pozycji *2710*, *2711* i *2712* „specyficznymi procesami” są:

- a) destylacja w próżni;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania ⁽¹⁾;
- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie z poniższych operacji: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwianie i oczyszczanie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, aktywnym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja;

⁽¹⁾ Zob. dodatkowa uwaga wyjaśniająca 4 b) do działu 27 Nomenklatury scalonej.

- j) odsiarczanie z wykorzystaniem wodoru, wyłącznie w odniesieniu do olejów ciężkich z pozycji ex 2710, prowadzące do obniżenia o co najmniej 85 % zawartości siarki w odsiarczanych produktach (metoda ASTM D 1266-59 T);
 - k) wyłącznie w odniesieniu do produktów objętych pozycją 2710, odparafinowywanie w innym procesie niż filtrowanie;
 - l) wyłącznie w odniesieniu do olei ciężkich z pozycji ex 2710, poddawanie działaniu wodoru przy ciśnieniu powyżej 20 barów i temperaturze powyżej 250 °C przy użyciu katalizatora, do celów innych niż odsiarczanie, gdy wodór stanowi czynnik aktywny w reakcji chemicznej. Dalszego traktowania wodorem olejów smarowych objętych pozycją ex 2710 (np. wykańczanie metodą wodorową lub odbarwianie), szczególnie w celu ulepszenia koloru lub stabilności, nie uważa się za proces specyficzny;
 - m) wyłącznie w odniesieniu do olejów opałowych objętych pozycją ex 2710, destylacja atmosferyczna, pod warunkiem że mniej niż 30 % objętości tych produktów zostanie oddestylowane, łącznie ze stratami, przy temperaturze 300 °C, z zastosowaniem metody ASTM D 86;
 - n) wyłącznie w odniesieniu do olei ciężkich innych niż oleje gazowe i paliwa olejowe z pozycji ex 2710, poddawanie działaniu elektrycznych wyładowań snopiastych wysokiej częstotliwości;
 - o) wyłącznie w odniesieniu do produktów surowych (innych niż wazelina, ozokeryt, wosk montanowy lub wosk torfowy i parafina, zawierających wagowo mniej niż 0,75 % oleju) objętych pozycją ex 2712, odolejanie przy pomocy krystalizacji frakcyjnej.
- 8.3. Na potrzeby pozycji ex 2707 oraz 2713 proste czynności, takie jak oczyszczanie, dekantacja, odsalanie, oddzielenie od wody, filtrowanie, barwienie, znakowanie, uzyskiwanie danej zawartości siarki poprzez wymieszanie produktów o różnej zawartości siarki, lub dowolna kombinacja tych czynności lub czynności podobnych, nie nadają statusu pochodzenia.
-

Dodatek II

Wykaz produktów oraz czynności obróbki i przetwarzania, nadających status pochodzenia

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca się czynność obróbki lub przetwarzania materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
Rozdział 1	Żywe zwierzęta	Wszystkie użyte materiały objęte działem 1 są całkowicie uzyskane
Rozdział 2	Mięso i podroby jadalne	Wytwarzanie, w którym mięso oraz jadalne podroby zawarte w produktach objętych tym działem są całkowicie uzyskane
ex Dział 3	Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, wyłączając:	Wszystkie ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne są całkowicie uzyskane
0304	Filety rybne i pozostałe mięso rybnie (nawet rozdrobnione), świeże, schłodzone lub zamrożone	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
0305	Ryby suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, nawet gotowane przed lub podczas procesu wędzenia; mąki, mączki i granulki, z ryb, nadające się do spożycia przez ludzi:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
ex0306	Skorupiaki, nawet w skorupach, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, nawet schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
ex0307	Mięczaki, nawet w skorupach, suszone, solone lub w solance; bezkręgowce wodne, inne niż skorupiaki i mięczaki, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
Rozdział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym: — wszystkie użyte materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane; oraz — masa użytego cukru ⁽¹⁾ nie przekracza 40 % masy produktu końcowego
ex Dział 5	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex051191	Ikra i mlecz z ryb, niejadalne	Cała ikra i mlecz są całkowicie uzyskane
Rozdział 6	Drzewa żywe i pozostałe rośliny; bulwy, korzenie i podobne; kwiaty cięte i liście ozdobne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 6 są całkowicie uzyskane
Rozdział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy, jadalne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane

(1)	(2)	(3)
Rozdział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów	Wytwarzanie, w którym: — owoce i orzechy jadalne w całości i skórki owoców cytrusowych lub melonów objęte działem 8 są całkowicie uzyskane, a — masa użytego cukru ⁽¹⁾ nie przekracza 40 % masy produktu końcowego
Rozdział 9	Kawa, herbata, maté (herbata paragwajska) i przyprawy;	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Rozdział 10	Zboża	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 10 są całkowicie uzyskane
ex Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; inulina; gluten pszeniczny; wyłącza- jąc:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działami 10 i 11, pozycjami 0701 i 2303 oraz podpozycją 071010 są całkowicie uzyskane
ex1106	Mąka, mączka i proszek z suszonych, łuskanych warzyw strączkowych objętych pozycją 0713	Suszenie i mielenie roślin strączkowych objętych pozycją 0708
Rozdział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Rozdział 13	Szelak; gumy, żywice oraz pozostałe soki i ekstrakty roślinne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, w którym masa użytego cukru ⁽¹⁾ nie przekracza 40 % masy ostatecznego produktu
Rozdział 14	Materiały roślinne do wyplatania; produkty pochodzenia roślinnego gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex Dział 15	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego; wyłącza- jąc:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 1501 do 1504	Tłuszcze ze świń i z drobiu, z bydła, owiec lub kóz, z ryb itd.	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
1505, 1506 oraz 1520	Tłuszcz z wełny oraz substancje tłuszczowe z niego otrzymane (włącznie z lanoliną), Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie. Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie. Glicerol surowy; wody glicerolowe i ługi glicerynowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
1509 oraz 1510	Oliwa i jej frakcje	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały roślinne są całkowicie uzyskane.
1516 oraz 1517	Tłuszcze i oleje, zwierzęce lub roślinne i ich frakcje, częściowo lub całkowicie uwodornione, estryfikowane wewnętrznie, reestryfikowane lub elaidynizowane, nawet rafinowane, ale dalej nieprzetworzone Margaryna; jadalne mieszaniny lub produkty z tłuszczów lub olejów, zwierzęcych lub roślinnych, lub z frakcji różnych tłuszczów lub olejów, z niniejszego działu, inne niż jadalne tłuszcze lub oleje lub ich frakcje, objęte pozycją 1516	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

(1)	(2)	(3)
Rozdział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> — z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem mięsa i podrobów jadalnych objętych działem 2 i materiałów objętych działem 16, uzyskanych z mięsa i podrobów jadalnych objętych działem 2, oraz — w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 i materiały objęte działem 16 uzyskane z ryb i skorupiaków, mięczaków i pozostałych bezkręgowców wodnych objętych działem 3 są całkowicie uzyskane
ex Dział 17	Cukry i wyroby cukiernicze; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu ex2302
1702	Pozostałe cukry, włącznie z chemicznie czystymi: laktozą i glukozą, w postaci stałej; syropy cukrowe; miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym; karmel	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami od 1101 do 1108, 1701 i 1703 nie przekracza 30 % masy produktu końcowego
1704	Wyroby cukiernicze (włączając białą czekoladę), niezawierające kakao	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: <ul style="list-style-type: none"> — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru ⁽¹⁾ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego
Rozdział 18	Kakao i przetwory z kakao	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: <ul style="list-style-type: none"> — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru ⁽¹⁾ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego
Rozdział 19	Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: <ul style="list-style-type: none"> — masa użytych materiałów objętych działami 2, 3 i 16 nie przekracza 20 % masy produktu końcowego, — ani masa użytych materiałów objętych działami 1006, od 1101 do 1108 nie przekracza 20 % masy produktu końcowego, — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru ⁽¹⁾ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego
ex Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub pozostałych części roślin; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym masa użytego cukru ⁽¹⁾ nie przekracza 40 % masy produktu końcowego.

(1)	(2)	(3)
2002 oraz 2003	Pomidory, grzyby i trufle, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane
Rozdział 21	Różne przetwory spożywcze; wyłączając:	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru ⁽¹⁾ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego
Rozdział 22	Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, oraz pozycjami 2207 i 2208, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wszystkie materiały objęte podpozycjami 080610, 200961, 200969 są całkowicie uzyskane, i — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru ⁽¹⁾ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego.
ex Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex2303	Pozostałości z produkcji skrobi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 10 nie przekracza 20 % masy produktu końcowego
2309	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane, oraz — masa użytych materiałów objętych działami 10 i 11 oraz pozycjami 2302 i 2303 nie przekracza 20 % masy produktu końcowego, i — ani masa użytego cukru ⁽¹⁾ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40 % masy produktu końcowego, i — ani całkowita łączna masa użytego cukru i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60 % masy produktu końcowego
ex Dział 24	Tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, w którym masa użytych materiałów objętych działem 24 nie przekracza 30 % całkowitej masy użytych materiałów objętych działem 24

(1)	(2)	(3)
2401	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe	Wszystkie odpady tytoniowe i tytoń nieprzetworzony objęte działem 24 są całkowicie uzyskane
2402	cygar, nawet z obciętymi końcami, cygaretek i papierosów, z tytoniu lub namiastek tytoniu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu oraz pozycja 2403, w którym masa użytych materiałów objętych działem 2401 nie przekracza 50 % całkowitej masy użytych materiałów objętych działem 2401
ex Dział 25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex2519	Kruszony naturalny węglan magnezu (magnezyt) w szczelnie zamkniętych pojemnikach, tlenek magnezu, nawet czysty, inny niż magnezja topiona lub całkowicie wypalona (spiekana)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć naturalnego węgla magnezu (magnezytu)
Rozdział 26	Rudy metali, żużel i popiół	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; Woski mineralne, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex2707	Oleje, w których masa składników aromatycznych jest większa niż składników niearomatycznych, podobne do olejów mineralnych uzyskiwanych z destylacji wysokotemperaturowej smoły węglowej, z której 65 % lub więcej objętościowo destyluje do 250 °C (łącznie z mieszaninami benzyny lakowej i benzolu), przeznaczonych do użytku jako paliwa napędowe lub do ogrzewania	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽²⁾ bądź inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
2710	Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z materiałów bitumicznych, inne niż surowe; preparaty gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, zawierające 70 % masy lub więcej olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z materiałów bitumicznych, których te oleje stanowią składniki zasadnicze preparatów; oleje odpadowe	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽³⁾ lub inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
2711	Gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽³⁾ lub inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
2712	Wazelina; parafina, wosk mikrokrystaliczny, gacz parafinowy, ozokeryt, wosk montanowy, wosk torfowy, pozostałe woski mineralne i podobne produkty otrzymywane w drodze syntezy lub innych procesów, nawet barwione	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽³⁾ lub inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
2713	Koks naftowy, bitum naftowy oraz inne pozostałości olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽²⁾ lub inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów; wyłączać:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 29	Chemikalia organiczne wyłączać:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex2905	Alkoholany metali z alkoholi wymienionych w tej pozycji i z etanolu wyłączać:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 2905. Alkoholany metali objętych tą pozycją można jednak użyć, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź

(1)	(2)	(3)
		Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
290543; 290544; 290545	Mannit; D-sorbit (sorbitol); Gliceryna	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 30	Produkty farmaceutyczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Rozdział 31	Nawozy	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 32	Ekstrakty barwników lub środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty i pozostałe substancje barwiące; farby i lakiery; kit i pozostałe masy uszczelniające; atramenty	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 33	Olejki eteryczne i rezinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 34	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia lub szorowania, świece i podobne artykuły, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
ex3404	<p>Woski sztuczne i woski preparowane:</p> <p>— Na bazie parafiny, wosków, wosków otrzymywanych z minerałów bitumicznych, gazu parafinowego lub parafiny w łuskach</p>	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Rozdział 35	Substancje białkowe; skrobie modyfikowane; kleje; enzymy	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 36	Materiały wybuchowe; wyroby pirotechniczne; zapalki; stopy samozapalne; niektóre materiały łatwo palne	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
Rozdział 37	Materiały fotograficzne lub kinematograficzne	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
ex Dział 38	Produkty chemiczne różne; wyłączając:	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
382460	Sorbit, inny niż ten objęty pozycją 290544	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, z wyłączeniem materiałów objętych podpozycją 290544. Można jednak użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>

(1)	(2)	(3)
ex Dział 39	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich; wyłączając:	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu.</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
ex3907	– Kopolimery uzyskane z poliwęglanów i kopolimerów akrylonitrylowo-butadienowo-styrenowych (ABS)	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu (*)</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
	– Poliester	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu</p> <p>bądź</p> <p>wytwarzanie z poliwęglanu tetrabromowego (bisfenol a)</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
ex Dział 40	Kauczuk i artykuły z kauczuku; wyłączając:	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
4012	Gumowe opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane; Opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane, gumowe;	
	– Bieżnikowane pneumatyczne opony, pełne lub z poduszką powietrzną, gumowe	Bieżnikowanie opon używanych.
	– Pozostałe	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 4011 i 4012</p> <p>bądź</p> <p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
ex Dział 41	Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

(1)	(2)	(3)
od 4101 do 4103	Skóry i skórki bydłęce, surowe (włączając bawole) lub zwierząt jednokopytnych (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet odwołoszone, lub dwojone; skóry owcze lub jagnięce, surowe (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet z wełną lub dwojone, inne niż te wyłączone uwagą 1 c) do działu 41; pozostałe skóry i skórki, surowe (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet odwołoszone lub dwojone, inne niż te wyłączone uwagą 1 b) lub c) do działu 41	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
od 4104 do 4106	Skóry i skórki garbowane lub „crust”, bez wełny lub odwołoszone, nawet dwojone, ale dalej nieprzetworzone	Ponowne garbowanie skór i skórek garbowanych lub wstępnie garbowanych objętych podpozycjami 410411, 410419, 410510, 410621, 410631 lub 410691 bądź Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
4107, 4112, 4113	Skóra wyprawiona dalej przetworzona po garbowaniu lub po kondycjonowaniu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Jednak materiały objęte podpozycjami 410441, 410449, 410530, 410622, 410632 i 410692 mogą być użyte tylko pod warunkiem przeprowadzenia czynności ponownego garbowania skór i skórek garbowanych lub wstępnie garbowanych
Rozdział 42	Artykuły ze skóry wyprawione; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 43	Skóry futerkowe i futra sztuczne; wyroby z nich; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
4301	Skóry futerkowe surowe (włącznie z łbami, ogonami, łapami i pozostałymi częściami lub kawałkami nadającymi się do wykorzystania w kuśnierstwie), inne niż surowe skóry i skórki objęte pozycją 4101, 4102 lub 4103	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex4302	skór futerkowych garbowanych lub wykończonych, połączonych:	
	– Płaty, krzyże i podobne kształty	Wybielanie lub barwienie, wraz z cięciem i łączeniem niepołączonych garbowanych lub wykończonych skór futerkowych
	– Pozostałe	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych

(1)	(2)	(3)
4303	Artykuły odzieżowe, dodatki odzieżowe i pozostałe artykuły ze skór futerkowych	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych objętych pozycją 4302
ex Dział 44	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex4407	Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości przekraczającej 6 mm, strugane, szlifowane lub łączone stykowo	Struganie, szlifowanie lub łączenie stykowo
ex4408	Arkusze na forniry (włącznie z otrzymanymi przez cięcie drewna warstwowego) oraz na sklejkę, o grubości nieprzekraczającej 6 mm, łączone, oraz inne drewno przetarte wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości nieprzekraczającej 6 mm, strugane, szlifowane lub łączone stykowo	Łączenie, struganie, szlifowanie lub łączenie na zakładkę
od ex4410 do ex4413	Kształtki i profile łącznie z listwami przypodłogowymi oraz inne deski profilowane	Frezowanie lub profilowanie
ex4415	Skrzynie, pudła, klatki, bębny i podobne opakowania, z drewna;	Wytwarzanie z desek nieciętych na wymiar
ex4418	– Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć komórkowych płyt drewnianych, gontów i dachówek
	– Kształtki i profile	Frezowanie lub profilowanie
ex4421	Drewienka na zapałki; drewniane kołki lub szpilki do obuwia	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem drewna ciągniętego objętego pozycją 4409
Rozdział 45	Korek i wyroby z korka	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 46	Wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie oraz wyroby z wikliny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
Rozdział 47	Ścier z drewna lub z innego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 48	Papier i tektura; artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 49	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 50	Jedwab; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex5003	Odpady jedwabiu (włącznie z kokonami nienadającymi się do motania, odpadami przędzy i szarpanką rozwłóknioną), zgrzeblone lub czesane	Zgrzeblenie lub czesanie odpadów jedwabiu
od 5004 do ex5006	Przędza jedwabna i nitka wyczeskowa z odpadów jedwabiu	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem lub przędzenie ⁽⁵⁾
5007	Tkaniny jedwabne lub z odpadów jedwabiu:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
ex Dział 51	Wełna, cienka lub gruba sierść zwierzęca; przędza i tkanina z włosia końskiego; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

(1)	(2)	(3)
od 5106 do 5110	Przędza z wełny, cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub włosia końskiego	Przędzenie włókien naturalnych lub wyłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁽⁵⁾
od 5111 do 5113	Tkaniny z wełny, cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub włosia końskiego:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wyłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
ex Dział 52	Bawełna; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5204 do 5207	Przędza i nici bawełniane	Przędzenie włókien naturalnych lub wyłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁽⁵⁾
od 5208 do 5212	Tkaniny bawełniane	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wyłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
ex Dział 53	Pozostałe włókna roślinne; przędza papierowa i tkaniny z przędzy papierowej; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5306 do 5308	Przędza z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; przędzy papierowej	Przędzenie włókien naturalnych lub wyłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁽⁵⁾

(1)	(2)	(3)
od 5309 do 5311	Tkaniny z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; tkaniny z przędzy papierowej;	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
od 5401 do 5406	Przędza, monofilament i nici z włókien ciągłych chemicznych	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem lub przędzenie włókien naturalnych ⁽⁵⁾
5407 oraz 5408	Tkaniny z przędzy z włókna ciągłego syntetycznego	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem bądź skręcanie lub teksturowanie połączone z tkaniem, jeżeli wartość użytej przędzy przed skręcaniem lub teksturowaniem nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
od 5501 do 5507	Włókna odcinkowe chemiczne	Wytłaczanie włókien chemicznych
od 5508 do 5511	Przędza i nici do szycia z włókien odcinkowych chemicznych	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁽⁵⁾
od 5512 do 5516	Tkaniny z włókien odcinkowych chemicznych	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem

(1)	(2)	(3)
		<p>bądź</p> <p>drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾</p>
ex Dział 56	Wata, filc i włókniny; przędze specjalne; szpagat, powrozy, linki i liny oraz artykuły z nich; wyłączając:	<p>Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych</p> <p>bądź</p> <p>flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem ⁽⁵⁾</p>
5602	<p>Filc, nawet impregnowany, powleczony, pokryty lub laminowany:</p> <p>– Filc igłowany</p> <p>– Pozostałe</p>	<p>Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny</p> <p>Jednakże:</p> <p>włókno ciągłe polipropylenowe objęte pozycją 5402, włókna polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub</p> <p>włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501, o masie jednostkowej pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna we wszystkich przypadkach mniejszej od 9 decyteków,</p> <p>mogą zostać użyte, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu;</p> <p>bądź</p> <p>samo formowanie tkaniny w przypadku filcu z włókien naturalnych ⁽⁵⁾</p> <p>Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny</p> <p>bądź</p> <p>samo formowanie tkaniny w przypadku innego filcu z włókien naturalnych ⁽⁵⁾</p>
5603	Włókniny, nawet impregnowane, powlezione, pokryte lub laminowane	Wytłaczanie włókien chemicznych lub używanie włókien naturalnych połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem
5604	<p>Niść gumowa i sznurek pokryte materiałem włókienniczym; przędza włókiennicza oraz pasek i podobne materiały, objęte pozycją 5404 lub 5405, impregnowane, powlezione, pokryte lub otulane gumą, lub tworzywami sztucznymi:</p> <p>– Niść gumowa i sznurek, pokryte materiałem włókienniczym</p> <p>– Pozostałe</p>	<p>Wytwarzanie z nici gumowej lub sznurka, niepokrytych materiałem włókienniczym.</p> <p>Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych ⁽⁵⁾</p>

(1)	(2)	(3)
5605	Przędza metalizowana, nawet rdzeniowa, będąca przędzą włókienniczą lub paskiem, lub podobnym materiałem, objętym pozycją 5404 lub 5405, połączona z metalem w postaci nici, taśmy lub proszku, lub pokryta metalem	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem i/lub przędzenie naturalnych lub włókien odcinkowych chemicznych ⁽⁵⁾
5606	Przędza rdzeniowa oraz pasek i podobne materiały rdzeniowe, objęte pozycją 5404 lub 5405 (inne niż te objęte pozycją 5605 oraz przędza rdzeniowa z włosia końskiego); przędza szenilowa (włącznie z przędzą szenilową kosmykową); przędza pętłkowa	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych i/lub włókien odcinkowych chemicznych bądź skręcanie połączone z flokowaniem bądź flokowanie połączone z barwieniem ⁽⁵⁾
Rozdział 57	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe włókiennicze	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź wytwarzanie z przędzy kokosowej, sizalu lub przędzy jutowej bądź flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem lub pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem, wytłaczanie włókien chemicznych połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem ⁽⁵⁾ . Jednakże: — włókno ciągłe polipropylenowe objęte pozycją 5402, — włókna polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub — włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501, których masa jednostkowa pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna jest we wszystkich przypadkach mniejsza od 9 decytekstów, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich wartość nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu Tkanina z juty może zostać użyta jako podkład
ex Dział 58	Tkaniny specjalne; tkaniny różgowe; koronki; tkaniny obiciowe; pasmanteria; hafty; wyłączając:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem bądź tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniami bądź flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem bądź barwienie przędzy połączone z tkaniem bądź

(1)	(2)	(3)
		drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾
5805	Tkaniny dekoracyjne ręcznie tkane typu gobeliny, Flanders, Aubusson, Beauvais i podobne oraz tkaniny dekoracyjne haftowane na kanwie (na przykład małym ściegiem lub ściegiem krzyżykowym), nawet gotowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
5810	Hafty w sztukach, paskach lub motywach	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
5901	Tekstylia powleczone żywicą naturalną lub substancją skrobiową, w rodzaju stosowanych do opraw książek lub podobnych; kalka techniczna płócienna; płótno malarskie zagruntowane; bukram i podobne tekstylia usztywniane, w rodzaju stosowanych do formowania stożków kapełuszy	Tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniami bądź flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem
5902	Tkaniny kordowe z przędzy o dużej wytrzymałości na rozciąganie, z nylonu lub pozostałych poliamidów, poliesterów lub włókien wiskozowych:	
	– Zawierające nie więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych	Tkanie
	– Pozostałe	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkanieniem
5903	Tekstylia impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane tworzywem sztucznym, inne niż te objęte pozycją 5902	tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami bądź Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu
5904	Linoleum, nawet cięte do kształtu; pokrycia podłogowe składające się z powłoki lub pokrycia nałożonego na podkładzie włókienniczym, nawet cięte do kształtu	Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami ⁽⁵⁾
5905	Pokrycia ścienne włókiennicze:	
	– Impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane gumą, tworzywami sztucznymi lub innymi materiałami	tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami
	– Pozostałe	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkanieniem bądź tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami

(1)	(2)	(3)
		<p>bądź</p> <p>drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu (*)</p>
5906	<p>Tekstylią gumowane, inne niż te objęte pozycją 5902:</p> <p>– Dzianiny:</p> <p>– Pozostałe tkaniny wykonane z przędzy z syntetycznego włókna ciągłego, zawierające więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych</p> <p>– Pozostałe</p>	<p>Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z dzianiem</p> <p>bądź</p> <p>dzianie połączone z barwieniem lub powlekaniami</p> <p>bądź</p> <p>barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem (*)</p> <p>Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkanieniem</p> <p>tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniami</p> <p>bądź</p> <p>barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z tkanieniem</p>
5907	<p>Tekstylią w inny sposób impregnowane, powleczone lub pokryte; płótna pomalowane na dekoracje teatralne, tła studyjne (prospekty) lub podobne</p>	<p>Tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniami</p> <p>bądź</p> <p>flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem</p> <p>bądź</p> <p>Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
5908	<p>Knoty tkane, plecione lub dziane, z materiałów włókienniczych, do lamp, kuchenek, zapalniczek, świec lub podobnych; koszulki żarowe oraz dzianiny workowe do ich wyrobu, nawet impregnowane</p> <p>– Koszulki żarowe, impregnowane</p> <p>– Pozostałe</p>	<p>Wytwarzanie z dzianin workowych</p> <p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu</p>

(1)	(2)	(3)
od 5909 do 5911	Artykuły włókiennicze do zastosowań technicznych:	
	– Tarcze lub pierścienie polerskie inne niż z filcu objętego pozycją nr 5911	Tkanie
	– Tkaniny filcowane lub nie, z włókien syntetycznych, w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych lub do innych zastosowań technicznych, nawet impregnowane lub powlekane, cylindryczne lub ciągłe, z pojedynczą lub wieloma osnowami i/lub wątkami, i/lub tkaniny tkane na płasko z wieloma wątkami lub osnowami z pozycji 5911	<p>Wytłaczanie włókien chemicznych lub skręcanie naturalnych i/lub chemicznych włókien odcinkowych, w każdym przypadku połączone z tkaniami</p> <p>bądź</p> <p>Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem</p> <p>Używane mogą być jedynie niżej wymienione włókna:</p> <p>-- przędza z włókna kokosowego,</p> <p>-- przędza z politetrafluoroetylenem (6),</p> <p>-- przędza wieloskładowa, z poliamidu, powleczone, impregnowana lub powlekana żywicą fenolową,</p> <p>-- przędza z włókien syntetycznych z poliamidów aromatycznych uzyskanych poprzez polikondensację m-fenylendiaminy i kwasu izoftalowego,</p> <p>-- włókna pojedyncze politetrafluoroetylenem (6),</p> <p>-- przędza z syntetycznych włókien przędnych z polifenylenu tereftalamidu,</p> <p>-- przędza z włókna szklanego, pokryta żywicą fenolową i wzbogacana</p> <p>przędzą (6)</p> <p>-- włókna kopoliestru z poliestru, żywicy kwasu tereftalowego, 1,4-cykloheksanedynktanolu i kwasu izoftalowego</p>
– Pozostałe	<p>Wytłaczanie przędzy z włókien chemicznych lub przędzenie naturalnych lub chemicznych włókien odcinkowych połączone z tkaniami (7)</p> <p>bądź</p> <p>Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem</p>	
Rozdział 60	Dzianiny:	<p>Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z dzianiem</p> <p>bądź</p> <p>dzianie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniem</p> <p>bądź</p> <p>flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem</p>

(1)	(2)	(3)
		<p>bądź</p> <p>barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem</p> <p>bądź</p> <p>skręcanie lub teksturowanie połączone z tkaniem, jeżeli wartość użytej przędzy przed skręcaniem lub teksturowaniem nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu</p>
Rozdział 61	<p>Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, z dzianin:</p> <p>– Uzyskane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch lub więcej kawałków dzianiny, która została wykrojona do kształtu, lub uzyskane bezpośrednio w kształcie</p> <p>– Pozostałe</p>	<p>Dzianie i wykańczanie, włączając przycinanie ⁽⁵⁾, ⁽⁷⁾</p> <p>Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych i/lub chemicznych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych, w każdym przypadku połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie)</p> <p>bądź</p> <p>barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) ⁽⁵⁾</p>
ex Dział 62	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin; wylączając:	<p>Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie</p> <p>bądź</p> <p>drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾</p>
ex6202, ex6204, ex6206, ex6209 i ex6211	Odzież damska, dziewczęca i niemowlęca oraz dodatki odzieżowe dla niemowląt, haftowane	<p>Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie</p> <p>bądź</p> <p>wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁷⁾</p>
ex6210 oraz ex6216	Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	<p>Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie</p> <p>bądź</p> <p>powlekanie, jeżeli wartość tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu – połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁽⁷⁾</p>

(1)	(2)	(3)
ex6212	Biustonosze, pasy, gorsety, szelki, pasy do pończoch, podwiązki i podobne artykuły oraz ich części, z dzianin	
	– Uzyskane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch lub więcej kawałków dzianiny, która została wykrojona do kształtu, lub uzyskane bezpośrednio w kształcie	Dzianie i wykańczanie, włączając przycinanie ⁽⁵⁾ , ⁽⁷⁾
	– Pozostałe	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych i/lub chemicznych lub wyłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych, w każdym przypadku połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) bądź barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) ⁽⁵⁾
6213 oraz 6214	Chusteczki do nosa, szale, chusty, szaliki, mantyle, welony i podobne artykuły:	
	– Haftowane	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie bądź wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁷⁾ bądź drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾
	– Pozostałe	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie bądź wykańczanie, a następnie drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾
6217	Pozostałe gotowe dodatki odzieżowe; części odzieży lub dodatków odzieżowych, inne niż te objęte pozycją 6212:	
	– Haftowane	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie bądź

(1)	(2)	(3)
		<p>wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁷⁾</p>
	– Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	<p>Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie</p> <p>bądź</p> <p>powlekanie, jeżeli wartość tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu – połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁽⁷⁾</p>
	– Wycięte wkładki do kołnierzy i mankietów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem takiego, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu
	– Pozostałe	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁽⁷⁾
ex Dział 63	Pozostałe konfekcjonowane artykuły włókiennicze; zestawy; odzież używana i artykuły włókiennicze używane; szmaty; włączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 6301 do 6304	koców, pledów, bielizny pościelowej itp.; firanki, zasłony itp.; pozostałe artykuły wyposażenia wnętrza:	
	– Z filcu, z włóknin	Wytłaczanie włókien chemicznych lub używanie włókien naturalnych, w każdym przypadku połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem i wykańczaniem (włączając przycinanie) ⁽⁵⁾
	– Inne:	
	– – Haftowane	<p>Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie</p> <p>wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu ⁽⁷⁾</p>
	– – Pozostałe	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie
6305	Worki i torby w rodzaju stosowanych do pakowania towarów	Wytłaczanie włókien chemicznych lub przędzenie naturalnych i/lub chemicznych włókien odcinkowych połączone z tkanem lub dzianem i wykańczaniem (włączając przycinanie) ⁽⁵⁾
6306	Brezenty, markizy i zasłony przeciwsłoneczne; namioty; żagle do łodzi, desek windsurfingowych lub pojazdów lądowych; wyposażenie kempingowe:	
	– Z włóknin	Wytłaczanie włókien chemicznych lub naturalnych włókien, w każdym przypadku połączone z dowolnymi technikami włókninowymi, w tym igłowaniem
	– Pozostałe	<p>Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾</p> <p>bądź</p>

(1)	(2)	(3)
		powlekanie, jeżeli wartość użytych tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu, połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie
6307	Pozostałe artykuły gotowe, włącznie z wykojami odzieży	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny <i>ex-works</i> produktu
6308	Zestawy składające się z tkaniny i przędzy, nawet z dodatkami, do wykonywania dywaników (mat), obić, haftowanej bielizny stołowej lub serwetek, lub podobnych artykułów włókienniczych, pakowane w opakowania do sprzedaży detalicznej	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły niepocho-dzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny <i>ex-works</i> zestawu
ex Dział 64	Obuwie, getry i podobne; części tych artykułów; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem cholewek przymocowywanych do podeszew wewnętrznych lub innych części składowych podeszew objętych pozycją 6406
6406	Części obuwia (włącznie z cholewkami, nawet przymocowanymi do podeszew innych niż podeszwy zewnętrzne); pod-podeszwy wyjmowane (wkładki), podkładki pod pięty i podobne artykuły; getry, sztylpy i podobne artykuły oraz ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Rozdział 65	Nakrycia głowy i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Rozdział 66	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 67	Pióra i puch, preparowane oraz artykuły z piór lub puchu; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 68	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex6803	Artykuły z łupków lub z łupków aglomerowanych	Wytwarzanie z łupków poddanych obróbce
ex6812	Artykuły z azbestu; artykuły z mieszanin na bazie azbestu lub azbestu i węgla magnezu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex6814	Artykuły z miki, włącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną, nawet na podłożu z papieru, tektury lub innych materiałów	Wytwarzanie z obrobionej miki (łącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną)

(1)	(2)	(3)
Rozdział 69	Wyroby ceramiczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 70	Żeliwo i stal; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
7006	Szkło objęte pozycją 7003, 7004 lub 7005, gięte, o obrobionych krawędziach, grawerowane, wiercone	
	– Podłoża z płyty szklanej, pokryte warstwą materiału dielektrycznego i półprzewodnikowego zgodnie z normami SEMII (8)	Wytwarzanie z płyt ze szkła nie powlekanego (substratów) objętych pozycją 7006
	– Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001
7010	Balony, butle, butelki, słoje, dzbany, fiolki, ampułki i pozostałe pojemniki, ze szkła, w rodzaju stosowanych do transportu lub pakowania towarów; słoje szklane na przetwory; korki, przykrywki i pozostałe zamknięcia ze szkła	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
7013	Wyroby ze szkła, w rodzaju stosowanych do celów stołowych, kuchennych, toaletowych, biurowych, dekoracji wnętrz lub podobnych celów (inne niż te objęte pozycją 7010 lub 7018)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź Ręczne dekorowanie (z wyjątkiem drukowania sitodrukiem) wyrobów szklanych dmuchanych, pod warunkiem że wartość dmuchanego wyrobu ze szkła nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 71	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
7106, 7108 oraz 7110	Metale szlachetne	
	– Nieobrobione plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem pozycji 7106, 7108 i 7110 bądź Oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 bądź wytwarzanie stopów metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 między sobą i/lub z metalami nieszlachetnymi
	– W stanie półproduktu lub w postaci proszku	Wytwarzanie z metali szlachetnych w stanie surowym.
ex7107, ex7109 oraz ex7111	Metale platerowane metalem szlachetnym, w stanie półproduktu	Wytwarzanie z metali platerowanych metalami szlachetnymi, w stanie surowym
7115	Pozostałe artykuły z metalu szlachetnego lub metalu platerowanego metalem szlachetnym	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7117	Sztuczna biżuteria	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie z części metali nieszlachetnych, nieplaterowanych, niepokrytych metalami szlachetnymi, pod warunkiem że wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 72	Żelazo i stal; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7207	Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub 7206
od 7208 do 7216	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycjami 7206 lub 7207
7217	Drut z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7207
721891 oraz 721899	Półprodukty	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub podpozycją 721810
od 7219 do 7222	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycją 7218
7223	Drut ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7218
722490	Półprodukty	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub podpozycją 722410

(1)	(2)	(3)
od 7225 do 7228	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty walcowane na gorąco w nieregularnych kręgach; kątowniki i kształtowniki z pozostałej stali stopowej; sztaby i pręty drażnione ze stali stopowej lub niestopowej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycjami 7206, 7207, 7218 lub 7224
7229	Drut z pozostałej stali stopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7224
ex Dział 73	Artykuły z żelaza lub stali; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex7301	Ścianka szczelna	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7207
7302	Elementy konstrukcyjne torów kolejowych lub tramwajowych, z żeliwa lub stali: szyny, odbojnice i szyny zębate, iglice zwrotnicowe, krzyżownice, pręty zwrotnicowe i pozostałe elementy skrzyżowań, podkłady kolejowe, nakładki stykowe, siodełka szynowe, kliny siodełkowe, podkładowe szynowe, łapki mocujące, płyty podstawowe, ciągnia i pozostałe elementy przeznaczone do łączenia lub mocowania szyn	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7206
7304, 7305 oraz 7306	Rury, przewody rurowe i profile drażnione, żelazne (inne niż żeliwne) lub ze stali	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 lub 7224
ex7307	Łączniki rur lub przewodów rurowych odlewane ze staliwa	Toczenie, wiercenie, rozwiercanie, gwintowanie, usuwanie krawędzi i piaskowanie przedkuwek, których wartość nie przekracza 35 % ceny <i>ex-works</i> produktu
7308	Konstrukcje (z wyłączeniem budynków prefabrykowanych objętych pozycją 9406) i części konstrukcji (na przykład mosty i części mostów, wrota śluz, wieże, maszty kratowe, dachy, szkielety konstrukcji dachów, drzwi i okna oraz ramy do nich, progi drzwiowe, okiennice, balustrady, filary i kolumny), z żeliwa lub stali; płyty, pręty, kątowniki, kształtowniki, profile, rury i tym podobne, przygotowane do stosowania w konstrukcjach, z żeliwa lub stali	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć spawanych lub zgrzewanych kątowników, kształtowników i profili objętych pozycją 7301
ex7315	Łańcuch przeciwpoślizgowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 7315 nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 74	Miedź i artykuły z miedzi; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7403	Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Rozdział 75	Nikiel i wyroby z niklu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 76	Aluminium i artykuły z aluminium; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

(1)	(2)	(3)
7601	aluminium nieobrobionego plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
7607	Folia aluminiowa (nawet zadrukowana, łączona z papierem, tekturą, z tworzywami sztucznymi lub podobnym materiałem podłożowym), o grubości (z wyłączeniem dowolnego podłoża) nieprzekraczającej 0,2 mm	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu oraz pozycja 7606
Rozdział 77	Zarezerwowany do ewentualnego użytku w ramach Systemu Zharmonizowanego	
ex Dział 78	Ołów i artykuły z ołowiu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7801	Ołów nieobrobiony plastycznie:	
	– Ołów rafinowany	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
	– Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć odpadów i złomu objętych pozycją 7802
Rozdział 79	Cynk i wyroby z cynku	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Rozdział 80	Cyna i wyroby z cyny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Rozdział 81	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex Dział 82	Narzędzia, przybory, noże, łyżki, widelce i pozostałe sztucce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8206	Narzędzia złożone z dwóch lub więcej artykułów objętych pozycjami od 8202 do 8205, pakowane w komplety do sprzedaży detalicznej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem pozycji od 8202 do 8205. Zestaw może jednakże zawierać narzędzia objęte pozycjami od 8202 do 8205, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny <i>ex-works</i> zestawu
8211	Noże z ostrzami tnącymi, nawet ząbkowanymi (włączając noże ogrodnicze), inne niż noże objęte pozycją 8208, oraz ostrza do nich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć ostrzy i rękojeści z metalu nieszlachetnego
8214	Other articles of cutlery (for example; hair clippers, butchers' or kitchen cleavers, choppers and mincing knives, paper knives); zestawy i akcesoria do manicure lub pedicure (włączając pilniki do paznokci)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego
8215	Łyżki, widelce, chochle, cedzidła, łopatki do ciasta, noże do ryb, noże do masła, szczypcy do cukru i podobne artykuły kuchenne lub stołowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego

(1)	(2)	(3)
ex Dział 83	Artykuły różne z metali nieszlachetnych; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex8302	Pozostałe oprawy, okucia i podobne artykuły, nadające się do budynków oraz automatyczne urządzenia do zamykania drzwi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8302, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex8306	Statuetki i pozostałe ozdoby, z metalu nieszlachetnego	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8306, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 30 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 84	Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8401	Reaktory jądrowe; sekcje paliwowe (kasety), nienapromieniowane, do reaktorów jądrowych; maszyny i aparatura do rozdzielania izotopów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8407	Silniki spalinowe z zapłonem iskrowym z tłokami wykonującymi ruch posuwisto-zwrotny lub obrotowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8408	Silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym (wysokoprężne i średnioprężne)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8427	Wózki widłowe; inne wozy i wózki transportu wewnętrznego wyposażone w urządzenia podnoszące lub przenoszące	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8482	Łożyska toczne	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 85	Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
8501, 8502	Silniki elektryczne i prądnice; zespoły prądotwórcze oraz przetwornice jednowornikowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8503 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8513	Przenośne lampy elektryczne przystosowane do zasilania z własnego źródła energii (na przykład suchych baterii, akumulatorów, prądnic), inne niż sprzęt oświetleniowy objęty pozycją 8512	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8519	Aparatura do rejestrowania i odtwarzania dźwięku	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8522 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8521	Aparaty do zapisu lub odtwarzania obrazu i dźwięku, nawet z wbudowanym urządzeniem do odbioru sygnałów wizyjnych i dźwiękowych (tunerem wideo)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8522 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8523	Niezapisane nośniki do zapisu dźwięku lub innych sygnałów, inne niż produkty objęte działem 37	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8525	Aparatura nadawcza do radiofonii lub telewizji, nawet zawierająca aparaturę odbiorczą lub aparaturę zapisującą lub odtwarzającą dźwięk; kamery telewizyjne, kamery i aparaty cyfrowe oraz rejestrujące kamery wideo	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8526	Aparatura radarowa, radionawigacyjna oraz do zdalnego sterowania drogą radiową	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
8527	Aparatura odbiorcza do radiofonii, nawet połączona w tej samej obudowie z aparaturą do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub zegarem	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8528	Monitory i rzutniki, niezawierające aparatury odbiorczej dla telewizji; aparatura odbiorcza dla telewizji, nawet zawierająca odbiorniki radiowe lub aparaturę do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub obrazu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
od 8535 do 8537	Urządzenia elektryczne do przełączania i zabezpieczania obwodów elektrycznych, lub służące do wykonywania połączeń elektrycznych w obwodach elektrycznych lub do tych obwodów; złącza do włókien optycznych, wiązek włókien optycznych lub kabli światłowodowych; tablice, panele, konsole, pulpity, szafy i pozostałe układy wspornikowe, służące do elektrycznego sterowania lub rozdziału energii elektrycznej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8538 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
854011 oraz 854012	Kineskopy do odbiorników telewizyjnych, włącznie z kineskopami do monitorów wideo	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
od 854231 do 854233 i 854239	Monolityczne obwody scalone	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu bądź dyfuzja, podczas której obwody scalone są formowane na podłożu półprzewodnika przez selektywne wprowadzenie odpowiedniej domieszki, nawet zmontowane i/lub przetestowane w kraju niebędącym stroną
8544	Drut izolowany (włączając emaliowany lub anodyzowany), kable (włączając kabel koncentryczny) oraz pozostałe izolowane przewody elektryczne, nawet wyposażone w złączki; przewody z włókien optycznych, złożone z indywidualnie osłoniętych włókien, nawet połączone z przewodnikami prądu elektrycznego lub wyposażone w złączki	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8545	Elektrody węglowe, szczotki węglowe, węgle do lamp, węgiel do baterii oraz inne artykuły z grafitu lub innego rodzaju węgla, z metalem lub bez, w rodzaju stosowanych w elektrotechnice	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8546	Izolatory elektryczne z dowolnego materiału	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
8547	Elementy izolacyjne do maszyn, urządzeń lub sprzętu elektrotechnicznego, wykonane całkowicie z materiału izolacyjnego lub zawierające jedynie proste części metalowe (na przykład gniazda z gwintem wewnętrznym) wprowadzone podczas formowania wyłącznie dla celów montażowych, inne niż izolatory objęte pozycją 8546; rurki kablowe oraz osprzęt do nich, z metali pospolitych pokrytych materiałem izolacyjnym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8548	Odpady i braki, ogniw galwanicznych, baterii galwanicznych i akumulatorów elektrycznych; zużyte ogniwa galwaniczne, zużyte baterie galwaniczne i zużyte akumulatory elektryczne; elektryczne części maszyn lub urządzeń, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 86	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych lub tramwajowych, i ich części; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów, mechaniczne (włączając elektromechaniczne)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
8711	Motocykle (włączając motorowery) oraz rowery wyposażone w pomocnicze silniki, z wózkiem bocznym lub bez; wózki boczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 88	Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex8804	spadochronów wirnikowych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 8804 bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 89	Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające,	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
ex Dział 90	Przyrządy i aparatura: optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
9002	Soczewki, pryzmaty, zwierciadła i pozostałe elementy optyczne, z dowolnego materiału, oprawione, stanowiące część lub wyposażenie przyrządów lub aparatury, ale inne niż elementy tego rodzaju ze szkła nieobrobionego optycznie	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
9033	Części i akcesoria (niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale) do maszyn, urządzeń, przyrządów lub aparatury objętych działem 90	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 91	Zegary i zegarki oraz ich części	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 92	Instrumenty muzyczne; części i akcesoria do takich artykułów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 93	Broń i amunicja; ich części i akcesoria	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny <i>ex-works</i> produktu
Rozdział 94	Meble; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne wypchane artykuły wyposażeniowe; lampy i oprawy oświetleniowe, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; podświetlane znaki, podświetlane tablice i tabliczki, i tym podobne; budynki prefabrykowane	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex Dział 95	Zabawki, gry i artykuły sportowe; ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
ex9506	Kije golfowe i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Do wyrobu główek kijów golfowych można jednak użyć wstępnie ukształtowanych klocków
ex Dział 96	Artykuły przemysłowe różne; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu bądź Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
9601 oraz 9602	<p>Kość słoniowa, kość, skorupa żółwia, rogi, poroża, koral, macica perłowa i pozostałe materiały do rzeźbienia pochodzenia zwierzęcego, obrobione oraz artykuły z tych materiałów (włączając artykuły otrzymane przez formowanie)</p> <p>Materiały rzeźbiarskie roślinne lub mineralne, obrobione, oraz wyroby z takich materiałów; formowane lub rzeźbione wyroby z wosku, stearyny, gum i żywic naturalnych lub mas modelarskich oraz inne artykuły formowane lub rzeźbione, gdzie indziej niewymienione i niewłączone; obrobiona, nieutwardzona żelatyna (z wyjątkiem żelatyny objętej pozycją 3503) oraz artykuły z nieutwardzonej żelatyny</p>	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
9603	Miotły, szczotki i pędzle (włączając szczotki stanowiące części maszyn, urządzeń lub pojazdów), ręcznie sterowane mechaniczne zamiatarki podłóg, bezsilnikowe, mopy i przybory do odkurzania wykonane z piór; kępki i pęczki przygotowane do wyrobu mioteł, szczotek lub pędzli; poduszki i wałki do malowania, gumowe wycieraczki do szyb (inne niż wałki gumowe)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu
9605	Zestawy podróżne do higieny osobistej, szycia oraz czyszczenia ubrań lub obuwia	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły nie pochodzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny <i>ex-works</i> zestawu
9606	Guziki, zatrzaski, zatrzaski guzikowe, formy do guzików i pozostałe części tych artykułów; półprodukty guzików	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, i — w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu.
9608	Pióra kulkowe i długopisy; pisaki i pióra z końcówkami filcowymi lub innymi końcówkami porowatymi; pióra wieczne, stylografy oraz pozostałe pióra; rapido-grafty; ołówki automatyczne; obsadki do piór, obsadki do ołówków lub podobne; części (włączając skuwki i klipsy) powyższych artykułów, inne niż te objęte pozycją 9609	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć stalówek i ich ostrzy objętych tą samą pozycją co produkt
9612	Taśmy do maszyn do pisania i podobne taśmy, nasycone tuszem lub przygotowane inaczej do otrzymywania odbitek, nawet na szpulkach lub w kasetach; poduszki do tuszu, nawet nasycone tuszem, w pudełkach lub bez	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, i — w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny <i>ex-works</i> produktu.
961320	Zapalniczki kieszonkowe, gazowe, do wielokrotnego napełniania	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 9613 nie przekracza 30 % ceny <i>ex-works</i> produktu

(1)	(2)	(3)
9614	Fajki do tytoniu (włącznie z cybuchami) oraz cygarniczki do cygar lub papierosów i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Rozdział 97	Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

(¹) Zob. uwaga wprowadzająca 4.2.

(²) Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwagi wprowadzające 8.1 i 8.3.

(³) Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwaga wprowadzająca 8.2.

(⁴) W przypadku produktów złożonych z materiałów sklasyfikowanych w ramach pozycji od 3901 do 3906 z jednej strony i w ramach pozycji od 3907 do 3911 z drugiej, ograniczenie to odnosi się wyłącznie do tej grupy materiałów, która dominuje wagowo.

(⁵) Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wprowadzająca 6.

(⁶) Wykorzystanie tego materiału jest ograniczone do tkanin w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych.

(⁷) Zob. uwaga wprowadzająca 7.

(⁸) SEMII – Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated — Instytut Sprzętu i Materiałów z Półprzewodników.

Dodatek III

FORMULARZ ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO EUR.1

1. Świadcstwo przewozowe EUR.1 sporządza się na formularzu, którego wzór zamieszczono w niniejszym dodatku. Formularz ten należy wydrukować w języku lub językach, w których sporządzono niniejszą decyzję. Świadcstwa sporządza się w jednym z tych języków i zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wywozu; jeżeli są one sporządzone odręcznie, należy je wypełnić drukowanymi literami przy użyciu atramentu.
2. Każdy formularz świadctwa ma wymiary 210 × 297 mm; dopuszczalne odchylenie w odniesieniu do długości wynosi do plus 8 mm lub minus 5 mm. Należy stosować biały papier zwymiarowany do pisania, pozbawiony masy drzewnej mechanicznej i o wadze nie mniejszej niż 25 g/m². W tle drukowany jest wzór giloszowany, pozwalający na wzrokowe wykrycie każdego fałszerstwa dokonanego przy użyciu środków mechanicznych bądź chemicznych.
3. Państwa wywozu mogą zastrzec sobie prawo do drukowania świadctw we własnym zakresie lub zlecić ich druk upoważnionym drukarniom. W tym drugim przypadku każde świadctwo musi zawierać odniesienie do takiego upoważnienia. Na każdym świadctwie musi znajdować się nazwa i adres drukarni lub znak, na podstawie którego można je zidentyfikować. Formularz opatrzony jest numerem seryjnym, nadrukowanym lub nie, za pomocą którego można go zidentyfikować.

ŚWIADECTWO PRZEWOZOWE

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 Nr A 000.000	
	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie	
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	2. Świadczenie używane w preferencyjnych relacjach handlowych między	
 oraz <i>(Wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)</i>	
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	4. Państwo, grupa państw lub terytoriów, które są uważane za miejsce pochodzenia produktów	5. Państwo, grupa państw lub terytoriów przeznaczenia
	7. Uwagi	
8. Liczba porządkowa; znaki i numery; liczba i rodzaj opakowań ⁽¹⁾ opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m ³ itd.)	10. Faktury (nieobowiązkowo)
11. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Deklaracja potwierdzona Dokument wywozowy ⁽²⁾ Formularz Nr Urząd celny Wystawiające państwo lub terytorium Data (Podpis)		
12. OŚWIADCZENIE EKSPORTERA Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary opisane powyżej spełniają warunki wymagane do wydania niniejszego świadectwa. Miejscowość i data (Podpis)		

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem”.

⁽²⁾ Wypełnić tylko jeśli wymagają tego przepisy państwa lub terytorium wywozu.

<p>13. Wniosek o weryfikację, skierowany do</p>	<p>14. Wynik weryfikacji</p>
<p>Weryfikacja autentyczności i poprawności niniejszego świadectwa jest wymagana</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>(Miejscowość i data)</i></p> <div style="text-align: center;"> <p>Pieczęć</p> </div> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>(Podpis)</i></p>	<p>Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo (*)</p> <p>☐ zostało wydane przez wskazany urząd celny i że informacje w nim zawarte są poprawne.</p> <p>☐ nie spełnia wymogów autentyczności i poprawności (zob. załączone uwagi).</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>(Miejscowość i data)</i></p> <div style="text-align: center;"> <p>Pieczęć</p> </div> <p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>(Podpis)</i></p> <p>.....</p> <p>(*) Wstawić znak „X” w odpowiednim polu.</p>

UWAGI

1. Świadectwa nie mogą zawierać elementów wymazanych lub wyrazów nadpisanych nad innymi wyrazami. Wszelkie zmiany muszą być dokonane poprzez skreślenie niewłaściwych elementów oraz przez dodanie koniecznych poprawek. Wszelkie poprawki muszą być parafowane przez osobę wypełniającą świadectwo oraz zatwierdzone przez urząd celny państwa lub terytorium wystawiającego świadectwo.
2. Między pozycjami wpisanymi do świadectwa nie może być odstępów i każda pozycja musi być poprzedzona numerem. Bezpośrednio pod ostatnim wpisem należy umieścić poziomą linię. Każda niewypełniona przestrzeń musi zostać przekreślona w taki sposób, aby uniemożliwić wszelkie uzupełnienia.
3. Towary muszą być opisane zgodnie z praktykami handlowymi i wystarczająco szczegółowo, aby umożliwić ich identyfikację.

Dodatek IV

WNIOSEK O WYSTAWIENIE ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO EUR.1

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 nr A 000.000	
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie	
	2. Wniosek o wystawienie świadectwa na potrzeby handlu preferencyjnego między <p style="text-align: center;">oraz</p> <i>(wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)</i>	
	4. Państwo, grupa państw lub terytoriów, które są uważane za miejsce pochodzenia produktów	5. Państwo, grupa państw lub terytoria przeznaczenia
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	7. Uwagi	
8. Liczba porządkowa; znak i numer; liczba i rodzaj opakowań ⁽¹⁾ ; opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m ³ itd.)	10. Faktura (nieobowiązkowo)

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem”.

Dodatek V

OŚWIADCZENIE EKSPORTERA

Ja, niżej podpisany, eksporter towarów wymienionych na odwrocie,

OŚWIADCZAM, że towary te spełniają warunki wymagane do wystawienia załączonego świadectwa;

WYSZCZEGÓLNIAM poniżej okoliczności, dzięki którym towary spełniają powyższe warunki:

.....
.....
.....
.....

PRZEDSTAWIAM następujące dokumenty potwierdzające (1):

.....
.....
.....
.....

ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ do przedłożenia na żądanie właściwych organów każdego dokumentu potwierdzającego, jakiego te organy zażądają w celu wystawienia załączonego świadectwa i zobowiązuję się, jeśli to będzie konieczne, do wyrażenia zgody na przeprowadzenie przez te organy każdej kontroli mojej księgowości i procesów wytwarzania wymienionych towarów;

WNIOSKUJĘ o wydanie załączonego świadectwa na przedmiotowe towary.

.....
(Miejscowość i data)

.....
(Podpis)

(1) Przykładowo: dokumenty przywozowe, świadectwa przewozowe, oświadczenia producenta itd., odnoszące się do produktów użytych do wytworzenia towarów lub do towarów powrotnie wywożonych w stanie niezmiennym.

Dodatek VI

DEKLARACJA POCHODZENIA

Deklaracja pochodzenia, której tekst znajduje się poniżej, powinna być sporządzona zgodnie z przypisami pod tekstem. Nie jest jednak konieczne zamieszczanie tych przypisów.

Wersja w języku hiszpańskim

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial. ... ⁽²⁾.

Wersja w języku czeskim

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ... ⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ... ⁽²⁾.

Wersja w języku duńskim

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Wersja w języku niemieckim

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ... ⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ... ⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Wersja w języku estońskim

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ... ⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ... ⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Wersja w języku greckim

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμιακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Wersja w języku angielskim

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... ⁽²⁾ preferential origin.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ... ⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Wersja w języku chorwackim

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ... ⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ... ⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Wersja w języku włoskim

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ... ⁽²⁾.

Wersja w języku łotewskim

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ... ⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ... ⁽²⁾.

Wersja w języku litewskim

Šiame dokumente išvardintų produktų eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr ... ⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ... ⁽²⁾ preferencinės kilmės produktai.

Wersja w języku węgierskim

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ... ⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ... ⁽²⁾ származásúak.

Wersja w języku maltańskim

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ... ⁽¹⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ... ⁽²⁾.

Wersja w języku niderlandzkim

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Wersja w języku polskim

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ... ⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ... ⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Wersja w języku portugalskim

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º. ... ⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Wersja w języku słoweńskim

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ... ⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ... ⁽²⁾ poreklo.

Wersja w języku słowackim

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ... ⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ... ⁽²⁾.

Wersja w języku fińskim

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ... ⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita ⁽²⁾.

Wersja w języku szwedzkim

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ... ⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

Wersja w języku bułgarskim

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ... ⁽¹⁾) декларира, че освен където е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход ⁽²⁾.

Wersja w języku rumuńskim

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ... ⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ... ⁽²⁾.

..... ⁽³⁾
Miejscowość i. data

..... ⁽⁴⁾
(Podpis eksportera oraz czuTELnie: imię i nazwisko osoby podpisującej deklarację)

⁽¹⁾ Jeżeli deklaracja pochodzenia dokonywana jest przez upoważnionego eksportera, numer upoważnienia należy wpisać w tym miejscu. Jeśli deklaracja pochodzenia nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, tekst w nawiasach opuszcza się lub miejsce pozostawia się niewypełnione.

⁽²⁾ Należy wskazać pochodzenie produktów. W przypadku gdy deklaracja pochodzenia odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli, eksporter musi wyraźnie wskazać je w dokumencie, którego dotyczy deklaracja, poprzez użycie symbolu „CM”.

⁽³⁾ Wpisy te mogą zostać pominięte jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie.

⁽⁴⁾ Jeżeli podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

Dodatek VII

**DEKLARACJA DOSTAWCY DOTYCZĄCA PRODUKTÓW POSIADAJĄCYCH STATUS PREFERENCYJNEGO
POCHODZENIA**

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wymienione na niniejszej fakturze⁽¹⁾

zostały wyprodukowane w⁽²⁾ i są zgodne z regulami pochodzenia, którym podlegają preferencyjne stosunki handlowe pomiędzy KTZ i Unią Europejską.

Zobowiązuję się udostępnić organom celnym na ich żądanie dowody potwierdzające informacje zawarte w niniejszej deklaracji.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie uzupełniony zgodnie z poniższymi przypisami, stanowi deklarację dostawcy. Jednakże przypisy nie muszą być zamieszczone.

⁽¹⁾ — Jeżeli deklaracja dotyczy tylko niektórych towarów wymienionych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać lub zaznaczyć; wskazanie to należy umieścić na fakturze w formie następującej adnotacji: „..... na niniejszej fakturze i zaznaczone zostały wyprodukowane”

— Jeżeli wykorzystywany jest inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 32 ust. 3), zamiast słowa „faktura” należy użyć nazwy przedmiotowego dokumentu.

⁽²⁾ W przypadku gdy podane jest państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub KTZ należy również wskazać urząd celny w Unii posiadający każde przedmiotowe świadectwo EUR.1, podając numer danego świadectwa (świadectw) oraz, jeżeli to możliwe, numer odpowiedniego zgłoszenia celnego.

⁽³⁾ Miejscowość i data

⁽⁴⁾ Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie

⁽⁵⁾ Podpis

Dodatek VIII

**DEKLARACJA DOSTAWCY DOTYCZĄCA PRODUKTÓW POSIADAJĄCYCH STATUS PREFERENCYJNEGO
POCHODZENIA**

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wymienione na niniejszej fakturze (1)

zostały wyprodukowane w (2)

i zawierają następujące elementy lub materiały, które nie pochodzą z jednego z państw będących stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, KTZ lub Unii Europejskiej i nie podlegają preferencyjnym stosunkom handlowym:

..... (3) (4) (5)

.....

.....

..... (6)

Zobowiązuję się udostępnić organom celnym na ich żądanie dowody potwierdzające informacje zawarte w niniejszej deklaracji.

..... (7) (8)

..... (9)

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie uzupełniony zgodnie z poniższymi przypisami, stanowi deklarację dostawcy. Jednakże przypisy nie muszą być zamieszczone.

(1) — Jeżeli deklaracja dotyczy tylko niektórych towarów wymienionych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać lub zaznaczyć; wskazanie to należy umieścić na fakturze w formie następującej adnotacji: „..... na niniejszej fakturze i zaznaczone zostały wyprodukowane”.

— Jeżeli wykorzystywany jest inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 32 ust. 3), zamiast słowa „faktura” należy użyć nazwy przedmiotowego dokumentu.

(2) Unia, państwo członkowskie, państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub KTZ.

(3) Opis należy podać we wszystkich przypadkach. Opis musi być dokładny i wystarczająco szczegółowy, by pozwalał na określenie klasyfikacji taryfowej przedmiotowych towarów.

(4) Wartości celne należy podawać tylko na żądanie.

(5) Kraj pochodzenia należy podawać tylko na żądanie. Podane pochodzenie musi być pochodzeniem preferencyjnym, wszystkie inne miejsca pochodzenia należy podawać jako „kraj trzeci”.

(6) „i zostały poddane następującemu przetworzeniu w [Unii] [państwie członkowskim] [państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym] [KTZ] []”, wraz z opisem przeprowadzonego procesu.

(7) Miejscowość i data

(8) Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie

(9) Podpis

*Dodatek IX***Świadectwo informacyjne**

1. Formularz świadectwa informacyjnego podany w niniejszym załączniku jest stosowany i drukowany w jednym lub w wielu językach urzędowych, w których sporządzono Umowę, zgodnie z przepisami prawa krajowego kraju lub terytorium wywozu. Świadectwa informacyjne wypełnia się w jednym z tych języków; jeżeli są sporządzone odręcznie, należy je wypełnić drukowanymi literami przy użyciu atramentu. Świadectwa są oznaczone numerem seryjnym, nawet drukowanym, na podstawie którego można je zidentyfikować.
2. Świadectwo informacyjne ma wymiary 210 × 297 mm, dopuszczalne odchylenie w odniesieniu do długości wynosi do plus 8 mm lub minus 5 mm. Należy stosować biały papier zwymiarowany do pisania, pozbawiony masy drzewnej mechanicznej i o wadze nie mniejszej niż 25 g/m².
3. Administratorzy kraju lub terytorium mogą zastrzec sobie prawo do drukowania formularza we własnym zakresie lub zlecić jego druk upoważnionym drukarniom. W drugim przypadku każdy z formularzy musi zawierać odesłanie do wspomnianego zatwierdzenia. Formularze zawierają nazwę i adres drukarni lub znak, na podstawie którego można ją zidentyfikować.

1. Dostawca ⁽¹⁾		ŚWIADECTWO INFORMACYJNE ułatwiające wystawienie ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO używanego w preferencyjnych stosunkach handlowych między	
2. Odbiorca ⁽¹⁾		UNIA EUROPEJSKA i KZT	
3. Przetwórcza ⁽¹⁾		4. Państwo, w którym przeprowadzono procesy obróbki lub przetworzenia	
6. Urząd celny przywozu ⁽¹⁾		5. Do użytku urzędowego	
7. Dokument przywozowy ⁽²⁾ Formularz nr Seria Data			
TOWAR WYSŁANY DO PAŃSTW PRZEZNACZENIA			
8. Znaki, numery, ilość oraz rodzaj opakowania	9. Numer pozycji/podpozycji Zharmonizowanego Systemu Oznaczenia i Kodowania Towarów (kod HS)	10. Ilość ⁽³⁾	
		11. Wartość ⁽⁴⁾	
UŻYTY TOWAR PRZYWIEZIONY			
12. Numer pozycji/podpozycji Zharmonizowanego Systemu Oznaczenia i Kodowania Towarów (kod HS)	13. Kraj pochodzenia	14. Ilość ⁽³⁾	15. Wartość ⁽²⁾ ⁽⁵⁾
16. Charakter dokonanej obróbki lub przetworzenia			
17. Uwagi			
18. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Deklaracja potwierdzona <div style="text-align: center;"> Pieczęć urzędowa </div> Dokument: Formularz nr Urząd celny Data: <div style="text-align: center;">(Podpis)</div>		19. OŚWIADCZENIE DOSTAWCY Ja, niżej podpisany, oświadczam, że informacje zawarte w niniejszej deklaracji są dokładne. <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> (Miejscowość) (Data) </div> <div style="text-align: center;">(Podpis)</div>	

WNIOSEK O WERYFIKACJĘ	WYNIK WERYFIKACJI
<p>Niżej podpisany funkcjonariusz celny zwraca się z wnioskiem o weryfikację autentyczności i dokładności niniejszego świadectwa informacyjnego.</p>	<p>Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo ⁽¹⁾</p> <p>a) zostało wydane przez wskazany urząd celny i znajdujące się w nim informacje są dokładne (*)</p> <p>b) nie spełnia wymogów autentyczności i dokładności (zob. załączone uwagi). (*)</p>
<p>(Miejscowość i data)</p> <p style="text-align: center;">Pieczeń urzędowa</p>	<p>(Miejscowość i data)</p> <p style="text-align: center;">Pieczeń urzędowa</p>
<p>(Podpis urzędnika)</p>	<p>(Podpis urzędnika)</p> <p>(*) Niepotrzebne skreślić.</p>

ODNIESIENIA

(1) Nazwisko osoby lub nazwa przedsiębiorstwa i pełny adres.

(2) Informacje nieobowiązkowe.

(3) Kg, hl, m³ lub inna jednostka miary.

(4) Opakowanie i znajdujący się w nim towar uznaje się za całość. Postanowienia tego stosuje się jednak do opakowań, które nie są zazwyczaj stosowane w przypadku danego pakowanego artykułu, i które poza funkcją opakowania mają własną trwałą wartość użytkową.

(5) Wartość musi być podana zgodnie z postanowieniami dotyczącymi reguł pochodzenia.

Dodatek X

FORMULARZ WNIOSKU O ODSTĘPSTWO

1. NAZWA HANDLOWA GOTOWEGO PRODUKTU 1.1. Klasyfikacja celna (kod H.S.)	2. HANDLOWY OPIS MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH 2.1. Klasyfikacja celna (kod H.S.)
3. PRZEWIDYWANA ROCZNA WIELKOŚĆ WYWOZU DO UNII (WYRAŻONA W WADZE, ILOŚCI SZTUK, METRACH LUB INNEJ JEDNOSTCE)	4. WARTOŚĆ GOTOWYCH PRODUKTÓW
5. WARTOŚĆ MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH	6. POCHODZENIE MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH
7. POWODY, DLA KTÓRYCH REGUŁA POCHODZENIA DLA GOTOWEGO PRODUKTU NIE MOŻE ZOSTAĆ SPEŁNIONA	8. WNIOSKOWANY OKRES OBOWIĄZYWANIA ODSTĘPSTWA Od ((dd/mm/rrrr) do (dd/mm/rrrr))
9. MOŻLIWE ROZWIĄZANIA POZWALAJĄCE W PRZYSZŁOŚCI UNIKNAĆ POTRZEBY STOSOWANIA ODSTĘPSTW	10. INFORMACJE O SPÓŁCE Struktura kapitałowa danego przedsiębiorstwa/Liczba dokonanych lub przewidywanych inwestycji/Pracownicy zatrudnieni lub których zatrudnienie jest przewidywane

Dodatek XI

WNIOSEK O NADANIE STATUSU ZAREJESTROWANEGO EKSPORTERA

1. Nazwa eksportera, pełny adres i kraj (jawne)

2. Szczegóły dotyczące danych kontaktowych włącznie z numerem telefonu i faksu oraz adresem e-mail, jeśli jest dostępny (poufne)

3. Opis działalności z określeniem czy główną działalność stanowi produkcja czy handel (jawne) oraz, jeśli dotyczy, proces wytwarzania (poufne)

4. Opis towarów, które kwalifikują się do preferencyjnego traktowania, włącznie z wykazem czterocyfrowych pozycji Systemu Zharmonizowanego (lub działów, jeśli towary którymi dokonuje się obrotu są klasyfikowane do więcej niż 20 pozycji).

5. Zobowiązanie eksportera

Niżej podpisany niniejszym oświadcza, że powyższe informacje są poprawne, oraz

- oświadcza, że wcześniejsza rejestracja nie została wycofana oraz jeśli tak było oświadcza, że naprawił sytuację, która doprowadziła do takiego wycofania;
- zobowiązuje się do sporządzania oświadczeń o pochodzeniu wyłącznie dla towarów kwalifikujących się do preferencyjnego traktowania i spełniających reguły pochodzenia określone w odniesieniu do tych towarów w niniejszym załączniku;
- zobowiązuje się do prowadzenia prawidłowej handlowej ewidencji księgowej obejmującej wytwarzanie/dostawę towarów objętych preferencyjnym traktowaniem i przechowywania ich przez okres co najmniej trzech lat od daty sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu;
- zgadza się na przeprowadzenie wszelkiej kontroli prawidłowości złożonych oświadczeń o pochodzeniu, włącznie z weryfikacją ewidencji księgowej oraz wizytami w siedzibie przeprowadzanymi przez Komisję lub władze państw członkowskich;
- zobowiązuje się złożyć wniosek o usunięcie siebie ze spisu zarejestrowanych eksporterów, w przypadku, gdy nie będzie już spełniał warunków wywozu jakichkolwiek towarów zgodnie z niniejszą decyzją lub nie będzie zamierzał wywozić takich towarów.

.....
Miejscowość, data i podpis osoby upoważnionej; stanowisko lub tytuł

6. Świadoma i szczegółowa, uprzednia zgoda eksportera na publikację jego danych osobowych w internecie

Niżej podpisany niniejszym oświadcza, że został poinformowany, iż dostarczone informacje mogą być przechowywane w bazie danych Komisji oraz mogą zostać opublikowane w internecie, z wyłączeniem danych oznaczonych w niniejszym formularzu jako poufne. Zgadza się na publikację i ujawnienie tych informacji za pośrednictwem internetu. Niżej podpisany może cofnąć swoją zgodę na publikację tych informacji w internecie, wysyłając odpowiednią informację [pocztą elektroniczną, faksem, przesyłką listową] na następujący adres:

.....
Miejscowość, data i podpis osoby upoważnionej; stanowisko lub tytuł

7. Pole przeznaczone do wypełnienia przez organy rządowe

Wnioskodawca jest zarejestrowany pod następującym numerem:

Numer zarejestrowanego eksportera:

Data rejestracji

Okres ważności od dnia

Podpis i pieczęć

Istotna uwaga do wiadomości wnioskodawcy: Proszę zauważyć, że wszystkie dane oznaczone jako „jawne” zostaną zwarte w publicznie dostępnej bazie danych; dane oznaczone jako „poufne” będą dostępne dla właściwych organów rządowych Państwa kraju oraz właściwych organów Unii i jej państw członkowskich

Dodatek XII

OŚWIADCZENIE O POCHODZENIU

Oświadczenie sporządza się na dowolnym dokumencie handlowym, na którym jest umieszczona nazwa i pełny adres eksportera i odbiorcy, jak również opis towarów i data wystawienia ⁽¹⁾.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10 000 ⁽²⁾) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽³⁾ au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est ... ⁽⁴⁾

Wersja w języku angielskim

The exporter (Number of Registered Exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10 000 ⁽²⁾) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽³⁾ according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is ... ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Fakt zastąpienia oświadczenia o pochodzeniu kolejnym oświadczeniem, zgodnie z art. 48 niniejszego załącznika, musi być na nim odnotowany, z obowiązkowym podaniem daty wystawienia oryginalnego oświadczenia.

⁽²⁾ W przypadku gdy oświadczenie o pochodzeniu zastępuje inne oświadczenie, kolejny posiadacz towarów sporządzający takie oświadczenie podaje swoje imię i nazwisko oraz pełny adres, a także oznaczenie „acting on the basis of the statement on origin made out by [name and full address of the exporter in the OCT], registered under the following number [Number of Registered Exporter of the exporter in the OCT]”.

⁽³⁾ Należy wskazać kraj pochodzenia produktów. Jeżeli oświadczenie o pochodzeniu odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu art. 62 niniejszego załącznika, eksporter musi je wyraźnie wskazać w dokumencie, na którym sporządzane jest oświadczenie, symbolem „CM”.

⁽⁴⁾ Produkty całkowicie uzyskane: oznaczyć literą „P”; produkty poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu: oznaczyć literą „W” oraz odnosząc się do wywożonego towaru czterocyfrową pozycją Zharmonizowanego Systemu Oznaczenia i Kodowania Towarów (Systemu Zharmonizowanego) (na przykład: „W” 9618); w stosownych przypadkach powyższe oznaczenie zastępuje jedno z poniższych oznaczeń: „EU cumulation”, „OCT cumulation”, „cumulation with EPA country”, „extended cumulation with country x” lub „Cumul UE”, „cumul OCT”, „cumul avec pays APE”, „cumul étendu avec le pays x”.

Dodatek XIII

Materiały wyłączone z przepisów dotyczących kumulacji, o których mowa w art. 8 niniejszego załącznika, do dnia 1 października 2015 r.

Kod HS/CN	Wyszczególnienie
1701	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej
1702	Pozostałe cukry, włącznie z chemicznie czystymi: laktozą, maltozą, glukozą i fruktozą, w postaci stałej; syropy cukrowe niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących; miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym; karmel.
ex 1704 90 odpowiadający 1704 90 99	Wyroby cukiernicze niezawierające kakao (z wyłączeniem gumy do żucia; wyciągu (ekstraktu) z lukrecji zawierającego więcej niż 10 % masy sacharozy, ale niezawierającego innych dodatków substancji; białej czekolady; past, włącznie z marcepanem, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub większej; pastylek od bólu gardła i dropsów od kaszlu; pokrytych cukrem; wyrobów żelowych i galaretek, włącznie z pastami owocowymi w postaci wyrobów cukierniczych; cukierków z masy gotowanej; toffi; karmelków i podobnych cukierków; tabletek prasowanych)
ex 1806 10 odpowiadający 1806 10 30	Proszek kakaowy, zawierający 65 % masy lub więcej, ale mniej niż 80 % masy, sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza
ex 1806 10 corresponding to 1806 10 90	Proszek kakaowy, zawierający 80 % masy lub więcej sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza
ex 1806 20 odpowiadający 1806 20 95	Przetwory spożywcze zawierające kakao w blokach, tabliczkach lub batonach, o masie większej niż 2 kg, lub w płynie, paście, proszku, granulach lub w innej postaci, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości przekraczającej 2 kg (z wyłączeniem proszku kakaowego; przetworów zawierających 18 % masy lub więcej masła kakaowego lub zawierające 25 % masy lub więcej masła kakaowego i tłuszczu mlecznego łącznie; okruszków czekolady mlecznej; polewy czekoladowej smakowej; czekolady i wyrobów czekoladowych; wyrobów cukierniczych i ich namiastek wykonanych z substytutów cukru, zawierających kakao; wyrobów do smarowania zawierających kakao; przetworów zawierających kakao do sporządzania napojów)
ex 1901 90 odpowiadający 1901 90 99	Przetwory spożywcze z mąki, kasz, mączki, skrobi lub z ekstraktu słodowego, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 40 % masy kakao, obliczone w stosunku do całkowitej odtuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; przetwory spożywcze z towarów objętych pozycjami od 0401 do 0404, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 5 % masy kakao, obliczone w stosunku do całkowitej odtuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone (z wyłączeniem przetworów spożywczych niezawierających tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % tłuszczu mleka, 5 % sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym) lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi przetworów spożywczych w postaci proszku z towarów objętych pozycjami od 0401 do 0404; przetworów dla niemowląt, pakowanych do sprzedaży detalicznej; mieszanin i ciast, do wytworzenia wyrobów piekarniczych objętych pozycją 1905)
ex 2101 12 odpowiadający 2101 12 98	Produkty na bazie kawy (z wyłączeniem ekstraktów, esencji i koncentratów kawy oraz przetworów na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów)
ex 2101 20 odpowiadający 2101 20 98	Produkty na bazie herbaty lub maté (z wyłączeniem ekstraktów, esencji i koncentratów herbaty lub maté oraz przetworów na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów)
ex 2106 90 odpowiadający 2106 90 59	Aromatyzowane lub barwione syropy cukrowe (z wyłączeniem syropów izoglukozowych, syropu laktozowego, glukozowego lub z maltodekstryny)
ex 2106 90 odpowiadający 2106 90 98	Przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone (z wyłączeniem koncentratów białkowych i teksturowanych substancji białkowych; preparatów alkoholowych złożonych, innych niż na bazie substancji zapachowych, w rodzaju stosowanych do produkcji napojów: lub barwionych syropów cukrowych; zawierających nie mniej niż 1,5 % tłuszczu mlecznego; 5 % sacharozy lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi)
ex 3302 10 odpowiadający 3302 10 29	Preparaty oparte na substancjach zapachowych, w rodzaju stosowanych jako surowce do produkcji napojów, zawierające wszystkie czynniki zapachowe charakterystyczne dla napojów o rzeczywistym stężeniu objętościowym alkoholu nie przekraczającym 0,5 % obj. (z wyłączeniem preparatów zawierających nie mniej niż 1,5 % tłuszczu mlecznego, 5 % sacharozy lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi)

ZAŁĄCZNIK VII

TYMCZASOWE ZAWIESZENIE PREFERENCJI

Artykuł 1

Zasady dotyczące zawieszenia preferencji

1. Ustalenia preferencyjne przewidziane w art. 43 niniejszej decyzji mogą zostać tymczasowo zawieszony w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z KTZ w przypadku:

- a) nadużycia finansowego;
- b) nieprawidłowości lub systemowej niezdolności do przestrzegania lub zapewnienia przestrzegania reguł dotyczących pochodzenia produktów i związanych z tym procedur; lub
- c) niezdolności do zapewnienia współpracy administracyjnej, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu oraz tytule V załącznika VI, wymaganej w celu wdrożenia i egzekwowania uzgodnień, o których mowa w art. 43–49 niniejszej decyzji.

2. Współpraca administracyjna, o której mowa w ust. 1, wymaga m.in., aby KTZ:

- a) przekazywało Komisji i aktualizowało informacje konieczne do stosowania reguł pochodzenia i ich kontroli;
- b) wspomagało Unię poprzez dokonywanie, na wniosek organów celnych państw członkowskich, późniejszych weryfikacji pochodzenia towarów i przekazywanie ich wyników we właściwym czasie;
- c) prowadziło lub organizowało odpowiednie dochodzenia w celu wskazania naruszeń reguł pochodzenia i przeciwdziałania tym naruszeniom;
- d) wspomagało Unię przez zezwolenie Komisji na prowadzenie – w koordynacji i ścisłej współpracy z właściwymi organami państw członkowskich – unijnych działań dochodzeniowych na jego terytorium w celu weryfikacji autentyczności dokumentów lub dokładności informacji związanych z przyznaniem uzgodnień, o których mowa w art. 43 niniejszej decyzji;
- e) przestrzegało lub zapewniało przestrzeganie reguł pochodzenia produktów w odniesieniu do kumulacji w rozumieniu art. 7–10 załącznika VI;
- f) wspomagało Unię przy weryfikacji działań, co do których domniemywa się, że mogą stanowić nadużycie finansowe związane z pochodzeniem. Można domniemywać istnienia nadużyć finansowych, jeżeli przywóz produktów w ramach uzgodnień preferencyjnych przewidzianych w niniejszej decyzji znacząco przekracza zwyczajowe poziomy wywozu KTZ.

Artykuł 2

Zawieszenie uzgodnień preferencyjnych

1. Komisja może tymczasowo zawiesić uzgodnienia preferencyjne przewidziane w niniejszej decyzji w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z danego państwa-beneficjenta, jeśli uzna, że istnieją wystarczające dowody uzasadniające czasowe zawieszenie z powodów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 niniejszego załącznika, pod warunkiem że wcześniej:

- a) skonsultuje się z Komitetem, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 2 niniejszego załącznika;
- b) wezwie państwa członkowskie do podjęcia środków zapobiegawczych, które są konieczne do zabezpieczenia finansowych interesów Unii lub zapewnienia wywiązywania się ze swoich obowiązków przez państwo beneficjenta; oraz
- c) opublikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie stwierdzające, że istnieją podstawy do uzasadnionych wątpliwości związanych ze stosowaniem uzgodnień preferencyjnych lub wywiązywaniem się państwa-beneficjenta ze swoich obowiązków, co może podawać w wątpliwość jego prawo do dalszego korzystania z rozwiązań przyznanых niniejszym rozporządzeniem.

Komisja powiadamia dane KTZ o każdej decyzji podjętej zgodnie z niniejszym ustępem przed jej wejściem w życie. Komisja powiadamia również o takiej decyzji Komitet, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII.

2. Okres tymczasowego zawieszenia nie przekracza sześciu miesięcy. Po upływie tego okresu Komisja podejmuje decyzję o zakończeniu tymczasowego zawieszenia po uprzednim poinformowaniu Komitetu, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII, lub o przedłużeniu okresu zawieszenia zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie istotne informacje, które mogą uzasadnić zawieszenie preferencji, przedłużenie zawieszenia lub jego zakończenie.

Artykuł 3

Procedura komitetowa

1. Do celów wykonania art. 2 niniejszego załącznika Komisję wspomaga komitet, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ZAŁĄCZNIK VIII

PROCEDURY OCHRONY I NADZORU

Artykuł 1

Definicje dotyczące środków nadzoru i środków ochronnych

Na potrzeby art. 2–10 niniejszego załącznika dotyczących środków nadzoru i środków ochronnych:

- a) „produkt podobny” oznacza produkt, który jest identyczny, czyli taki, który przypomina pod wszystkimi względami produkt objęty postępowaniem lub, przy braku takiego produktu, inny produkt, który wprawdzie nie przypomina go pod każdym względem, ale którego właściwości ściśle odpowiadają właściwościom danego produktu.
- b) „zainteresowane strony” oznaczają strony biorące udział w produkcji, dystrybucji lub sprzedaży przywożonych towarów, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszego załącznika, oraz podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów;
- c) „poważne trudności” występują, jeżeli sytuacja ekonomiczna lub finansowa producentów unijnych ulega pogorszeniu.

Artykuł 2

Zasady dotyczące środków ochronnych

1. Jeżeli produkt pochodzący z KTZ, o którym mowa w art. 43 niniejszej decyzji, przywożony w ilości lub po cenie, które powodują lub mogą powodować poważne trudności dla unijnych producentów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów, mogą zostać wprowadzone niezbędne środki ochronne zgodnie z poniższymi przepisami.

2. Na potrzeby stosowania ust. 1, pierwszeństwo należy dać tym środkom, które w najmniejszym stopniu mogłyby zakłócić funkcjonowanie stowarzyszenia. Środki te nie przekraczają zakresu środków absolutnie niezbędnych do wyeliminowania powstałych trudności. Nie mogą one przekraczać zakresu zawieszenia preferencyjnego traktowania przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

3. Gdy środki ochronne są podejmowane lub modyfikowane, szczególną uwagę zwraca się na interesy danych KTZ.

Artykuł 3

Wszczęcie postępowania

1. Komisja ocenia, czy konieczne jest wprowadzenie środków ochronnych, w przypadku gdy istnieją wystarczające dowody *prima facie*, że warunki określone w art. 2 niniejszego załącznika zostały spełnione.

2. Dochodzenie wszczyna się na wniosek państwa członkowskiego, jakiegokolwiek osoby prawnej lub jakiegokolwiek stowarzyszenia niemającego osobowości prawnej działających w imieniu producentów unijnych lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli Komisja może wyraźnie stwierdzić, że istnieją

wystarczające dowody *prima facie*, określone w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 2 niniejszego załącznika, uzasadniające wszczęcie dochodzenia. Wniosek o wszczęcie dochodzenia zawiera dowody świadczące o spełnieniu warunków odnoszących się do możliwości zastosowania środka ochronnego określonego w art. 2 niniejszego załącznika. Wniosek jest kierowany do Komisji. Komisja w możliwym zakresie bada dokładność i adekwatność materiału dowodowego przedstawionego we wniosku w celu ustalenia, czy istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie dochodzenia.

3. Jeżeli oczywiste jest, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania, Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Postępowanie zostaje wszczęte w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania wniosku zgodnie z ust. 2. W przypadku wszczęcia dochodzenia zawiadomienie zawiera wszystkie niezbędne szczegółowe informacje dotyczące procedury i terminów, w tym możliwości odwołania do rzecznika praw stron DG ds. Handlu w ramach Komisji Europejskiej.

4. Zasady i procedury dotyczące prowadzenia dochodzenia zostały określone w art. 4 niniejszego załącznika.

5. Jeżeli władze KTZ wystąpią z takim wnioskiem i bez uszczerbku dla nieprzekraczalnych terminów określonych w niniejszym artykule, zorganizowane zostaną konsultacje trójstronne określone w art. 14 niniejszej decyzji. Wynik konsultacji trójstronnych przekazuje się komitetowi doradczemu.

Artykuł 4

Dochodzenia

1. Po wszczęciu postępowania Komisja rozpoczyna dochodzenie. Okres wyznaczony w ust. 3 rozpoczyna się z dniem opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* decyzji w sprawie wszczęcia dochodzenia.

2. Komisja może zażądać od państw członkowskich dostarczenia informacji, a państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu spełnienia takiego żądania. Jeżeli informacje te są w interesie ogółu i nie są poufne w rozumieniu art. 9 niniejszego załącznika, dodaje się je do dokumentów niepoufnych, zgodnie z ust. 8.

3. Dochodzenie zostaje zakończone w terminie dwunastu miesięcy od jego wszczęcia.

4. Komisja dąży do uzyskania wszystkich informacji, które uważa za niezbędne do dokonania ustaleń w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 2 niniejszego załącznika, i jeśli uzna za właściwe, dokłada starań w celu sprawdzenia tych informacji.

5. W trakcie dochodzenia Komisja ocenia wszystkie istotne obiektywne i wymierne czynniki wywierające wpływ na przemysł unijny, w szczególności udział w rynku, zmiany w poziomie sprzedaży, produkcji, wydajności, wykorzystania zdolności produkcyjnych, zysków i strat oraz zatrudnienia. Lista ta nie jest wyczerpująca, Komisja może wziąć pod uwagę również inne istotne czynniki.

6. Zainteresowane strony, które zgłosiły się w terminie określonym zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, oraz przedstawiciele danego KTZ mogą, na pisemny wniosek, uzyskać wgląd we wszystkie informacje udostępniane Komisji w związku z dochodzeniem inne niż informacje zawarte w dokumentach wewnętrznych przygotowanych przez organy Unii lub państw członkowskich, pod warunkiem że informacje te są istotne dla sprawy i nie są poufne w rozumieniu art. 9 niniejszego załącznika oraz że są one wykorzystywane przez Komisję w ramach dochodzenia. Zgłosivszy się, zainteresowane strony mogą przedstawić Komisji swoje stanowisko w sprawie informacji. Stanowisko to zostaje uwzględnione, jeżeli jest poparte wystarczającymi dowodami *prima facie*.

7. Komisja zapewnia, aby wszystkie informacje i dane statystyczne wykorzystywane do dochodzenia były dostępne, zrozumiałe, przejrzyste i możliwe do zweryfikowania.

8. Komisja wysłuchuje zainteresowanych stron w szczególności w przypadku, gdy złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wykazując, że wynik dochodzenia może rzeczywiście wpłynąć na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody dla ich wysłuchania. Jeżeli istnieją ku temu szczególne powody, Komisja wysłuchuje takich stron ponownie przy następnych okazjach.

9. W przypadku niedostarczenia informacji w terminie wskazanym przez Komisję lub jeśli dochodzenie jest znacznie utrudnione, ustalenia mogą zostać dokonane na podstawie dostępnych faktów. Jeżeli Komisja stwierdzi, że któraś z zainteresowanych stron lub osób trzecich dostarczyła nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, nie uwzględni ona takich informacji i opiera się na dostępnych faktach.

10. Komisja powiadamia KTZ na piśmie o wszczęciu dochodzenia.

Artykuł 5

Wcześniejsze środki nadzoru

1. Produkty pochodzące z KTZ określone w art. 43 niniejszej decyzji mogą podlegać specjalnemu nadzorowi.

2. Wcześniejsze środki nadzoru są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 niniejszego załącznika.

3. Wcześniejsze środki nadzoru przyjmuje się na czas określony. O ile nie przewidziano inaczej, okres stosowania tych środków upływa wraz z końcem drugiego sześciomiesięcznego okresu, następującego po pierwszym sześciomiesięcznym okresie liczonym od dnia wprowadzenia środków.

4. Komisja i właściwe władze KTZ zapewniają skuteczność środków nadzoru, wprowadzając metody współpracy administracyjnej określone w załącznikach VI i VII.

Artykuł 6

Wprowadzenie tymczasowych środków ochronnych

1. W przypadkach należycie uzasadnionych pilną potrzebą związaną z trudnym do naprawienia pogorszeniem sytuacji ekonomicznej lub finansowej producentów unijnych mogą zostać wprowadzone środki tymczasowe. Okres stosowania środków tymczasowych nie może przekroczyć 200 dni. Środki tymczasowe są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 niniejszego załącznika. W przypadku szczególnie pilnej potrzeby, Komisja przyjmuje tymczasowe środki ochronne mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 niniejszego załącznika.

2. Jeżeli tymczasowe środki ochronne zostaną zniesione ze względu na fakt, że dochodzenie wykazało, iż nie zostały spełnione warunki określone w art. 2, wszelkie należności celne pobrane w wyniku wprowadzenia tych środków tymczasowych zostają automatycznie zwrócone.

Artykuł 7

Wprowadzenie środków ostatecznych

1. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 2 nie są spełnione, Komisja przyjmuje decyzję kończącą dochodzenie i postępowanie zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 4. Zwracając należytą uwagę na ochronę informacji poufnych w rozumieniu art. 9, Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie, w którym przedstawia swoje ustalenia i uzasadnione konkluzje we wszystkich odnośnych kwestiach merytorycznych i prawnych.

2. Jeżeli ostatecznie ustalone fakty dowodzą, że spełnione zostały warunki określone w art. 2., Komisja przyjmuje decyzję o zastosowaniu ostatecznych środków ochronnych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 4 niniejszego załącznika. Zwracając należytą uwagę na ochronę informacji poufnych w rozumieniu art. 9, Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie zawierające podsumowanie kwestii merytorycznych i stanu faktycznego i wniosków istotnych dla ustaleń oraz niezwłocznie powiadamia władze KTZ o podjęciu decyzji o zastosowaniu koniecznych środków ochronnych.

Artykuł 8

Okres obowiązywania i przegląd środków ochronnych

1. Środek ochronny pozostaje w mocy jedynie przez taki okres, jaki może być niezbędny dla uniknięcia poważnej szkody czy też jej naprawienia lub ułatwienia dostosowania. Okres ten nie przekracza trzech lat, chyba że zostanie przedłużony na mocy ust. 2.

2. Pierwotny okres stosowania środka ochronnego można wyjątkowo przedłużyć o maksymalnie dwa lata, o ile zostanie ustalone, że środek ochronny nadal jest niezbędny, by uniknąć poważnych trudności lub je wyeliminować.

3. Jakiegokolwiek przedłużenie na podstawie ust. 2 jest poprzedzone dochodzeniem wszczynanym na wniosek państwa członkowskiego, dowolnej osoby prawnej lub stowarzyszenia niemającego osobowości prawnej, działających w imieniu przemysłu unijnego, lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli istnieją wystarczające dowody *prima facie*, że środek ochronny jest w dalszym ciągu niezbędny.

4. Zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia publikuje się zgodnie z art. 4, a środek ochronny pozostaje w mocy do czasu ustalenia wyników dochodzenia. Dochodzenie i wszelkie decyzje dotyczące przedłużenia na podstawie ust. niniejszego artykułu odbywają się zgodnie z art. 6 i 7.

Artykuł 9

Poufność

1. Informacje uzyskane na podstawie niniejszej decyzji są wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których o nie wnioskowano. Żadne informacje poufne lub przekazane z zastrzeżeniem poufności na mocy niniejszej decyzji nie są ujawniane bez wyraźnej zgody osoby udzielającej tych informacji.

2. Każdy wniosek o zachowanie poufności określa powody, dla których informacje te są poufne. Jeżeli jednak osoba udzielająca informacji nie wyraża zgody na ich podanie do wiadomości publicznej ani nie zezwala na ich ujawnienie w zarysie

lub formie streszczenia oraz jeżeli okaże się, że wniosek o zachowanie poufności jest nieuzasadniony, informacji tych można nie uwzględniać.

3. Informacje są uważane za poufne w każdym przypadku, jeżeli ich ujawnienie może mieć znacząco niekorzystne skutki dla osoby udzielającej tych informacji lub źródła tych informacji.

4. Przepisy ust. 1–4 nie wykluczają możliwości powołania się przez organy unijne na informacje ogólne oraz w szczególności na powody, na których oparto decyzje podjęte na podstawie niniejszej decyzji. Organy te uwzględniają jednak uzasadniony interes danych osób fizycznych i prawnych, aby nie ujawniać ich tajemnic handlowych.

Artykuł 10

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 260/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 4.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 260/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 84 z 31.3.2009, s. 1).